

1479.

1464.

XVCE

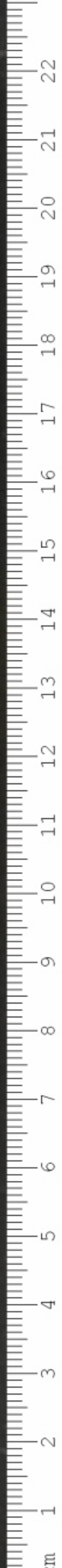
736

479.

461.

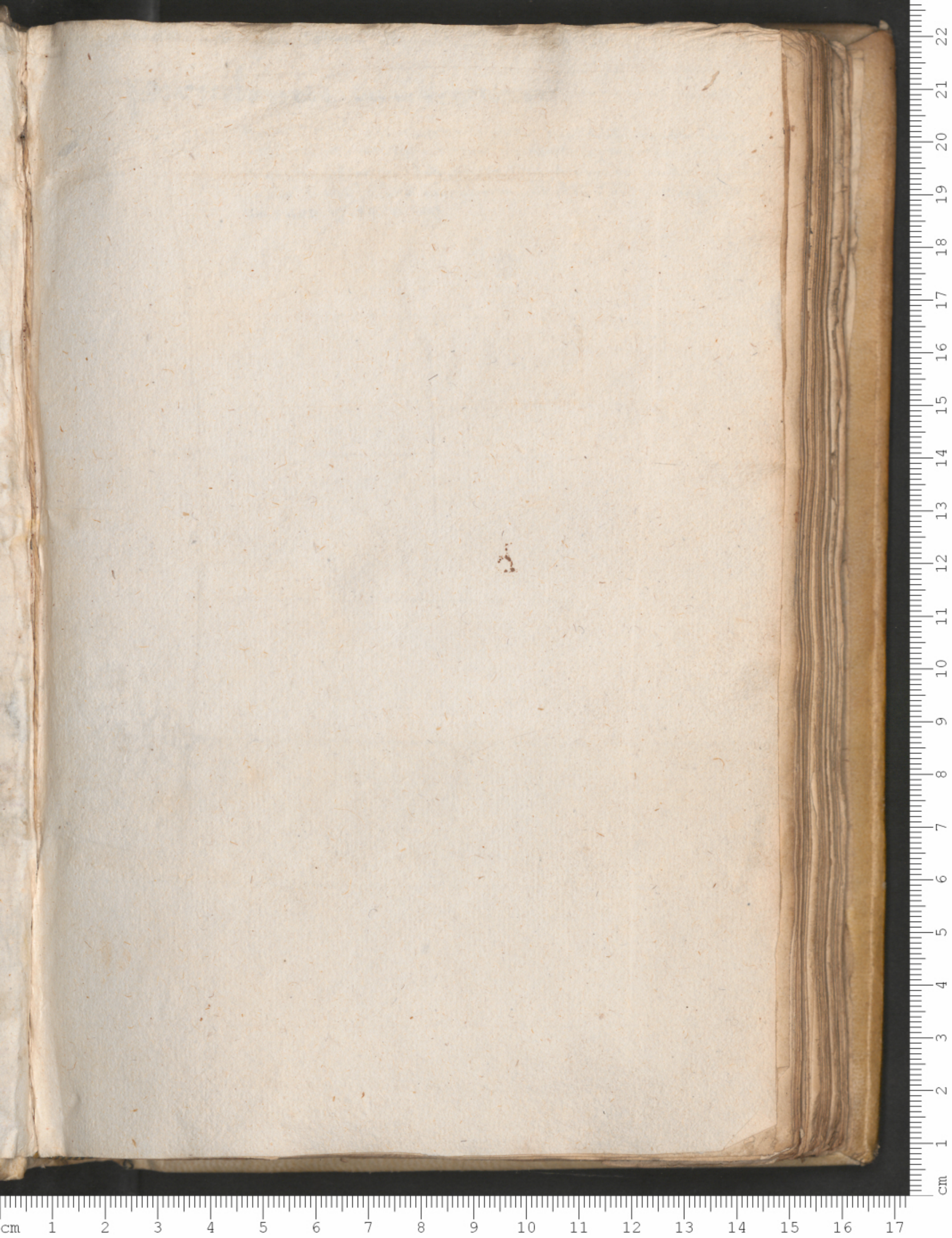
E
16

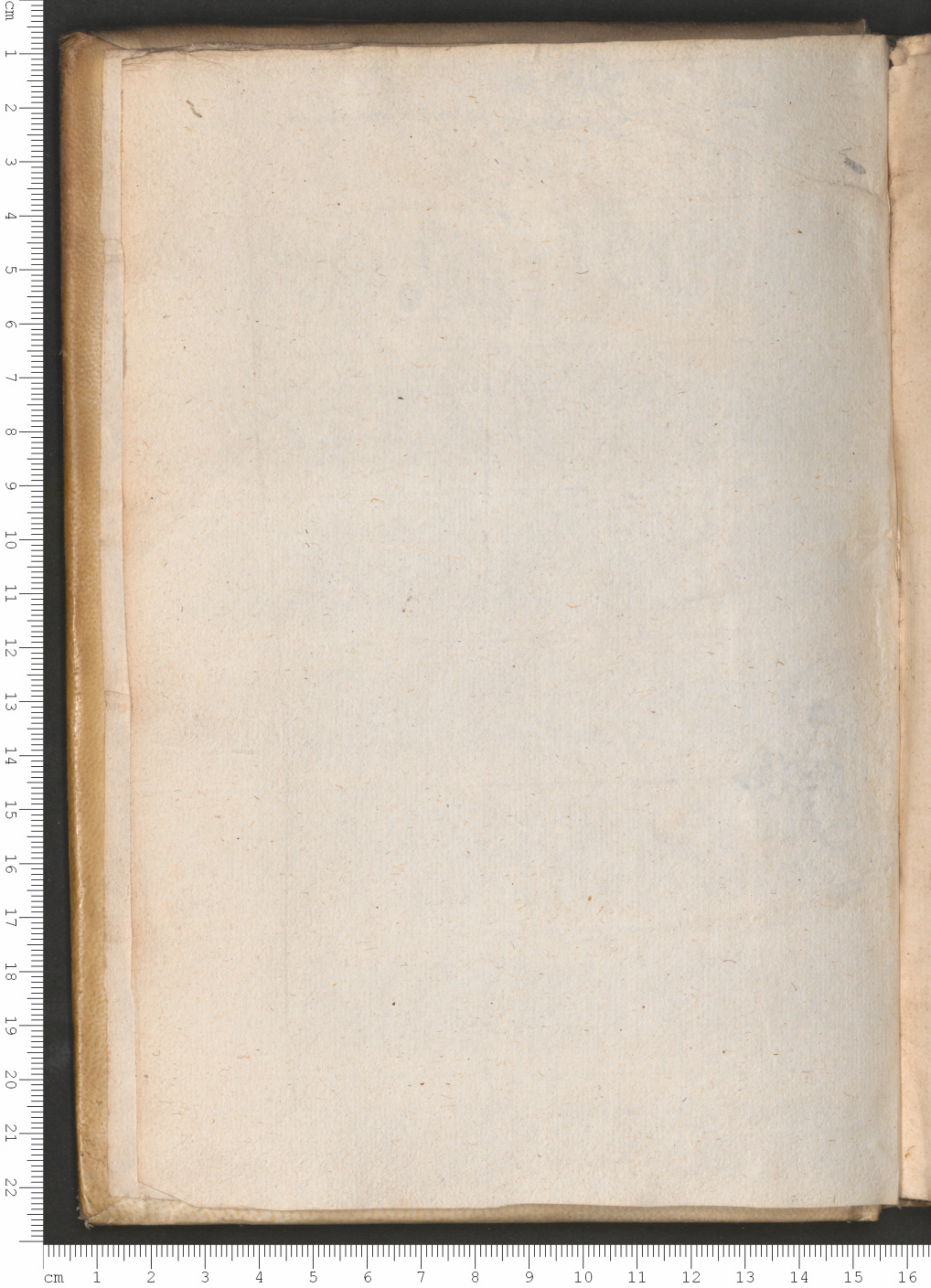

¹⁵⁴
E. 736.

Ex Bibliothecâ
quam 16000. Voll. constantem
huic Abbatia S. Genovefæ Paris.
Testamento legavit Car. Mauriti.
LE TELLIER Archiep. Remensis.
Obiit. anno 1710.

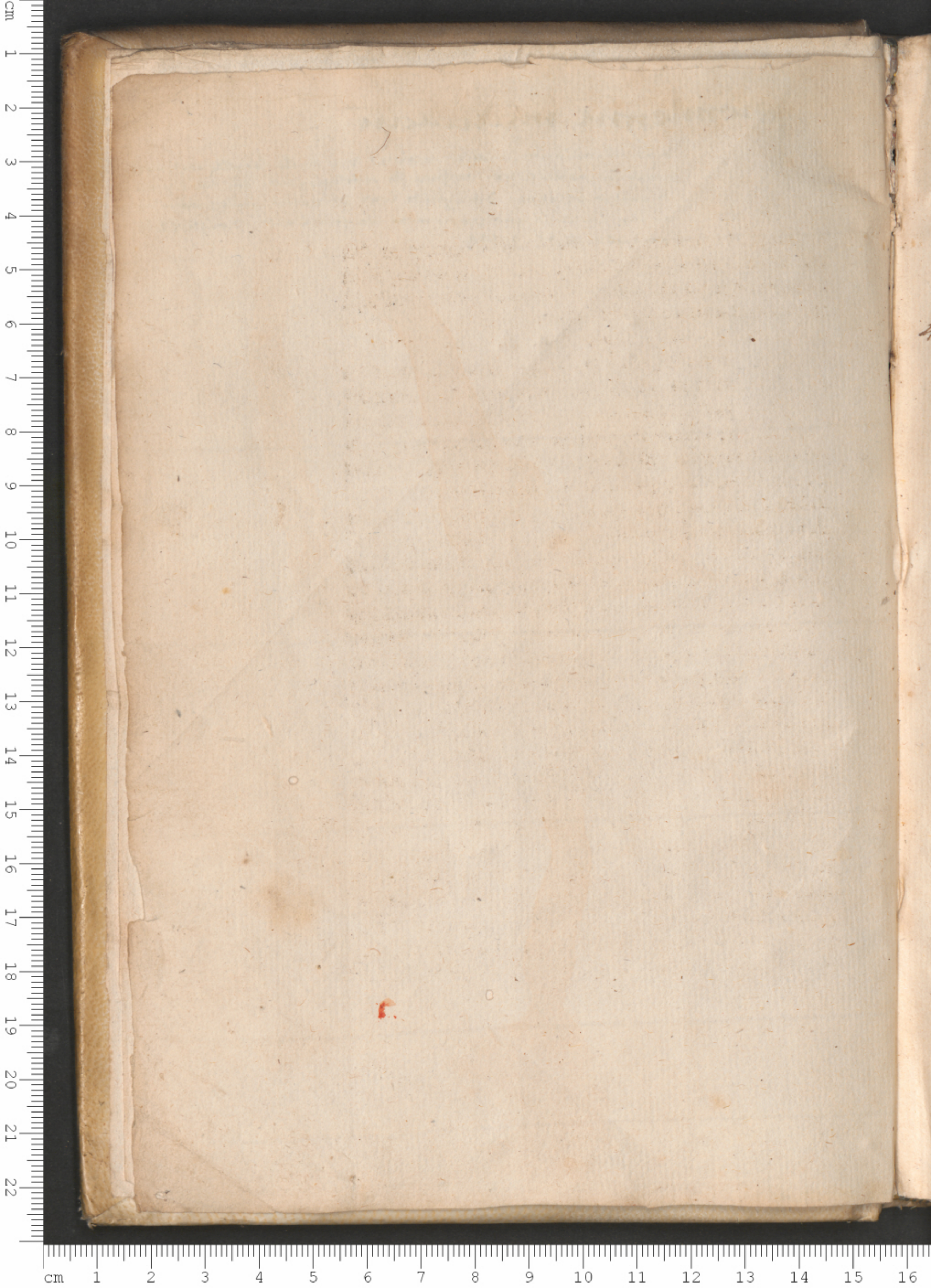
~~E 1964~~

premierin mēdicam

Le Mendiante auctor impetrat une bulle laquelle contenoit
moult de nouvelles. Et estoit la conclusion telle que les dix mille
à auctor. oblationa dei. Et estoit leur debvoir. Indes appartenant
qu'aux curés à que proprement. Et sans curé. Moutiers. Et
an. 1409. 13. 59. p. 194.

Epistola declaratoria iurium et priuilegioꝝ fra-
trū ordinū mēdicantiū cōtra quosdā articulos erro-
neos condemnatos quorūdam magistrorū ⁊ curato-
rum ecclesiarum parrochialium.

411. Enfi. 6. vis. Hec. Prologus. Geneue. 1479.

Reuere[n]do in xpo patri sacre theologie p-
fessori extimio magistro Andree comitis/
per prouinciā saxonie ordinis predicatorū
priori prouinciali bene merito suo p-
ceptorī karissimō. Frater Engelbert⁹ cultifici⁹ eius-
dem ordinis ⁊ prouincie ac facultatis/immeritus p-
fessor obedientiā tam debitam q̃ deuotā. Ad reques-
tam vestre paternitatis contra aduersariū quēdam
basiliē iurium ⁊ priuilegioꝝ ordinū mendicantiū
prout vestre paternitati mihi inungere placuit/nō
ut volui propter quorūdā librorum carentiam
sed prout potui/aliqua ad honorem dei ⁊ ordinum
predictorum defensionē/prout sequitur colligere cu-
raui. **C**ristus igitur dominus ⁊ deus verus pater
familias huius mundi/cuius vicarius est papa hic
in terris/ a principio mundi misit in vineā suam ec-
clesie militantis. Primo quidem patriarchas ⁊ pphe-
tas ad excolendam ip̃am. Tandē in carne apparens
misit ap̃los ⁊ lxxii. discipulos/quia messis quidem
multa/operarii autē pauci extiterunt. Propter quā
etiam causam adhuc quasi circa horam nonā loco
apostolorū ep̃os/ ⁊ loco lxxii. discipulorū misit rec-
tores ecclesiarum. Circa vero. xi. horā mundo in ca-
ricate refrigescēte misit fratres predicatores et mi-
nores aliosq̃ mendicantes eisdem in cooperatores

Novi. magi. a. 1479:

Epistola declaratoria de iuribus:

Summe

subiungendo/ ut et ipsi vineam domini aliquammodo
collapsam reformarent. Quod Gregorius. xi. in con
silio lugdunensi factum fore/ ac per dictos fratres predi
ca. et minorum fieri cotidie affirmat sic dicens Sane ad pre
dicatorum et minorum ordines quos euident ex eis
ecclesie vbi utilitas proueniens prohibet approbato
pntem non patimur constitutionem extendi/ scilicet de
reuocatione mendicantium secundum textum et glo.
de reli. do. capitulo religionum li. vi. Ne per hoc vbi
dei ecclesia in tam preclaris ordinibus detrimentum
sentiret/ quibusque non nulli summi pontifices ut honori
us. iii. Grego. ix. et alii auctoritatem predicandi/ con
fessionesque christi fidelium audiendi non obstante con
stitutione Omnis utriusque sexus de pe. et re. posita/
ad hoc ut tanto uberius in dei ecclesia dicti ordines
fructificarent contulerunt. **S**ed econtra a princi
pio predictorum predicatorum et minorum ordinum
fratres super hac potestate tamquam indebite utentes et
falces in messem alienam mittentes/ a quibusdam mag
nis viris et magistris sunt impugnati scilicet Ber
nardo super capitulo Omnis utriusque sexus. wil
helmo de sancto amore/ contra quem Albertus mag
nus et sanctus Thomas egregie scripserunt et Simo
ne tornacensi. Godfrido de fontibus et Henrico de
gandauo/ quorum tamen wilhelmus cum suis compli
cibus per Alexandrum. iiii. in suis dictis est conde
natus in extrauaganti. Non sine multa. Reliqui vo
licet non preualuerunt tamen eorum occasione post hoc ut in
Ele. de sepul. dudum tradit inter prelatos et rectores
seu sacerdotes aut clericos procbialium ecclesiarum p

diuersas mundi prouincias constitutos ex una par
te ⁊ predicatorum ⁊ minorum ordinum fratres ex al
tera pacis emulo satore zizanie procurante grauis ⁊
periculosa discordia extitit suscitata / super predica
tionibus fidelium populis faciendis / audiendis eorum con
fessionibus / penitentibus iniungendis eisdem / ⁊ tumulan
dis corporibus . quia apud fratrem ipsorum ecclesias
sive loca noscuntur eligere sepulturam . Et hoc ideo /
quia ut dicit decretalis . Nimis iniqua extra . de ex
ces . prela . Non desunt plerique . tam ecclesiarum prelati
quam alii qui ceca cupiditate seducti . proprie auiditati
subtrahi reputantes / quicquid predictis fratribus
fidelium pietas elargitur . ¶ Quia ergo hec lis ⁊ discor
dia inter prefatos clericos ⁊ ecclesiarum rectores ⁊ fra
tres secundum Bonifacium . viii . prout assumitur in Cle.
dudu . est plena periculis onusta dispendiis ⁊ exosa
in conspectu diuine maiestatis ad illam prorsus euel
landam ac omnimode submouendam / nullis umquam futu
ris temporibus fauente domino succitanda / Ad bono
rez dei exaltationem catholicæ fidei / quietum statum pium
predictarum / ac salutis animarum fidelium incrementum de
mandato vestre paternitatis veritatem cuiusdam dubii
⁊ questionis contra iura ⁊ priuilegia ordinis / per pre
dictum decretorum doctorem basilienem nunc nouiter discussi
⁊ decisi solutis suis rationibus ac destructis / deo opitu
lante enodabo . Tenor huius questionis seu dubii per nostrum ad
uersarium assumpti sequitur ⁊ est talis .

¶ Questio .

Item religiosi de ordine medicamentorum / possunt ex con
cessione clementie dudum / audire omnes prophanorum

Nulla petita licentia ul' optenta a rectore parrochi
ali/eosq; recipere ad sepulturaz non data integre q̄r
ta funeraliū. ¶ Ad decisionē prefati dubii aut ques
tionis/ aduersarius introducit capitulum. Omnis
utriusq; sexus. et clementinam Dudum. et constitui
onem Inter cunctas. Benedicti. xi. et glosatores/
Bernhardum super capitulo Omnis utriusq; sexus
et Joannez monachi. super cle. Dudū et in his se fun
dat secundum istorum opiniones et aliorum eos se
quentium. Post hoc ponit vi. notabilia pro prima
parte questionis scilicet de audientia confessionis.
Sed pro secunda parte scz de sepul. ponit duo nota
bilia. Tercio quoq; subiungit duo notabilia de pre
dicationibus et vnā objectionem seu questionē de
oblationibus/ et hec omnia ponit pro huius questio
nis intellectu/ et ex his et aliis subsequentibus elicit
.xi. conclusiones/ quibus vnā aliā questionē de fre
quentatione ecclesiarū religiosoz et seculariū cū. iiii.
notabilibz subiūgit. ¶ Sed qz veritas de aliquo du
bio haberi nō pōt nisi ex vero intellectu eoz q̄ dicunt
in quibz iste aduersarij p̄ alios doctores quos ip̄e
adducit multipliciter et piculose deficit et errat/ idcirco
¶ Primo ponā verū intellectuē quē ecclesia dei habet et
sancti doctores et famosi de capitulo Omnis utriusq;
sexus. ¶ Secūdo ponā verū intellectuē quē etiā ecclesia
dei habet et magni doctores de constitutione. Dudū
de sepul. in cle. ¶ Tercio ponam verum intellectum
quem ecclesia dei habet et alii doctores/ de constitui
one Inter cunctas Benedicti. xi. cum cronica quoz
dā summoz pōtificū/ ordies mēdicatū p̄uilegiatū

¶ Quarto descendam ad aliquos doctores et eorum
opinionem/qui huiusmodi verum intellectum in suis
dictis non habuerunt/et per hoc materiae litis et dis
sentionis/posteris suis usque nunc ministrarunt ponē
do per dei gratiam eorum dicta cum suis reprobati
onibus. Quinto quasdam conclusiones papales pro
veritate contra errores damnatos observanda ponā.
et deinde cautelas in publicatione capituli. **¶** Omnis
utriusque sexus habendas subiungā. **¶** Sexto et vlti
mo huius prefati adversarii moderni dicta assumam
soluendo eadem ac reprobando prout dominus de
derit et spiritus sanctus sua gratia inspiraverit ut ex
veris dictis et falsis reprobatis/ appareat veritas
de premissis. **¶** Sequitur ergo quo ad primus capi
culum. Omnis utriusque sexus extra de pe. et re. situm/
eo tenore qui sequitur et est talis.

¶ Textus iuris.

Omnis utriusque sexus fidelis. postquam ad annos
discretionis pervenerit/omnia sua solus confi
teatur peccata/saltem semel in anno fideliter/proposito
sacerdoti/et iniunctam sibi penitentiam studeat propri
is viribus adimplere/suscipiens reuerenter ad minus
in pascha eucharistie sacramentum. Nisi forte de pro
prio sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem cau
sam ad tempus ab eius perceptione duxerit abstinē
dum. Alioquin et viuens ab ingressu ecclesie arceat
et mortuus christiana careat sepultura. Unde hoc sa
lutare statutum frequenter in ecclesiis publicetur/
ne quisquam ex ignorantia cecitatis velamen excu
sationis assumat.

Siquis autem alieno sacerdoti voluerit iusta de causa sua confiteri peccata licentiam prius postulet et optineat a proprio sacerdote cum aliter ipse illum non possit solvere vel ligare. ¶ Reliqua autem pars huius capituli ad presens propositum non est necessaria et ergo breuitatis causa obmissa.

¶ **Expositio textus.**

Nunc vero ad verum intellectum huius capituli accedendo. Sciendum quod confessio que secundum beatum Augustinum est per quam morbus latens spe venie aperitur est duplex/scilicet mentalis et vocalis. Prima est de iure naturali. Secunda de iure diuino/ut dicunt sanctus Thoma in. iiii. scripto de xvii. et Petrus de tharantasia ibidem. Et dominus eam precepit Math. iiii. dicens. Penitentiam agite etc. Sub qua non solum contritio sed et confessio et satisfactio comprehenditur. Et quia precipitur/ideo est necessaria ad salutem de. iiii. Denique et. xxiii. q. i. Et precipitur. Presupposito peccato actuali mortali. ¶ Omnis ergo utriusque sexus/scilicet vir vel mulier fidelis postquam ad annos discretionis peruenerit id est cum est totum capax/quia tunc peccare potest extra. de delic. pue. Iueris. ¶ Omnia quia confessionem diuidere nullo modo licet/ quod si fit non est confessio/sed confessionis simulatio secundum beatum Thomam in. iiii. de xvii. De pe. de. i. capitulo. finali. et d. iiii. Sunt plures. ¶ Sua/non aliena. Nam confitens quantum potest vitare debet. ne peccatum alterius reuelet nisi necessitas talis eum urgeat quod alias suum peccatum perfecte confiteri non potest/puta quod quis

peccauit cum patre vel matre vel sorore ⁊ sic de ali
is similibus/ vt dicit sanctus Thomas ver. supra.
Solus/ nisi quis mutus fuerit vñ alterius lingue
ex tunc sufficit q̃ per scriptum/ aut per nutus ⁊ sig
na/ aut per interpretem aliquem confiteatur. Qui ta
men ita bene ad celandum confessa tenetur sicut con
fessor secundum beatum Thomam vñ supra. Con
fiteantur peccata/ non venialia ex necessitate/ quia
illa gratiam non tollunt/ ⁊ tot committuntur quot
retineri non possunt/ et nemo ad impossibile obliga
tur secundum regulam iuris in. vi. Que etiaꝫ per cō
fessionem generalem sacramentalem/ ⁊ non sacramē
talem delentur secundum beatum Thomam in. iiii. d.
xxi. Neqꝫ etiam non habita/ ne talis mentiendo effi
ciatur peccator vbi non est secundum Thomam in
. iiii. ⁊. xxii. q. ii. causa humilitatis. Neqꝫ ante bap
tismum cōmissa. Quia licet secundū Petrū ⁊ Inno
centium illa mentaliter deo ante baptismū cōfiteri
a baptisandis adultis requiritur non tamē requiritur
vt fiat vicario dei vocaliter neqꝫ ante neqꝫ post bap
tismū/ de eis dē peccatis añ baptismū cōmissis/ nisi ex
cōgruo aliq̃s baptisand⁹ vñ baptisat⁹ vñ de bñ esse
alicui sapienti propter salutē anime vellet confiteri
Sed certa actualia mortalia/ puta supbiā auaritiā
⁊ luxuriā aliāqꝫ sibiā/ ⁊ q̃ ex his nascuntur mortalia
sunt p̃ certis cōfiteāda. Etiaꝫ māifesta/ qz scdm Tho.
et De. nō sufficit aliqd notū eē iudici nisi sciat illa
in forma iudicii. Siſiter ⁊ illa peccata de quib⁹ q̃s
dubitat an sint mortalia vel nō/ sunt sub dubio cō
fiteāda/ alias se piculo submittit et mortaliter peccat

scdm beatus Thomam . iiii. de . xxi . Circumstantie
etiam que non trahunt ad aliam specie peccati mor
talis de necessitate non sunt confitende sicut ille que
ad certam speciem peccati trahunt mortalis / perfec
tionis tamen est illas confiteri sicut ⁊ venialia secū
dum Thomam v. supra . de . xvi. ¶ Saltem semel in
anno. quod sufficit quantum ad preceptum ecclesie
cuiuslibet / in quo tamen papa potest etiam dispensare
non ut simpliciter quis non confiteatur / sed ut ul
tra annum ex certa causa ⁊ sufficienti expectet secū
dum beatum Thomam v. supra nisi in certis casib⁹
Primo si aliquis debeat aliquod suscipere sacramen
tum ad quod prerequiritur confessio sacramentalis
quantum possibile est. Secundo quando quis debet
ministrare sacramenta ecclesie / vel suum sacrum exe
qui ordinem / cuius executio in peccato mortali est
mortale secundum beatum Thomam in . iiii. Tercio
quando quis timet illum confessorem puta peniten
tarium pape vel episcopi sibi necessarium propter
certos casus tali tempore non posse habere sicut mō
bz. Quarto qñ aliquis est in periculo mortis cōstitu
tus. puta in bello vñ in graui infirmitate. Ar. de pe.
⁊ re. Cū infirmitas ¶ Quinto qñ qñ tali cōsciētia vr
get⁹ ⁊ credit sibi pccm mortale ad statū fore de nccī
tate solutis cōfitēdū. Et q facit cōtra cōsciām edifi
cat ad iehēnā. Fideliter / i. veraciter ⁊ nō solū fide
liter s; simplr hūiliter pure ⁊ sic d aliis. Vñ v. Sic
simplex hūil cōfessio pura fidel. Atq; frequēs nuda
discreta libēs verecūda. Integra secreta lacrimabil
accelerata. Fortis ⁊ accusans ⁊ sic parere pata.

Proprio sacerdoti / scilicet ordinario vel delega
to id est curato ⁊ eius superiori / scilicet episco
po ⁊ pape ⁊ legato. Vel illo cui aliquis istorum hoc
commiserit secundum doctores. Notanda ergo sunt
tria. Primo quare sit confitendum homini. Secundo
quare homini sacerdoti. Tercio quare proprio sacer
doti. ¶ De primo sciendum qd homini ideo est confi
tendum secundum ꝑꝑꝑ. quia cum iudicium penitentie
principaliter pertineat ad deum qui solus potest pec
cata relaxare / ei non assumpta humanitate sufficie
bat mentalis confessio. Post assumptionem vero *nota*
humane nature / volem confessionem que sit homini
requirit ab homine. Et quia ipse in forma humana
nobiscum ubiqꝫ presens esse non potest / vicarios cō
stituit homines quibus confessionem loco eius face
re debemus. Ipse ergo confessionem instituit tacite
sed apostoli promulgauerunt expresse. ¶ Secundo
secundum Ray. ⁊ alios doctores regulariter quilibz
debet confiteri illi homini qui est sacerdos / naz solis
sacerdotibus dedit dominus potestatem ligandi et
soluendi cum dixit. Job. xx. Quorum remisistis pec
cata remittuntur eis ⁊c. Et de pe. de. i. verbum dei.
Nō tamen cuilibz sacerdoti. Licet enī eque omnes
sacerdotes in ordinatōe recipiāt hāc ptātem / ligata
est tñ ita qd nō pñt eā exequi nisi data sibi autorita
te ⁊ ptāte ab epō dyocesano / vel ab aplice sede sup
aliquē populū sibi subiectū scdm bñm Tho. ⁊ ꝑꝑꝑ. et
alios qui dicūt qd potestas clauū datur in ordina
tione sꝫ ptās iurisdictōis q sꝫ determinat materiaꝫ
in quam agat scilicet subditū habet ex iurisdictione

Proprio ergo sacerdoti ē confitendū / qz talis ha-
bet populum sibi subiectum. Proprius autem sacer-
dos quo ad hoc intelligitur nō plus curatus q̄ ali⁹
inter proprios sacerdotes. Sed omnis ille sacerdos
dicitur proprius qui habet curam illius ordinariā
sicut papa / legatus pape / proprius episcopus / Sāc-
tus Thomas ⁊ Be. ⁊ alii theologi addunt etiā illū
qui habet iurisdictionem delegatam / sicut est ille cui
aliquis predictorū committit auctoritatem audien-
di confessiones ⁊ absoluendi / ac iniungendi peniten-
tias salutare. Idez ponit Hostiensis de pe. ⁊ re. sub
q. Cui patriarcha. v. breuiter. in fine siue talis dele-
gatus penitentiarius sit sacerdos secularis siue reli-
giosus. Hoc addito de religiosis secundū Ray. qz
isti de iure non possunt iniungere penitencias / nec
baptizare / nec predicare / ⁊ similia que pertinent ad
curam animarum nisi ab episcopo cum consensu sui
prelati fuerint instituti. xvi. q. i. Alia peruenit et q.
hoc idem / Arguit etiam ad hoc in Ele. Dudum de se-
pul. Relinquitur ergo ex premissis. qz quicumqz cō-
fitetur pape vel episcopo / vel curato / vel illi religio-
so qui habet licentiam a suo prelato et ulterius pre-
sentato episcopo ⁊ admissio. Vel sacerdoti seculari
pdoneo cui aliquis ex prefatis committit auctori-
tatem audiendi confessiones et absoluendi semel in
anno etiam profesto pasche. iam sic satisfecit isti sta-
tuto de proprio sacerdoti confitendo / qz post hoc nō
astringitur ad iterum confitendum suo curato cum
ipse prochialis sacerdos scd⁹ Joāne. xxii. in extraua.

Das electionis / per proprium sacerdotum non plus
q̃ alii saltem ordinarii intelligatur / puta papa ep̃s
vel legatus &c. ut premissum est ymmo dicere cura
tum esse solum illum proprium sacerdotem de quo lo
quitur capitulum. Omnis . est error damnatus per
Joannem .xxii. in extraua. Das electionis . prealle
gata . Sequitur etiam q̃ licet curatus sit proprius
in multis aliis que ad curam animarum spectant. De
quibus extra. de elec. Dūd q̃. penultimo / & de offi.
archieps capitulo primo & .ii. q̃ religiosus licenti
atus & presentatus / tamen quo ad amministrationē
sacramenti penitentie / religiosus p̃ntatus & admissus
est concuratus / quia cooperator ab ecclesia & ep̃isco
pis est ad hoc institutus utz in cle. Dūd de sep̃. ad
finem. ¶ Causa autē necessitatis ponendo istos reli
giosos mendicantes in concuratos ecclesiarum quo
ad amministrationem sacramenti penitentie est du
plex. Una ex parte curatorum / alia ex parte parro
chianorum eisdem subiectorum. Ex parte quid curato
rum iterum triplex est causa. Prima est indigentia
propter multitudinem ppli cui curati cum suis capel
lanis nō bene sufficiunt / licet contrarium eis aliquā
do videatur Ar. ad hoc in cle. Dūd in sepul. q̃. Nu
merus aut. Secunda causa est talium curatorum & ca
pellanorum malitia in viuendo / qz aliqui eorum aliquā
iueniunt sollicitatores ad malū / & fragiles ad pccm
qd̃ q̃s eis cōfiter̃ uel reuelatores cōfois p̃babiliter. &
certitudinaliter. Vel si pccm cōtra eū cōmissus fuerit
qd̃ restat cōfiter̃. Et i his & similibus casibus nō tenet q̃s
suo p̃prio curato cōfiteri scdm b̃m Tho. Tertia cā

secundū hostienē est quādo etiā proprius sacerdos
est indiscretus tanta scz ignorantia/ q̄ nullo modo
sufficit subditū dirigere sed posset eum ducere in er
rorem/ sicut plures sunt tales qui nec sciunt quid sit
peccatū nec mortale nec veniale ⁊ sic de aliis neces
sariis ad confessionem tali curato etiā non est con
fitendum secundū Hosti. Tho. et 1^{se}. ⁊ de pe. d. vi.
Placuit. Ex parte vero subditorū est necessitas iō/
quia ut dicit scūs Thomas .iiii. scrip to d. xvii. m^{lti}
ti sunt adeo infirmi/ q̄ potius sine confessione more
rentur q̄ q̄ tali sacerdoti confiterentur. Unde illi q̄
sunt nimis solliciti ut conscientias subditoz per cō
fessionem sciāt/ multis laqueum damnationis inici
unt ⁊ per consequens sibi ip̄is. ¶ S; nūquid in his
aliisq̄ similibus casibus. tenetur confitens petere li
centiam a suo curato alteri confitendi. Et videt̄ q̄
sic per capitulū Omnis utriusq̄ sexus/ ⁊ per docto
res cōmuniter. ¶ Dicendū q̄ quo ad illos qui sunt
superiores curatis puta episcopum propriū papam
⁊ eius legatū. Et quo ad illos sacerdotes seculares
vel religiosos quibus ab aliquo istorum/ vel etiam
a curato est concessa licentia audiendi confessiones
nō est petenda licentia ad confitendū alicui p̄misso
rum. Quia tales aut per se habēt ordinariā iurisdic
tionē in illos subditos/ ut ep̄us propriū pa. ⁊ lega
tus. V^l delegatā sicut fr̄es legitime admissi ⁊ sacer
dotes seculares ad hoc assumpti ut capellani p̄ quā
locum curati sortiuntur ⁊ concurati ⁊ cooperatores
quo ad hoc efficiuntur utz in cle. Dudum de sepul.
ad finem/ propter quod etiam ⁊ illi alieni nō dicūt̄

sed vel proprii ordinarii ut papa episcopus et cu-
ratus / vel proprii delegati ut fratres et capellani .
Sed quo ad alienos sacerdotes vel religiosos / qui vi-
delicet non habent iurisdictionem ordinariam vel de-
legatam ab aliquo premissorum puta a papa vel epis-
copo vel legato vel curato / petenda est licentia ab ali-
quo habente iurisdictionem ordinariam super tales
talibus sacerdotibus alienis vel religiosis confiteri
volentes . Et sic intelligitur quod infra dicitur . Si
quis autem alieno sacerdoti in capitulo **Omnis . p . all .**

Et iniunctam sibi penitentiam / que fit per opera
penalia scilicet per orationem contra superbiam per
ieiunium contra carnis concupiscentiam / per elemosi-
nam contra auaritiam De quibus **Thobie . x .** dicitur
bona est oratio cum ieiunio et elemosina . Et ad hec
tria omnes alie satisfactiones in vigilando in disci-
plinando et in aliis reducuntur secundum **Idem .** Et debet hec pe-
nitentia secundum quantitatem culpe sic imponi ut in quantum
penitentia datur in emendationem culpe preterite / quod tunc
maiori culpe debetur maior penitentia . Sed in quantum datur
penitentia propter cautelam culpe future sic aliquando
minori culpe maior imponitur pena / ut in iuvene for-
nicante / quam in sene . Quamvis enim senex magis peccet
tamen iuuenis indiget fortiore retrahente / hec **Idem . et Tho .**

Studeat propriis viribus adimplere / hoc enim
plus valet ei / maxime quo ad preservationem de fu-
turis peccatis . quam si per alium faciat secundum bea-
tum **Thomam in . iiii .** et hoc si potest / si autem non potest
per se . non obligatur . Quia nemo abligatur ad im-
possibile ut de regulis iuris li . vi . sed faciat per alium .

Quia per regulam aliam iuris in vi. Quod quis fa-
cit per alium perinde est ac si faceret per se ipsum.
Suscipiens reuerenter cum debita deuotione/con-
tritione et humilitate. Adominus in pascha eucharis-
tie sacramentum et si non frequentius. Nam secundum
beatum Thomam ad hoc sacramentum duo requirun-
tur ex parte recipientis/scilicet desiderium coniunctionis
ad Christum quod facit amor et reuerentia ad sacramen-
tum que ad donum timoris pertinent. Si ergo aliquis
experimentaliter cognosceret ex cotidiana sumptione
feruorem amoris augeri/et reuerentiam non minui/
talis deberet cotidie communicare. Si autem sentiret
contrarium deberet aliquando abstinere/ hec Tho.
Albertus autem in scripto de. xiii. dicit sic/ prepa-
tes se ad communionem per abstinentiam a coitu et vi-
dualibus/sive in castitate viuentes/non debent prohiberi
a comunionem frequenti/precipue de mense in menses secun-
dum sollemnitates maiores. Quia iniuste arcentur
qui digni sunt et imple agitur cum eis quando subtra-
bitur eis cibus salutaris/qui datus augeret eis gra-
tiam quam acceperunt. **N**isi forte de proprii sacer-
dotis/ordinarii vel delegati. **C**onsilii. ob aliquam
causam rationabilem puta infirmitatem vel polluti-
onem mortalem vel mentis ebrietatem vel insaniam
et huiusmodi. Ad tempus ab eius perceptione duxe-
rit abstinendum/alioquin et uiuens ab ingressu ecclesie
arceatur/per interdictum vel excommunicationem.
et moriens christiana careat sepultura. Quia secun-
dum beatum Thomam in. iiii. nulli licet a comunionem cessare
simpliciter quia ecclesia statuit ad minus hoc semel

in pascha fiendum / propter hoc quia in pugna coti-
diana sumus / vita spiritualis in nobis euanesce-
re nisi aliquando cibum vite sumeremus. **¶** Unde hoc
salutare statutum / scilicet propter salutem christi delin-
quentium. **¶** Frequenter in ecclesiis publice / ubi duo
tanguntur. **¶** Primum / tempus publicandi ibi. Freque-
ter. debet enim predicator non semper loqui / sed tem-
poribus opportunis secundum beatum Gregorium. xlii
de. Sit rector. in fine. Secundum quod tangitur est
locus publicationis huius statuti. ibi. In ecclesiis.
quia predicatio debet fieri in ecclesia / vel in alio loco
publico et honesto / non autem in priuatis domibus
ne nascatur ex hoc suspicio heresis. xxx. d. Si quis ex-
tra ecclesiam / quod verum est per modum predica-
tionis / sed in illis priuatis domibus potest bene ali-
quid dici per modum simplicis exhortationis. extra.
de hereticis. Cum ex iniuncto circa principium. Debet
ergo curatus vel capellanus istud salutare statutum
frequenter. presertim tempore communionis. ex debito
ut in pascha / et temporibus aliis communionis ex deuotione po-
puli consuetis. in suis ecclesiis publicare. **¶** Ne quisque
ex ignorantia cecitatis velamine excusationis assumat
et se minus reuerenter ad communionem disponat.

Si quis autem alieno sacerdoti. i. non habenti
talem auctoritatem ordinariam vel delegatam
sicut sunt simplices sacerdotes illius ecclesie vel alte-
rius / et fratres mendicantes non presentati. **¶** Iusta
de causa / puta deuotionis vel informationis vel ali-
cuius alterius cause. propter quam secundum quod doctores dicunt
aliquando curatis non esse confitendum. ut supra patuit. b

Licentiam prius postulet et optineat a proprio sacerdote ordinario tantum / puta curato vel episcopo vel papa. Et nō a propriis sacerdotibus delegatis sicut sunt penitentiarii pape vel episcopi uel fratres presentati et admissi secundum dominū Antho-
ninū. Quia illi hoc nō possunt nisi fuerit eis delegatus in sua cōmissione. Alias soli proprii sacerdotes ordinarii illam licentiā dare habent / patet hoc in capitulo Omnis. q. isto. Si quis autem alieno sacerdoti / et extra de pe. et re. Si episcopus li. vi. **T**ūz aliter ipse. i. simp. ex sacerdos vel frater non presentatus / nullam habens iurisdictionem ordinariam vel delegatā / et propter hoc alienus ab autoritate et populo illum / scilicet subditum tali simplici sacerdoti. vel fratri non presentato confiteri volentem.

non possit soluere uel ligare / propter carentiā iurisdictionis ordinarie vel delegate. Quarum ad minus altera ad hoc requiritur ut patet in ca. Dis in ca. Si ep. de pe. et re. li. vi. pal. Sic ergo patet verus intellectus huius ca. Omnis utriusque sexus / scdm intentionem ecclesie et doctorum quo ad hoc cui et quā et quāter sit cōfitendū. Et qd sacerdos proprius in hoc ca. notatur nō supponat tm procurato. sed etiā pro omnibus aliis ordinariā iurisdictionē et delegatā hñtib9 / ut patet p scm Tho. v supra. et Hosti. aliosq; plures theologos et iuristas. Et p Jo. xxii. q. dca et articulos mgi Jo. de poliaco / hoc aliquā tenētis / ptea tm ad mādātū pa. reuocātis / hoc tāq; falsuz et erroneū odēnauit ut p3 in extra. Vas electōis. Et q aliter hoc ca. itelligit p expōit / errat in se et decipit alios et si pertinacia

adiungatur timor est illi de heresi / quia error nō fa-
cit hereticum sed p̄nacia. ¶ Sed iste doctor Basili-
ensis in hunc errorem declinauit / ut putet propriū
sacerdotem in capī. Omnis utriusq; sexus esse dum
taxat curatum ut patet ex eius notabilibus. ii. 7. iii
ad premissam questionem per eū factis. Ergo 7 ipe
cum magistro Joanne de poliaco / 7 aliis cōsimilib9
in illis prefatis notabilibus erronea docet 7 falsa /
7 per consequens eius dicta sicut 7 magrī Joannis
de poliaco tamq; erronea 7 falsa 7 ab ecclesia condē-
nata in hac pte sunt cessanda. Et de hoc postea meli-
us videbitur circa finem hui9 operis.

¶ Sequitur de autoritate fratrum predicandi ver-
bum dei ex Cle. de sepul. Dudū.

EXpeditus per dei gratiā de primo in quo
se iste doctor Basiliensis fundat scilicet
de capitulo Omnis utriusq; sexus 7 repro-
bato eius quo ad hoc erroneo intellēū nūc
secundo restat ut premanibus recipiamus cōstitutio-
nem Bonifacii. viii. Cle. insertam. cu3 glo. Joannis
monachi quas idem doctor pro se ad suum contra
fratres mendicantes assumit propositum. Et quia
ex ea dūtaxat circa tria ābulat puta circa autorita-
tem p̄dicādi. Secdo circa autoritatē cōfessiōes audi-
endi. Tercio circa sepulturā defunctorū 7 portiones
canonicā. Idcirco cā breuitatis / dimissis aliis passi-
bus illis Cle. solū circa illos tres articulos aliquali-
ter imorabor. Et p̄mo de autoritate p̄dicādi. Secdo
de autoritate cōfōes audiēdi. Tercio d̄ autoritate de
functos sepeliendi 7 de portiōe canonica soluenda. b 2

nota 67 ¶ Quo ad primum scilicet autoritatē fratrum p̄di-
candi iste aduersarius parum aut nihil ip̄ingit/ no-
tat dūtaxat duo. Primo q̄ fratres autoritate pro-
pria non possunt predicare sed q̄ hoc de iure spectet
ad curatos ex textu Clementine. Secūdo notat q̄ fra-
tres hoc possint ex priuilegio/ increpando tamen ab-
usum aliquorum fratrum mendicantiū qui non fide-
liter de decimis soluendis predicauerunt. Ut tñ
illa autoritas fratrum quo ad hoc clarius elucescat
sequitur textus iuris ex Elementinis qui est talis.

¶ Textus Ele.

Doum. 7 infra. Super cathedram/ et infra.
¶ Ad honorem dei exaltationem catholice fi-
dei/ quietum statum/ partium predictarū/ ac salutis
animarum fidelium incrementum. De nostrorum
fratrum consilio autoritate apostolica constituim⁹
7 ordinamus ut dictorum ordinū fratres. in eccle-
siis 7 locis eorum ac in plateis communibus/ libere
valeāt clero et populo predicare ac proponere ver-
bum dei. Hora illa dūtaxat excepta/ in qua loco-
rum prelati predicare voluerint/ vel corā se facere
solemniter predicare/ in qua p̄dicare cessabunt. Pre-
terq̄ si illud de prelatorū ipsorū voluntate proces-
serit/ 7 licentia spiritali. ¶ In studiis aut generali-
bus ubi sermones ad clerū ex more fieri solēt. Die-
bus illis quib⁹ solēniter p̄dicari cōsuevit. Ad funera
etiam mortuorū/ 7 in festis spiritalibus seu pecu-
laribus eorūdem fratrum possint idem fratres 7 liceat
eis libere predicare. Nisi forsan illa hora qua solet
ad clerum in predictis horis proponi verbum dei.

episcopus vel prelati superior cleruꝝ ad se genera-
liter cōuocaret. Aut ex aliqua ^{alio} ratione vel causa vr-
gente clerum ipm duceret congregandū. In eccle-
siis autē parochialibus fratres illi nullatenus aude-
ant nec debeant predicare vel proponere verbū dei.
Nisi fratres predicti a parochialibus sacerdotibus
inuitati fuerint vel vocati / et de ipsorum beneplacito
et assensu seu petita licētia fuerit et optēta. Nisi epis-
copus vel prelati superior per eosdem fratres pre-
dicari mandaret &c.

Expō textus.

In hoc passu textus huius cōstitutōis Bonifacii
Ele. inserte. ecclesia p̄ papa cām cōmissiōis p̄di-
candi vbi dei fratribus / p̄mittit ibi ad honorem dei.
Secūdo locū et t̄ps ubi et qñ p̄dicare possint exp̄mit
ibi. De nostrorū fr̄m &c. **De p̄mo nōndum** q̄ illa
cā ē q̄druplex. Prima ē honor dei. Scda exaltatio
katholice fidei. Tercia quies p̄tūz. i. curatorū et fr̄m
Guarra incrementū salutis aīaz. Et ideo religiosi ad
hec in suis sermonibus tēdere dñt ut scz de9 hōretur fi-
des exaltet. quies seruet / et sal9 aīaz p̄curet / ut sic
eorū intētio cōcordet cū intētiōe eccle. eis autoritatē
p̄dicandi vbi dei cōmittētis. **Secūdo locū et tēpus**
ubi et qñ p̄dicare possint exp̄mit d. **De nostrorū**
fratrum. i. cardinaliū et ep̄orū cōsilio. autoritate
ap̄lica cōstituiunt et ordinant / ut dictorū ordinū
merito cōmēdātoz p̄pter utilitatē quā eccle. dei af-
ferūt de reli. do. ca. Religionū. li. vi. **Fr̄s in eccle-**
siis et locis eorum / consecratis et non consecratis ut
extra demūitate capitulo ultimo / honestis tamen. b 3

ac in plateis cōibus .i. intus ⁊ extra ciuitates vel
villas libere .i. sine requisitione licentie presbiteri
prochialis secundū 30. an. qui ita hoc verbū expo
nit in de. Dudū. super verbo libere valeant popu
lo ⁊ clero predicare ac proponere verbū dei. **A**d hoc
enim isti religiosi sunt ydonei secundū beatum Tho
mā contra wilb. qđ inter multas alias ratiōes etia
sic probat. **N**ā oīa que licēt secularib⁹ clericis / licēt
⁊ religiosi / exceptis his q̄ in sua regula eis probi
bent. **A**r. xvi. q. i. Sunt nōnulli. v̄ dī qđ monachis
licet absoluerē ⁊ alia h̄mōi facere. **N**eq̄ enī beatus
Benedictus monachoz p̄ceptor alimificus hui⁹ rei
fuit interdictor. Sed secularibus licet ex cōmissione
ep̄oz predicare ⁊ cōfessiones audire / ergo ⁊ religio
sis cū in nulla regula sit eis hoc prohibitū. **I**tem
mai⁹ est predicationis officiū propria autoritate ex
equi / q̄ ex cōmissione alteri⁹. Sed religiosi possunt
ad prelatōis gradū sublimari in quo eis competit
predicare ⁊ alia prop̄a autoritate exequi q̄ ad salu
tem animaz pertinet ergo multo magis debet ytonci
reputari ut predicationis officiū et alia h̄mōi ex
cōmissione ep̄i exequātur. **S**ecūdo ē hoc vtile pro
salute aīarū ⁊ necim secundū beatū Tho. cōtra wil.
Primo propter paucitatē bene predicatū. **V**n̄ dñs
dēssis qđ multa / oparii autē scz boni pauci. **M**ath.
ix. Scdo propter curatoz sacerdotū ipitiā / q̄ in ali
quibus partibus adeo ignorātes inueniūtur vt nec
etiam loqui latine sciant. **P**aucissimi etiam inueniū
tur qui sacram scripturam didicerunt / cū tñ opteat
predicatorē vbi dei in sacra scriptura instructū esse

cuius ignorantia multum est cunctorum errorum. xxxviii. de. Ignorantia. Unde satis aptum est saluti fidelium multum detrahi / si solum sacerdotibus prochialibus verbum dei predicandum relinquitur. ¶ Hora illa duntaxat excepta. Ergo omni alia hora et tempore / ante prandium et post prandium fratribus predicare licet / hic non excepta. Nisi aliud sit in pacto cum curatis quod est observandum extra de pac. Quoniam ex eo li. vi. Sed non in illa hora in qua locorum prelati non dicitur curati sed prelati. Quia curatus non est prelatus prope. Sed episcopus et superiores legati et cardinales sunt prelati / de quibus hic textus intelligitur secundum Jo. an. / qui predicare voluerint / vel coram se / ergo non in eius absentia / facere solenniter predicari in qua predicare cessabunt / preterquam si illud / hoc est quod eadem hora predicent fratres de prelatorum ipsorum voluntate processerint et licentia speciali. Ergo de speciali licentia possunt idem fratres eadem hora etiam predicare / quam episcopi et superiores prelati per se predicant per coram se predicari faciunt / dummodo hoc ipsis prelatibus placeat. ¶ In studiis autem generalibus ubi sermones ad clerum fieri solent. Secundo diebus illis / scilicet dominicis et aliis festiuitatibus in quibus solenniter predicari consuevit. Tercio / ad funera etiam mortuorum / ubi scilicet hoc consuetum est. Quarto / et in festis specialibus seu peculiaribus eorundem fratrum / scilicet priorum sui ordinis et ecclesie / vel altaris possint idem fratres / scilicet predicare. et minus. et et liceat eis / scilicet ex ista ordinatioe et constitutioe apostolica libere / sine licentia curati secundum Jo. an. predicare / nisi forsan illa hora quam solum ad clerum in predictis horis proponi verbum dei

episcop⁹ vel prelat⁹ superior clez ad se generaliter
conuocaret ⁊ c. tunc enim fratres p̄dicare cessabunt.
Sed extra hoc prius dcm̄ quod scz in diebus illis
in quib⁹ solēniter predicari cōsuevit ut in dieb⁹ fes
tiuis/arguo sic. De cōse. d. i. ōnes. dicit sic. Omēs fi
deles q̄ cōueniūt in solēnitatib⁹ sacris ad eccliam/et
scripturas ap̄lorum ⁊ euāgelii audiāt/ ⁊ iterū Sub
pena excoicationis prohibet egressus ecclie cū talia
fiunt. Eadē d. in ca. Sacerdote ⁊ p̄ consequens pro
tunc fratres predicare cessabunt. **D**icendū quia
hic textus nullā aliam horam excipit q̄ illā q̄ pre
lati scz ep̄i ⁊ supiores per se predicāt v̄ corā se pre
dicari fecerint. Et illā horā q̄ ep̄s in aliqua uni
uersitate clerū ad se vocauerit. Et nihilomin⁹ dicit
q̄ in illis dieb⁹ scz festiuis in q̄b⁹ solēniter predica
ri consuevit/fratres predicare libere ⁊ licite possint
Sequit⁹ q̄ fratres possunt in illis dieb⁹ etiā eadē ho
ra vel ante vel post prandiū in ecclesiis suis predi
care vel alibi in locis eorūdem/et popul⁹ pōt libere
ad eos accedere ⁊ ibidē verbū dei audire. **N**ec ob
stant iura p̄allegata/qz p̄ illa xp̄ifideles nō cogunt⁹
ire ad suas ecclias pro audientia verbi dei. Sed q̄
sunt ibi ⁊ fit sermo tunc debēt illū audire. Siue ergo
audiant verbū dei in ecclesia fratrum siue in suis ec
clesiis in idē redit. **P**reterea. Ecclesia statuit istos
fratres in coopatores cure ⁊ curatoz/quo ad predi
cand⁹ verbū dei ⁊ cōfessiōes audiēdi/ut dicit in cle.
de sepul. Dudū ad finē. propter defectū aliquorū sa
cerdotū in eisde ⁊ ip̄iciā eorūdem propter qd̄ ecclesia
fratrū ⁊ ecclesia prochia⁹ videt⁹ quodāmodō vna. Siue

ergo populus audiat verbū dei in ecclesia fratrum
vel in eius prochia pax refert. ¶ In ecclesiis autē
prochialib⁹ fratres illi nullaten⁹ audeāt nec debeāt
predicare/ nisi inuitati per curatos vel ad hoc licēti
ati. Nisi epūs vel prelat⁹ superior per eosdē frēs
predicari mādaret. Ergo si epūs mādat/ tunc etiam
irrequisito curato posset frater in prochiali ecclesia
predicare. Et per consequens patet hic qđ epūs qui
libet in qualibet ecclesia prochiali sue dyocesis habet
maiores iurisdictionem qđ curatus. Et hoc idē sanc
tus Thomas cōtra milib⁹ inter multas alias ratiōes
probat etiam et hoc modo. Nam sacerdotes cui parro
chia cōmittitur non potest facere aliquid in ecclesia
nisi de licentia episcopi speciali vel saltem generali/
vnde dicitur. xvi. q. i. Cunctis fidelibus ⁊ sumopere
omnibus presbiteris ⁊ dyaconibus ⁊ reliquis cleri
cis attendendū est/ ut nihil absqđ proprii episcopi
licentia agant. Non utiqđ missas sine eius iussu qđ
qđ presbiterorum in sua parrochia agat non bapti
zet ⁊ nec quitqđ absqđ eius permissu faciat ergo patz
qđ in parrochia presbitero cōmissa adhuc maiorem
habet episcopus potestātē qđ sacerdos qui sine pmis
su episcopi nihil in ea agere potest. Et per cōsequēs
esse falsum ⁊ erroneū contrarium eius. Quod tamen
iste aduersarius doctor basilien. t3 in suo. iiii. nota
bili vnde ⁊ ipse in hoc errare cōuincet.

¶ Sequit⁹ alius pass⁹ de cōstitutiōis Super kathe
drā Boni. ex cle. sumpt⁹ de autoritate frat⁹ audie
di cōfessiones ⁊ de mō illā procurādī.

Statutum etiam et ordinatum autoritate predicta
ut in singulis ciuitatibus et dyocesis in quibus
loca fratrum ipsorum existere dinoscuntur et in ciuitatibus
et dyocesis ipsis vicinis in quibus loca hominum non ha-
bent. Ad gratiam priores provinciales predicatorum et eo-
rum vicarii et generales ministri ac provinciales mi-
nistri et custodes minorum ordinum predicatorum. **N**on prentia
prelatorum eorundem locorum se conferant per se vel
per fratres quos ad hoc idoneos fore putauerint hu-
milter petunt ut fratres qui ad hoc electi fuerint in eorum
ciuitatibus et dyocesis confessionem suorum subditorum con-
fiteri sibi volentium audire libere valeant et hominum confi-
tentibus prout secundum deum expedire viderint penitentias impone-
re salutes atque eis de beneficio absolutiois impendere
de gratia et licentia et beneplacito eorundem. **N**on hoc
vero prefati. Ad gratiam priores provinciales. Ad ministri
ordinum predicatorum eligere studeant personas idoneas
as sufficientes et vita probatas discretas modestas /
atque peritas ad tam salubre officium et ministerium exe-
quendum. Quas sic ab ipsis electas prentent vel faci-
ant prentari prelati / ut de ipsorum licentia gratia et bene-
placito in ciuitatibus et dyocesis eorundem / hominum per-
sone sic electe confessiones sibi confiteri volentium au-
diant imponant penitentias salutes et absolutiois
beneficium impendant prout superius est expressum.
Extra ciuitates et dyoceses in quibus fuerint de-
putate per quas eas volumus et non per provincias
deputari confessiones nullatenus audire. **N**u-
merus autem personarum assumendarum ad hominum exer-
cendum officium esse debet prout vniuersitas cleri et populi

ac multitudo vel paucitas exigit eorū dē. Et si idē
prelati petita licentiam confessionē huiusmodi audienda
rum concesserint illam prefati *Magr* et *Minister* ac
alii cum gratiarum actione recipiāt dicteq; persone
sic electe/commissum sibi officiū diligenter et fideliter
exequant. *¶* Sed si forte iā dicti prelati quemq; ex
huiusmodi fratribus presentatis eis dē ad huiusmodi
officiū nollent habere uel non ducerēt ad mittendū eo
amoto uel subtracto ip sius loco eis dē similiter prela
tis presentandis possit et dēat aliis subrogari. Si
vero idē prelati fratribus ut premittit ad confessiones
audiendas electis huiusmodi exhibere licentiā recusarint
Nos ex tunc ipsis ut confessiones sibi confiteri volē
tū/libere liciteq; audire valeāt et eis dē imponere pe
nitentias salutare ac eis dē beneficiū absolutiōis
imptiri gratiose cōcedim⁹ de aplice plenitudine po
testatis. *¶* Per huiusmodi aut concessiones nequaquā intē
dim⁹ personis aut fratribus ad huiusmodi officiū taliter
deputatis p̄tatem in hoc impendere āpliorē q̄ in eo p
rochialibus seu curatis sacerdotibus ē a iure concessa.
Nisi forsan eis ecciaꝝ p̄lati vberiorē in hac pte spe
cialē gratiā ducerent faciendam etc.

¶ **Expositio textus.**

In hoc aut textu p̄mo p̄lati fr̄m dirigūt ad pre
latos petitori ut fr̄s electi ad audiētiā cōfessi
onū libere exeq; valeāt et expedire. Secūdo ip̄ōitur dic
tis p̄sidentibus fr̄m ut ydoneos eligāt in cōfessores et
eos dictis p̄latis p̄ntēt ut ab ipsis ad hoc officiū
assumāt ibi. Ad hoc vō. Tercō si hoc fr̄ibus simpli ne
gat pa. cōcedit eis talē licentiā hoc offm̄ exequēdi ibi.

Et si forte/dicit ergo. ¶ Statuimus etiam et ordi-
namus autoritate predicta. i. apostolica/ ut in sin-
gulis ciuitatibus et dyocesibus in quibus loca fratrum
ipsorum existere dinoscuntur/ et in ciuitatibus et dyoce-
sibus vicinis in quibus homini loca non habent. Et
hoc est pro fratribus qui extra suos conuentus ad hec
officia predicandi et confessiones audiendi a suis
prelatis ordinant. Nam et episcopi sub quibus fra-
tres non morantur/ quia tamen ciuitates et villas eorum
visitant tenent fratres licetare. Ar. extra. d. fo. cope.
capitulo ultimo/ quia propter eorum visitationem
de illa dyocesi sunt censendi. ¶ Agitur priores/ prouin-
ciales et infra. Ad presentiam prelatorum id est episco-
porum et superiorum. Quod ex illo patet/ quia presi-
dentes istorum fratrum diriguntur ad illos qui ha-
bent ciuitates et dyocesces sub eorum iurisdictione ut patet
ex isto textu ubi sepe dicitur. In eorum ciuitatibus et dyocesi-
bus. Sed curati non habent neque ciuitates neque dyocesces sed di-
taxat unam ecclesiam/ ergo sub nomine prelati hic in textu cura-
ti non intelliguntur sed ipsi episcopi et superiores. Et quia ecclesia diri-
git istos fratres pro licetia audiendi confessions duntaxat ad
episcopos et prelatos superiores et non ad curatos sequitur. Primum
quod fratres prelati et admissi per tales non habent necesse petere
licentiam a curato. Sed eis irrequisitis prelati subditos eorum
audire et iniuncta penitentia eosdem libere et licite absoluerunt.
Nec obstat decretum. Dis utriusque sexus/ quia illa intelligi-
tur de illo qui alteri ex propriis sacerdotibus ordinariis vel
delegatis non est confessus. Ille ei tenetur tunc suo proprio sacer-
doti. i. curato uni. scilicet ex illis qui dicuntur proprii sacerdotes
confiteri. Sed non teneretur si confessus esset pape vel episcopo.

vel penitentiario alicuius eorum seu fratri presentato
et admissio secundum Jo. an. **S**ecundo sequitur quod cura
animarum cuiuslibet parochie plus spectat ad episco-
pum quam ad curatum. Quia alias papa plus mitteret
fratres pro licentia audiendi confessiones ad cura-
tos quam ad episcopos cuius contrarium fit hic. **T**er-
cio sequitur quod omnes illi errant et hereticaliter sapi-
unt qui contra hunc textum ecclesie dicunt pertina-
citer quod cura animarum plus spectet ad curatum quam ad
episcopum. Et quod licentia data per episcopum non
sufficiat nisi addatur et licentia curatorum. Sicut et
iste aduersarius doctor Basiliensis notat in suo .iiii.
notabili et sepius tamen et iste textus dicat expresse
Quod si idem prelati. i. episcopi licentiam confessionum
huiusmodi audiendarum concesserint dicte persone
sic electe commissum sibi officium diligenter et fideliter
exequantur nulla mentione facta de licentia a curato
petenda et plures alii summipontifices hoc dictum pro
errore condemnent sicut Jo. xxii. in extraua. **V**as elec-
tionis. Quarto etiam sequitur quod sicut non est ulterius licen-
tia petenda quantum ad fratres ut audiant postquam ab
episcopis fuerint admissi. Ita nulla licentia petenda
est a curato vel etiam ab episcopo ut subditur ei sic licen-
tiato confiteatur secundum Jo. de palude Ar. ad hoc
efficax capitulo 78 qui de cura. li. vi. Et ideo hoc
reprobat Cle. iiii. in extraua. Quid temere districte
ibi precipiendo curatis ne in aliquo confitentes fratribus
sine eorum licentia ad hoc petita aliquo modo grauent vel
molestent per multas excommunicationes per sacramentorum denega-
tiones. Item dicit G. xi. in extra. Exhibita discernendo irritum

et inane quicquid a curatis vel aliis contra tales fra-
tribus confitentes attentaauerint. Et est ratio quia per
hoc quod datur fratribus licentia audiendi subditos epis-
coporum / datur etiam et libertas subditis fratres accedendi
et confitendi curatis irrequisitis ut patet ex verbis
Ele. iiii. in extraua. prius all. Et ex textu huius Ele-
mentine ubi dicitur subditorum suorum sibi confite-
ri volentium. Sed non additur de licentia sui curati
petenda. Sed si papa voluisset utique posuisset. extra
de deci. ad audientiam. Nec mirum quia ista duo au-
dire et confiteri sunt conexa / sic quod unus non potest
fieri saltem vocaliter sine reliquo. Dato ergo uno /
datur et reliquum / scilicet data libertate audiendi con-
fessiones data est etiam libertas accedendi tales con-
fessores et eis confitendi. Et ergo Ele. iiii. contrarium
huius tamquam erroneum districte prohibuit in extraua.
preall. et Euge. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti
et Nicolaus. v. in extraua. Provisionis nostre. **Sed**
numquid curatus fratres etiam non habentes licentiam
ab episcopo potest ad audientiam confessionum ponere et
admittere. **Dic** quod sic secundum Willb. ita bene sicut suum
capellanum. ubi hoc est consuetudinis et episcopus scit illum mo-
dum et non reclamatur secundum Hosti. et alios. Quia per hoc
episcopus consentire videtur. Peccaret tamen talis frater si
hoc faceret sine licentia sui superioris secundum dominum
Anthoninum. Nec hoc fratribus est interdictum / licet alius
modus per comoditate ordinum et reuerentia episcoporum sit
ordinatus. Ad hoc vero prefati Magistri Priores princi-
pales et infra eligere studeant personas / supple ex fra-
tribus. **Sufficietes** / quo ad numerum. Sile extra de p.

Extirpando ydoneas quo ad genus conditionū
que in eligēdis requirunt. Vita probatas / q̄ sci
licet nō sint pueri extra. de etate. Ex tenore. ⁊ extra
de elec. Cum in cunctis. Sed. xxv. ānum debent atti
gisse. Nec neophici. xliii. d. per totum. Discretas
quo ad naturalem industriam ut de salute animaz
⁊ utilitate extrinseca sciant esse solliciti. xxxix. d. pe
trus modestas / quo ad regularem disciplinam ex
tra de temporibz ord. Ad aures ⁊ xxiii. q. iiii. Su
per excellentiam atq; peritas / quo ad theologie et
⁊ canonum noticiam. Regimen enim animarum est
ars artium inquit Gregorius extra de eta. et q̄li or.
Cum sit ars ⁊ extra de prebend. Graue. Et ergo qui
indignos eligit ⁊ p̄ficit mortaliter peccat secundum
Jo. mo. et secundū dñm Antho. ⁊ nihilomin⁹ omniū
peccōrū reus ē q̄ talis indign⁹ cōfessor cōmittit. Et
qui occasionē dāni dat / dānu⁹ dedisse videtur extra
de inui. ⁊ dāno dato ca. Si culpa. ¶ Quas sic electas
presentēt vel p̄ntari faciāt prelati / p̄sonaliter secū
dum Jo. an. si cōmode fieri poterit ⁊ non noīaliter.
Secus si hoc cōmode fieri nō pōt / tunc sufficit p̄nta
tio nominalis. Nō enī p̄ntatio fieri statuit nisi rati
one inuestitionis ad aliquod bñficiū vel ecclesiam
Vel institutionis ad officiū confessionū. Absens ac
pōt inuestiri per nunciū ad hoc deputatū extra de p̄
ben. accedēs. ff. de nego. ges. l. Si pupilli. §. Sed ⁊ si
ego Et sic sufficit etiā p̄ntatio noīalis. Et si ep̄i vo
luerit p̄nt sine hmōi solēnitare electiōis ⁊ p̄ntatiōis
simpli⁹ dare licētiā frīb⁹ / cōfessiōes audiēdi secūdu
Bartho. de p̄sis i sūma ⁊ ex v̄bis cle. iiii. i extraua.

Quid temere/ et dominus Anthoninus hoc approbat.
Quia cum ista solemnitas pro reuerentia episcoporum
sit posita secundum 70. mo. potest suo iure renuncia-
re. Nam secundum regulam iuris in vi. Sciēti et vo-
lenti non fit iniuria. Nec ista solemnitas est de sub-
stantia consecutionis iurisdictionis absoluēdi/ sed
bene de substantia presentatiōis. Et ergo sine hac so-
lemnitate cōsequi et recipere possunt fratres autori-
tatem absoluēdi ab ipsis episcopis/ eis hoc scienti-
bus et in hoc consentientibus. ¶ De ipsorum licen-
tia et infra impendant/ cū determinatione que habet
infra q. per huiusmōi autem. Et licet ista sint de cu-
ra animarum scilicet electio presentatio et admissio
executio iurisdictionis in absoluēdo et per consequēs
pro tanto isti sint tali mō quo ad sacramentū peni-
tentie curati vel potius concurati et cooperatores /
ut dicit hec Cle. ad finem q. Ceterum/ tamē non sunt
proprie curati quasi astricti ad istorum executionē.
Nec subditi episcoporum sunt eis astricti ad confite-
dum/ et ergo dicitur confiteri sibi volentim/ sicut
ipsi curati sunt astricti subditis. sed non ecōtra sub-
diti curatis ppter hoc quia iam stat in arbitrio sub-
ditorum an curato vel fratribus velint confiteri.
ut hic patet. ¶ Extra ciuitates et dyoceses et non p
prouincias etc. Quid importat prouincia/ ciuitas /
dyocesis/ habetur d. cen. Romana li. vi. et de preben.
Quāuis li. vi. Et dicit nō per prouincias ut cuilibet
episcopo in sua dyocesi debita exhibeatur reuerentia
Quia episcopus est verus et naturalis sponsus sue
dyocesis. Et non archiepiscopus prouincie nisi quatinus

canon vel pristina consuetudo sibi tribuit extra de
offi. archi. Duo secundum abbatem. Et sic frater ad
missus de licentia unius episcopi non potest audire
in dyocesi alterius episcopi. Sed oportet a quolibet
episcopo quo ad sibi subiectos habere licentiā audi
endi confessiones et absolueri per textum hic. Nōt
tamen frater admissus in una dyocesi eiusdem epis
copi subiectos audire in alia dyocesi cum locus au
diendi non sit designatus nec hic in textu nec in ca
pitulo Omnis utriusq; sexus de pe. et re. Et licet etiā
unus nō debeat habere duas curas. tamen sicut vnus
curatus potest alterius curati esse coadiutor. Ita
unus frater potest esse plurium curatorum coopera
tor et in pluribus dyocesibus. Ar. extra de offi. or.
Inter cetera et de consue. Cum olim. et. xxv. de perue
nit et hic in textu q. isto. **N**umerus autem persona
rum et c. Primo secundum multitudinem cleri et po
puli nedum in una parrochia sed etiam plurium p
rochiarum / si una ciuitas vel villa plures parrochi
as habeat. Et etiam pro aduentantibus ab extra nu
merus fratrum est exponendus. Secundo etiam secū
dum debitam expeditionem. Nam aliqui cōfessores
denario plusq; deo intendentes. plures et citius expe
diunt q̄ confessores deo plusq; denario intendentes
Tercio secundum frequentiam confessionis ne pauci
fatigentur ubi plures vix legitime sufficiunt. Et
q̄ electio horum confessorum spectat ad prelatos or
dinum et admissio ad prelatos ecclesiarum / de utri
usq; ordinatione iste numerus videtur esse taxan
dus ut nemini preiudicium fiat.

c

Et si idem prelati. i. episcopi petitam licentiam /
et .j. concesserint / per obitum concedentis non expi-
rat. Ar. de transac. ventens. Nec reuocari potest ex-
tra de regu. iuris. Decet / et extra de offi. dele. Si sup-
gratia libro sexto. Et ergo qui semel est presentatus
in vna diocesi. manet semper presentatus etiam post
obitum illius episcopi qui eum licenciauit vsq; ad
prouisionem alterius episcopi electi et confirmati p-
Cle. iiii. in extra va. Exigentibus vestre deuotionis
et secundum wilhemum de monte lauduno in cle. Du-
dum. super verbo concesserint. Commissum sibi of-
ficium diligenter et fideliter exequatur. Quod si for-
te iam dicti prelati / et .j. nollent ex iusta tamen cau-
sa aliquem ex presentatis admittere / puta quia
excommunicatus vel interdictus vel suspensus vel
alias non qualificatus secundum premissa. ut dicit
glosa tunc subrogandus est alius / non talis. semel
secundum aliquos. vel infra triennium secundum con-
stitutionem Inter cunctas. Et si tunc licentiam dare
recusant succurrit eis licentia pape unde sequitur.

Hos ex tunc ipsis. i. fratribus sic presentatis. ut
confessiones sibi confiteri volentium. Forte non in-
tellexit de religiosi qui secundum suorum ordinum
statuta suis prelati confiteri debent ut dicebat co-
stitutio Benedicti. xi. et Jo. an. Idem abbas. et Gen-
zelinus. Nisi aliqui tales religiosi haberent aliquod
priuilegium hoc faciendi sicut predicatorum habere
dicuntur in conuentu Bononiensi. Post mare
magnum. quod tunc possunt confiteri extra ordinem
quando copiam fratrum sui ordinis non habent.

scripsit manu propria se hoc audiuisset magister Jo-
annes de essendia provincialis Saxonie a provincia
li theutonie. q̄ hoc ulterius audiuit a magistro ordo ab eo
super hoc specialiter interrogato.

Libere denotat q̄ non est necesse licentiam pro-
chialis sacerdotis haberi nec quo ad fratrem con-
fessorem neq̄ quo ad subditum confitentem. Et
sic etiam intelligit Jo. an. 7 Ele. iiii. in extrava. Qui-
dam temere Joannes. xxii. in extrava. Was electio-
nis. Alexand. iiii. in extrava. Nō sine multa. Grego-
rius. xi. in extrava. Exhibita nobis. contra Jo. mo-
7 suos sequaces in constitutione Super cathedram
Item Eugenius. iiii. in extrava. Gregis nobis credi-
ti. Item Nicolaus. v. in extrava. Provisionis nos-
tre. contra novellum istum doctorem Basiliens. in
vasorem privilegiorum ordinum mendicantium et
Bernhardum in glosa super capitulo Omnis utri-
usq̄ sexus. Nec obstat hoc capitulum Omnis ut su-
pra patuit. **L**iciteq̄ audire scilicet ubiq̄ locorū
etiam in ecclesia parrochiali. curato irrequisito ut
dicit Joannes mo. super Intercunctas in glosa re-
vocatoria prime sue glose super constitutione. Super
cathedram. ubi fratres conventus non habent. Et
intus et extra dyocesis. Quia licet episcopus in alia
dyocesi in foro contencioso non sedet tamen in foro
cōscie iurisdicōis voluntarie sedere potest. **N**ec eis dē bñfi-
ciū absolutōis iptiri sc̄ si nō sint extricati. Nisi etiā
7 hoc fr̄ possit. s. absolvere ab excoīcatōne. Sic ergo
absoluti nō hēbūt necē ulterius cōfiteri suo p̄po sacer-
doti curato scdm Jo. an. Genzelinum. Bernhardum

Abbatem contra Joannem mo. qui contrarium satis
prolixè tenuit. Sed q̄ ipse erret ostendit Joannes
xxii. in extrava. **V**as electionis in qua illos articu-
los ⁊ similes de consilio cardinalium ⁊ plurium doc-
torum condemnat graciosè concedimus de aposto-
lice plenitudine potestatis. **E**rgo papa potest dare
licentiam generalem audiendi confessiones irrequi-
sito curato ut patet hic. **E**t per consequens summa
iurisdictionem habet nedum in dyocesi qualibet sed
etiam in omnibus parrochijs ubiq̄ terrarum. d. ix.
Cuncta per orbem. **E**t contrariū huius sentire sicut
Wilhelmus de sancto amore sensit erroneum est secū-
dum cle. iiii. in constitutione / quidem temere. **Q**uod
etiam est contra magistrum Jo. de poliaco / qui con-
trarium eius tenuit ⁊ contra istum nouellum aduer-
sarium Basiliē. **Q**uod etiam Jo. xxii. condemnauit
tāq̄ erroneum ⁊ falsum in extrava. **V**as electionis
prealp. **P**er huiusmodi autem concessionem et j.
q̄ prochijs sacerdotib⁹ seu curatis a iure est con-
cessa. ⁊ iure est concessa curatis p̄tās ab ōnib⁹ casi-
bus absoluēdi q̄ de iure ep̄is nō reseruant p̄ caplm̄
Dup de sen. excōi. ergo fr̄es admissi p̄nt hoc idē per
hūc textū. **E**t id tenēt dñs Antho. ⁊ Jo. de lignano.
Qui at̄ sint cas⁹ de iure ad ep̄m p̄tinentes diuersi
diuersimode assignāt **C**ōmuni⁹ tñ tenet q̄. iiii. sine
de iure ⁊. v. de consuetudine secundum **B**enedictuz
. xi. ⁊ bñm **T**ho. in. iiii. de. xvii. **Q**uia ergo fratres p̄
hunc textū possunt absolvere ab illis casibus a qui-
bus curati possunt de iure absolvere. **P**ossunt etia⁹
a casibus de consuetudine reseruatīs absolvere.

Nec obstat privilegiu[m] Ele. contrarium dicentis / q[uo]d
nunc standum est Clementinis que de hoc mentione[m]
non faciunt. Quia illi de iure episcopis non reseruā
tur sed ipsi de consuetudine sibi reseruant per quod
potestatem curatorum artant sed non fratrum qui
suis constitutionibus non subiacent extra de exces.
prela. Dimis iniqua. et sic intelligitur capitulum Re
ligiosi de priuile. in Ele. v. Nec etia[m] in casibus / secu
dum Jo. de ligna. et dominu[m] Anthonium. ¶ Nec ob
stat dictum Jo. mo. in contrarium in constitutione
super cathedram / super verbo a iure quia ipse illa[m]
suam glosam reuocauit. ¶ Cauere tamen debent fra
tres ne excōcatos a canone preterq[ue] in casibus a iu
re expressis. Vel per privilegia sedis apostolice con
cessis eisdem vel a sententiis per statuta prouincia
lia aut synodalia promulgatis seu ut verbis eoru[m]
vtamur a pena et culpa absolvere quemq[ue] presumāt
Quia si hoc fecerint sententia[m] excōmunicationis in
currunt ipso facto per sedem dumtaxat absoluen di
apostolicam ut patet in capitulo Religiosi prealle
gato. ¶ Nisi forsan eis ecclesiarum prelati vberio
rem in hac parte specialem gratiam ducerent faciēdā
Quam tamen nec fratres nec curati ab episcopis vel
officialibus emere debent. Ne per hoc symoniaci ef
ficientur et suspensi cum omnis symoniacus sit sus
pensus. Quia si hoc fieret tunc post talem emptionē
neminem propter eorum symoniam et suspensionē
absolvere possent. Et suspensi sunt symoniaci quo
ad se et quo ad alios.

Sequitur alius passus p̄dicte cōstitutōis ex Cle.
Dudū. de autoritate fratrum sepeliendū defunctos.

Huiusmodi quoq; statuto ⁊ ordinationib⁹ nos
tris adicimus ut fratres dictorum ordinū in
ecclesiis ⁊ locis eorum ubilibet cōstitutis / liberā ut
sequitur habeant sepulturā / videlz qd om̄s ad eā acci
pere valeant qui sepeliri elegerint in ecclesiis et locis
memoratis. **I**tem qd statuto. ⁊. j. liberam ut
sequitur habeant sepulturā. Scdm Jo. mo. super con
stitutōe. Intercunctas libera dici nō pōt si curatus
velit prius corpus ad ecclesiam suam deferri / quod
seruius est secundu eūdem. ibidem licet contrarium
ipsius dixerit in glo. super constitutione Sup kathe
dram. in verbo quartā. Quia illaz postea reuocauit
⁊ ideo nunc hic contrarium scribit. **S**epultura se
cundum Gansfre. eodez ty. multa significat. Nā pri
mo significat officium qd impendit sepeliendū ⁊ hoc
vendi non pōt extra de Symo. Nō satis. Scdo sigi
ficat terrā cimiterii vel ecclesie ⁊ sic etiā vendi non pōt
Tercio significat tumbaz vel locum que si sint sacri
vendi nō possunt. xiii. q. ii. quēsta. ⁊ ca. Postq; extra
eo ty. ca. Abolende. Quarto significat sepultura ter
ram nouā ad sepulturam deputandā ⁊ hec ante con
secrationem vendi potest. xii. q. ii. . Nuz. **S**ecūdo
notandum qd ius sepulture secundum Ray. est ius
cōpetens ecclesie ad sepeliendos aliquos in cimiterio
suo ⁊ puenit ex pōtificis assignatione. Ar. xiii. q. i.
Ecclesias. ⁊ hoc ius cōpetit ecclesiis parrochialibus ⁊
aliis quibus a iure vel privilegio est concessum.

Capellis autem priuatis nullomodo competit. Fra-
tribus autem hoc ius competit ex priuilegio est ut
hic patet. Sic autem libere qd omnes ad eaz accipe-
re valeant/ et afferre cū cruce. aqua benedicta. et thu-
ribulo per Bonifa. viii. in extra va. Sacre religiōis
Et hoc congruū equum et utile est secundū Jo. mo.
super Intercunctas/ etia; ubi non est consuetudo ec-
clesie propter priuilegium pape qui illaz consuetudi-
nem inducere potest. Et episcopus extra de consue.
Cum consuetudinis qui sepeliri elegerint. Qd vez
est nisi fratres tales sepeliendos ante electionem ad
votandum. iurandum. vel fideinterposita seu alias
promittendum induxerint. ut apud eorum ecclesias
sepulturam eligant vel iam electā ulterius non imu-
tent. Quia si hoc aliquis fratrum pro sua ecclesia fe-
cerit. Vel clericus secularis pro sua ecclesia. talis mor-
taliter peccat et corpus eligentis pōit cum omnibus
emolimentis ut patet in capitulo Animarū de sepul.
li. vi. Et nihilominus sententiam excommunicatiōis
incurrit per de. Cupientes. de penis. q. Sane temera-
rios ad finem. a qua preterq; in mortis articulo ci-
tra sedem apostolicam absolui nequit. Et debent
tales sic inducti apud suas ecclesias sepeliri. Nec ali-
bi eligere possunt per capitulū Animarū li. vi. palle-
gatū. ¶ Sed querit̃ qre illud qd possūz eligere non
possūz voto vel iuramēto alio mō firmare. Dic
secundū Jo. mo. eodez ty. li. vi. Qd electio ē pars vl-
time volūtatis/ et qz hec ultima volūtas debz esse li-
bera C. de sacrosanctis ecclesiis. li. i. Qd hoc ligari nō
debet hec libertas dictis vinculis Ar. de spon. gēma c. 8

Sed pacta quandoque impediunt huiusmodi electionem sepulture apud religiosos. que sunt aliquando talia quod nullum recipiant ad sepulturam. quandoque de certa prochie quandoque certos homines non dunt recipere De consuetudinibus. d. i. certum.
Preterea notandum quod secundum Ray. Hugo. Lauren. Vincen. Joannem quilibet adultus et discretus vivens potest eligere sepulturam ubicunque voluerit extra eodem ty. Nos instituta. xiii. q. ii. Ultima/etiam apud locum minus religiosum/extra eodem ty. In nostra. Cuiusmodi probabilis et rationabilis quare alibi eligit sepulturam secundum Ray. est si ibi maior religio est et frequentius et honestius pro vivis et defunctis celebratur extra eodem ty. Fraternitatem/vel erat ibi patronus. Vel ibi erat sepultura patris suorum vel aliud simile. Et debet electio fieri sic quod postea lis ex ea non oriatur puta coram curato vel capellano si haberi possunt. Vel coram duobus vicinis proximioribus si haberi possunt. Vel coram domesticis si alii haberi non possunt. An. ad hoc extra de testa. Cum esses. **S**ed quid de curato vel conventu aliquo qui recepit ad sepulturam corpus alienum in casu non concessio. **D**ic per capitulum Animarum/eodem ty. li. vi. quod sepultus cum omnibus que occasione illius recepit cogit reddere. Idem tenet Ray. extra eodem ty. Fraternitatem/in fine Idem Bernardus ibidem et Hostien. siue ignoranter dum postea constiterit/siue scienter vel etiam violenter. **Q**ue ritur etiam an fratres possunt assumere corpora defunctorum apud eos sepulturam eligentium ante causam cognitionem seu iudicis sententiam si sacerdos nega

uerit probianū legitime elegisse. vel contra testes
vult obicere/ vel inductionem pbare vel additionālī
eligisse/ vel ut primo sibi satisfiat de canonicaporci
one ⁊ sic de alius. Et videt̃ q̃ non quia nemo rē suā
propria autoritate accipere debet. Ar. extra de priuile.
Pastoralis. xvi. q. i. **Placuit**/ ff. de acquisi. poss.
Si ex stipulatione. **Secundo** sic/ in actōe rei ven
dicationis ubi probauit rem esse meam necesse habet
possessor restituere/ ff. de re. ven. l. **Officium**. **Ter**
cio sic/ ubi partium iura sunt obscura pro reo est in
terpretandum extra de fide instru. Inter dilectos.
Solutio/ dicit hic Jo. mo. super cōstitutione Bū
dicti. xi. **Intercunctas**. q̃ hec questio mora ⁊ vētila
ca fuit eo assistente ante funerationē corporis/ ⁊ p
nunciatus de iure fuit q̃ corpora defunctorū vel ossa
vel reliquie non sunt detinenda vel prohibenda seu
impedienda quacūq; occasione vel occasionis nomi
ne quin ut mox sepeliantur. ff. de reli. ⁊ sūp. funerū
l. **De corpora**. Item appellatio nō recipitur ne cor
pora sepeliantur ante cognitionem cause ⁊ sententiā
iudicis ut in Auct. de appel. cogni. coll. vñiq. **Veni**
Et extra de sepul. Ex parte in glosa. Item nec excep
tio quecūq; ut non statim assumantur. Actor ergo
sive ecclesia electa pro sepultura debet corpus assu
mere secundum Joannem monachū. **Primo** quia ac
tor sicut sunt fratres vel ecclesia electa mittendus ē
in possessionem rei periture extra de offi. or. **Pasto**
ralis. Sed in hoc casu res est peritura ergo et cetera.
Secundo nam si duo agunt pro eadez uxore et equa
liter probant dari debet illi cui consentit. E. de nup.

Scimus. Ergo allegās consensum ⁊ electionē recipi
et corpus. Tercio ratione possēssionis acquisite. Nā
in donatione ecclesie facta possēssio iuris acquiritur
sine corpali rei apprehensione. C. de re. ven. Humez
Ecclesia ergo electionis eo ipso q̄ corp⁹ suum donat
erit possidens ⁊ pōt illud assumere ⁊ sepelire et stare
nihilominus iuri si curatus velit illos fratres impe
tere. ¶ Ad argumēta in oppositū facta. ⁊ primo ad
primum dicitur quod iura ibidē allegata intelliguntur
⁊ presertim caplm pastoralis quādo nō habent ex
forma concessionis q̄ propria autoritate possunt
assumere. Secus est hic quia hic dicitur q̄ libere pnt
apud se eligentes accipere. ¶ Ad secundū dō. q̄ loq̄
tur in aliis possessoris. hic sufficit q̄ sit manifestū
ut possit probari q̄uis actu non sit probatū. Ad
tercium dō. q̄ quando de duobus dubietas incidit
circa litis incitiū interpretatio ⁊ presumptio fit pro ac
tore Ar. extra de rescrip. Licet. In fine pro reo. extra
de proba. Ex litteris. Et ultimo fratres ad nihil dā
dum tenentur nisi prius receptis funeralibus ut ex
textu sequēti patet.

¶ Sequitur alius passus p̄dicte cōstitutionis ex Ele.
de sepul. Dudū. de quib⁹. ⁊ quomō sit danda cano
nica portio.

¶ Textus Ele.

Dicunt ne prochiales eccie ⁊ eoz curati seu
rcōres q̄ ministrare hnt ecclesiastica sacramē
ta q̄b⁹ ve noscit de iure cōpetere p̄dicare
p̄ponere vbi dei ⁊ cōfōes audire fidelū

Debitis et necessariis beneficiis defraudent. cum operariis mercedis exhibitio debeat. **A**utoritate apostolica statuimus et ordinamus eadem ut dictorum ordinum fratres de obventionibus omnibus tam de funeralibus quam de quibuscumque vel quocumque relictis distincte vel indistincte ad quoscumque certos vel determinatos usus de quibus etiam quarta siue canonica portio dari siue exigi non consuevit. vel non debet de iure. necnon de datis et qualitercumque donatis in morte seu mortis articulo in infirmitate donantis vel dantis de qua decesserit quomocumque directe vel indirecte ipsis fratribus vel aliis pro eisdem quartam partem quam autoritate apostolica taxamus et etiam limitamus parrochialibus sacerdotibus et ecclesiarum rectoribus seu curatis. largiri integre teneantur facturi et curaturi. quod nec alii nec aliis quibus quarta huiusmodi minime debentur ad ipsorum fratrum utilitatem et commodum huiusmodi fiant relictas. **N**ut in eis taliter data vel donata procedant. seu quod in morte aut ab infirmis huiusmodi dandum vel donandum existeret fratribus ipsis in eorundem dantium vel donantium sanitate. sibi dari vel donari procurent. **I**n quibus pro ipsis vitandis. eorum intendimus conscientias onerare ut si quod absit per fratres ipsos dolo vel fraude quicquam in hac parte agi fortassis contigerit. preter id quod eos predictis sacerdotibus rectoribus et curatis teneri volumus. etiam districta ratio in extremi iudicii examine requiratur ab eis. **U**ltra vero portionem autoritate hominum non habeant parrochiales rectores curati prelati exigere quicquam supradicti

Neque illis amplius dicti fratres impendere sunt astricti nec ad id poterunt aliquatenus a quoque compelli.
¶ Nos etenim ut in cunctis equaliter et pacifice fauente domino procedatur vniuersa priuilegia. gratias. indulgentias. verbo seu scripto sub quacunque forma seu expressione vel conceptione verborum a nobis vel predecessoribus nostris romanis pontificibus cuiusque ordinum predictorum etiam concessa nec non consuetudines. conuentiones. statuta et pacta in quantum sunt premissis vel alicui premissorum contra-ria penitus reuocamus. vacuamus. cassamus et irritamus quoniam cassa vacua. et irrita. nunciamus et nullius prorsus existere firmitatis.
¶ Ceterum vniuersos ecclesiarum prelatos cuiuscunque preeminentie/ status. vel dignitatis existant ac sacerdotes prochi-ales et curatos siue rectores predictos presentium te-nore rogamus et hortamur attente. Nihilominusque districte precipiendo mandamus quatinus pro di-uina et apostolice sedis reuerentia predictos ordi-nes et professores eorum habentes affectu beniuolo commendatos fratribus ipsis non se difficiles. gra-ues. duros. aut asperos/ sed potius fauorabiles. pro-picios et benignos piaque munificencia liberales se-studeant exhibere. Sic eos in predicationis officio et propositionis verbi dei ac aliis omnibus supra dictis tanquam cooperatores eorum ydoneos et laborum suorum participes prompta benignitate ac affectu-ose recipere non omittant. ut proinde illis eterne be-aticudinis premium augeatur et animarum salutis incrementa felicia procurentur.

Hec ipsos lateat qd si secus ab eis agi fortasse conti-
gerit in hac parte apostolice sedis benignitas q̄ ordi-
nes ⁊ professores eosdem vberi fauore prosequitur
⁊ gerit in visceribus caritatis contra eos non imme-
rito turbaretur. Hec eadem equanimitè pati posset
quin super hoc prouisionis oportune remedium ad-
biberet. Ipsosq; nihilomin⁹ celestis indignatio prin-
cipis digna pro meritis rependētis. cuius obsequia
fratrum ipsorum seculitas curiosa prosequitur mi-
nime preteriret. Dat⁹ lateran. xii. kalendas marci
nostri pontificatus anno. vi. ¶ Precedens nāq; cō-
stitutio data ē a Bonifacio. viii. Anno domini. M.
.ccc. Et eodem anno die Jouis ante festum Jacobi
in Julio fuit hoc constitutio per Joannem monachi
glosata.

¶ **Expositio textus.**

Terum ne parrochiales ⁊.j. ¶ Sciendum qd ca-
nonica portio est pars stipendii quo viuūt sa-
cerdotes curati propter hoc qd subditis suis ecclesia-
stica sacramenta ministrant verbū dei predicant et
confessiones audiunt ⁊ sic de aliis. ppter qd eis hec
canonica portio debet ab his qui alibi eligūt sepeliri
vnde subiungitur. De debitis ⁊ necessariis bñficiis
defraudent. Et iniustum esset eis nihil tribuere nec
illa consuetudo valeret. Posset tñ prescribi si iusto
tytulo esset inducta secundum Gāffre. ⁊ Hosti. Sed
vt sciat de quib⁹ hec portio sit dāda text⁹ subiūgit.
¶ Auctoritate aplice ⁊.j. de obuētionib⁹ oib⁹ tā de
funeralib⁹ ⁊.j. Funeralia vō q̄ alio noīe mortuaria
appellāt extra d̄ offi. or. Cōgrēte ⁊ d̄ sepl. ca. i. scd⁹

Bib. Hec genouefis parisi.

Jo. mo. sunt. que cum funere deferuntur ut sunt panni
equi arma. oblationes. esculenta. et poculenta etc. hu
iusmodi. **¶** De his primo fratres secundum hunc tex
tum tenentur quartam partem dare curatis que offi
cio sepelitionis durante dantur vel offeruntur. ff. de
reli. et sumptu. fu. l. Veris. Et extra de elec. li. vi. Co
missa in principio Et non post in septimo vel. xx.
vel. xxx. quia illa non sunt funeralia cum sine sepe
tura alicuius pro eodem nihilominus fieri possunt
sicut et sepe fit. **¶** Et hanc quartam dicit fratres ibi
ubi nulle exequie prestantur in ecclesiis parochialibus vel ubi ad
eas funera non deferuntur sed si medio deferuntur ad ecclesias
fratrum et ibi omnes exequie fiunt. Ubi vero contrarium fit illud
quod recipit in ecclesia parochiali computari debet in defalca
tionem quartae. ita quod si super est singulis computatis
tam his quam curatus recepit et his que fratres receperunt
restituendum est fratribus. Si deficit curato in quar
ta sua fratres supplebunt secundum Petrum de pa
lude. Si vero curati faciunt exequias in suis eccle
siis et nihilominus petant quartam a fratribus et
oblationes eis sufficiunt pro quarta sua fratres ad
hoc non tenentur. nisi curati restituerint eis omnes
obventiones et oblationes quas occasione illius defuncti in suis
ecclesiis receperunt. **¶** Nec obstat glossa Jo. mo. su
per consti. Super cathedram. super verbo quartam
contrarium dicentis. Quia idem Joannes mo. super
constitutione Intercunctas. Benedicti. xi. illam glo
sam revocavit. Et dicit quod ille oblationes in ecclesia
parochiali factae pertinent fratribus apud quos
defunctus sepeliri elegit.

Patet hoc primo. Quia eligens siue defunctus in i9
et potestate transit ecclesie electionis extra de elec. Cū
inter canonicos. et extra de sepul. De his. Sed de re
aliena non potest quis lucrum querere ergo nec cura
tus de defuncto alibi q̄ in sua ecclesia vel cimiterio
sepeliendo. ¶ Preterea. serens agrum alienum perdit
laborem et domino restituet et agrum et fructum C. de rei
vendi. l. Si quis sciens ff. eod. ty. l. Si fundū. Sic
et curatus in cantando et legēdo super defuncto alibi
sepeliendo. ¶ Nec obstat opinio. Jo. mo. in glo. con
stitutionis super cathedram. super verbo quartā. et
aliorum quorūdam / q̄ scz vltimum vale debeat reci
pere in sua ecclesia vbi recepit sacramenta defuncti
Quia illam glo. idē Jo. mo. cōtra se reuocauit in ex
positione super Intercūctas. Et de hoc etiam nō fit
mentio hic in textu / nec alibi in iure cauetur / nisi for
te de illo qui in ecclesia parochiali vel eius cimiterio
fuerit sepeliendus. Nec in hoc iuuat consuetudo de
portandi funus ad ecclesiam parrochiale. quia cū
illa sit contra libertatem sepulture / est hic in textu
reuocata §. Nos etenim. ¶ Sed quid si curatus il
las obventiones in sua ecclesia receptas retinet et
nihilominus sup quarta sua agat in iudicio. ¶ Dic
secundum Joannem mo. v supra q̄ curatus tene
tur primo restituere recepta a defuncto vel eius
occasione in sua ecclesia et ante hoc fratres non te
nentur ei respondere de principali. hoc est de quar
ta Ar. extra de resti. spo. capitulo primo / et extra de
or. cogni. Cū dilecto et extra de resti. spo. In litteris

Nec obstat qd fratres hoc corpus sepeliendū nō
dum receperint. Quia ecclesia acquirit possessionem
et dominium. licet non apprehendat possessionem rei
sibi collate *l. de rei. vendi. l. Si seruus.* Possunt ta
men curati cum fratribus pacisci hoc modo/ ut loco
quarte ipsi curati in suis ecclesiis recipiant oblatio
nes primas/ et qd postea deferatur corpus ad ecclesi
am fratrum ibidem sepeliendū/ et qd in hoc utraq; ps
sit contenta. *Ar. ad hoc extra de sepul. Ex parte. v.*

Et exinde amicabiliter conueniāt. Deferre tamē cor
pus ad ecclesiam et ad hoc obligari licet sit contra li
bertatem sepulture tūc tamen pactum si sit factū est
omnino obseruandū/ *extra de pac. li. vi.* Quia ex eo

Notandum qd fratres secundum hunc textū por
tionem soluere tenentur de quibuscunq; aliis quōcunq;
distincte uel indistincte ad certos usus relictis et eti
a de quibus canonica portio de iure dari non debe
ret. S; contra hoc plures summipontifices in mari
magno successiue hos ordines priuilegiauerunt hoc
modo ut sequitur.

Sequitur ex mari magno de canonica portione
Concedimus quoq; vobis ut de his que in or
namentis vel pro eis aut libris. fabrica. lumi
naribus. annuaria. vii. xx. xxx. seu aliis ad cultū
diuinum seu propitiatis aut victu ad sustentatio
nem vestram vel indumentis. nec non pro annuis
censibus redimendum ad quorum solutionem aliq
domus ord vestri obligate noscuntur. Vel de domi
bus. prediis. et ortis. aliisq; locis vobis secundum
instituta ord optunis. Aut de his que pro huiusmōi

prediis. ortis. et locis emendis vobis legantur dum
modo premissa non conuertantur in alios vsus sed
in illos duntaxat pro quibus relinquuntur aut alias
etiam in hac concessione vel indulgentia continentur
nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere.
Et ne quis a vobis vel ultimarum executoribus
voluntatum seu decedentium heredibus de premissis
aut de his que vobis in ultimis voluntatibus absolute
legantur aut alias pro vestris necessitatibus conferunt
aliquid exigere vel extorquere presumat districtius
inhibemus.

Hec privilegia predicta in mari magno. dederunt
Clemens. iiii. Bonifacius. viii. Joannes. xxii. Martinus.
v. Eugenius. iiii. Sixtus. iiii. modernus. Ergo
per ista non tenentur fratres ad quamcunque portionem
canonicam. quam de funeralibus tantum. Sequitur ergo
Ultra hanc vero portionem nihil est exigendum a
curatis neque dandum a fratribus etc.

Sequitur tertium principale scilicet constitutio
Benedicti. xi. Intercunctas. cum cronica quorundam summorum
pontificum ordines mendicantium privilegiatum.

Item igitur secundo fundamento super quo aduersari
us iste ordinum mendicantium se fundat licet
non bene intelligat restat nunc de tercio fundamēto
aliquid dicere quod est constitutio Benedicti. xi. Intercunctas.

De qua sciendum q̄ Benedictus. xi. videns quia
discordia inter rectores ecclesiarum ⁊ fratres men
dicantes per constitutionem Bonifacii. viii. que in
cipit Super cathedram non cessauit ut Bonifacius
crederet. Ideo pro pace ecclesie ⁊ dictorum fratrum
⁊ rectorum ecclesiarum istam constitutionem Bon.
Super cathedram. reuocauit ⁊ aliaz que incipit In
tercunctas ad eundem finem scilicet pacis inter partes
premissas edidit. Sed quia iterum nec illa pacem fe
cit ut Benedictus sperauit. Ideo Clemens. v. in con
silio vienen. illam constitutionem benedicti. xi. In
tercunctas. reuocauit ⁊ aliam constitutionem Bonifa
cii. viii. Super cathedram. iterum innouauit sub hac
forma que sequitur in Cle. de sepul. **D**udum.

Textus Cle.

Dudum a Bonifacio. viii. predecessore nostro
infra scripta edita decretali Benedictus papa
.xi. predecessor noster aliam illius reuocatoriam p
mulgauit. Que quia ut probauit effectus neouz pa
cis ab actore ipsius sperate fructum non attulit qn
ymo discordie pro qua sedanda processerat fomen
tum non modicum ministravit. Nos eam omnino
cessantes aliam a prefato Bonifacio editam sacro
instante et approbante consilio innouamus. subiciē
tes tenorem illius qui dinoscitur esse talis. Boni
facius episcopus seruus seruorum dei Ad perpetuaz
rei memoriam Super cathedram preeminencie pas
toralis. ⁊. j. **I**sta ergo constitutio benedicti. xi.
Inter cunctas est reuocata omnino. pro quanto est

constitutioni Bonifacii contraria alias non Arg.
ad hoc in constitutione Bonifacii in Clemen. in ver
bo. In quantum premissis contrariantur ad fines.

Cronica summoꝝ pontificum.

P Romaiori ergo intellectu predictorum scien
dum q̄ anno domini Millesimo ducentesimo
decimo quinto sub Innocentio .iii. generale con
siliū in laterana celebratum / edita fuit constitutio
sue statutum. Omnis utriusq; sexus / Beato Domi
nico pro tunc pro sui ordinis confirmatōne laborā
te ibidem quam etiam ab eodē Innocentio prius in
voluntario sed postea inclinato obtinisset / si super
vixisset. Sed Innocentius obiit anno sequente post
consiliū. **E**t in illo anno scz. M. cc. xvi. Honori
us. iii. electus. Anno primo sui pontificatus ordinē
predicatorum beato dominico confirmavit / eiq; cū
suis fratribus auctoritatem predicandi ⁊ confessio
nes audiendi contulit ⁊ multa alia privilegia nunc
iuri cōmuni incorporata dedit / sicut patet extra de ex
ces. prela. c. Nimis iniqua. et c. Nimis prava. et de
privile. ca. In his. **S**ub isto pa. qui sc̄dit ānis .x.
mensibus. vi. diebus. xiii. vixit beatus Dominicus
annis fere quinq; post ordinis confirmationem et
obiit Anno domini Millesimo ducentesimo vicesimo
primo. Et sub isto pa. ⁊ beato Dominico ordo fratz
predicatorum mirabiliter crevit per mundum / simi
liter ⁊ ordo fratz minoz ⁊ fecerunt fructum multuz
in predicatione verbi dei ⁊ in audientia cōfessionū.

Isto papa defuncto successit immediate Gregorius
.ix. anno .f. domini Millesimo ducentesimo circiter
.xxviii. et sedit annis quatuordecim. hic promouē
do ordinem predicatorum ad omnes prelatos scrip
sit vnā bullā in hunc modū.

Gregorius episcopus seruus seruorum dei. vene
rabilibus fratribus archiepiscopis. episcopis
et dilectis filiis abbatibus/prioribus et ecclesiarum
prelatis ad quos littere iste peruenerint Salutem et
apostolicam benedictionem. Quoniam habundauit
iniquitas et refriguit caritas multorum/ ecce ordinē
dilectorum filiorum fratrum predicatorum dominus
suscitauit qui non que sua sunt sed que xpi querētes
tam contra profugandas hereses quam contra pestes
alias mortiferas extirpantes se dedicarunt euangeli
sationi verbi dei. Nos igitur eorum sanctum propo
situm et .j. Mandantes ut benigne recipere curetis ac
populos vobis commissos ut ex ore ipsorum verbi
dei semen deuote suscipiant et confiteantur qui volue
rint confiteri/ cum ipsis autoritate nostra liceat con
fessiones audire ac penitencias iniungere sedule am
monentes. et .j. Datum perusii. v. idus Januarii po
tificatus nostri anno octauo.

Sub pōcō pa. Ray. eius penitētiarius decretales
ex multis aliis decretalibus in vnū volumē collegit

Iste papa obiit circa annum domini Millesimū
ducentēsimūquadragesimūprimū. et successit ei Celest
tinus. iiii. senex qui sedit. xviii. diebus et cessavit mē
sibus duodecim et diebus quatuordecim / et sic nihil
ordini dedit. Huic Celestino successit Innocentius
.iiii. electus circa annum domini Millesimūducentēsi
mūquadragesimūsecundū / et sedit annis undecim mē
sibus sex diebus. xii. Sub isto floruit frater et domi
nus Hugo cardinalis de ordine assumptus. Et hic
papa dedit primo multa privilegia fratribus predi
catoribus et minoribus ad instar aliorum summorum
pontificum predecessorum suorum. Sed postea mu
tatus per certos magistros et prelatos ecclesiarum atque
curatos dedit litteras et precepta et excommunicationes con
tra predictos fratres et alios religiosos quoscūque et
contra privilegia eorūdem in magnam gravamen fra
trum predictorum et hoc circa finem vite sue. Quia
ut legitur in libro Apum ca. xxxvii. post istas litte
ras dicitur obmutuisse et post hoc de illa infirmitta
te nunquam convaluisse sed postea obiisse. **H**uic ergo
successit Alexander. iiii. circa annos domini. M. cc
.liii. et sedit annis septem et cessavit papatus diebus
quattuor et mensibus tribus. Hic papa revocavit
litteras Innocentii. prius contra dictorum ordinum
fratres datas. Quod parisienses egre ferentes / quat
tuor doctores principales se contra dictos ordines
erexerunt. quorum principalis fuit thib. de scō amore.
Qui una cum aliis suis complicibus quēdam libel
lum ediderunt contra fratres predicatorum et mino
res eorumque statum et privilegia inuehentes.

118.
Sed p Alex. hūc quartus sunt reprobati ut patebit
infra. ¶ Intermissis aut quibusdā scz Urbano. iiii.
successit Cle. iiii. circa añū dñi .AD. cc. lxxiii. et sedit ā
nis tribus. mensib9. ix. dieb9. xxi. et cessauit papat9
dieb9. x. hic dedit fratrib9 priuilegiū. Quid teme
re et. In quo condēnat dicētes q sine licētia prochi
alis nō debeat quis fratrib9 cōfiteri/ et q subditi te
neantur petere licentiā a suis curatis. Post hoc āno
dñi. AD. cc. lxxxii. cepit Martinus pa. iiii. hic dedit
etiā autoritatē audiēdi confessiones. dēcorū ordinū
fratrib9 saluo tamen statuto Omnis vtriusq sexus
et sic itez lis incepit inter fratres et rectores ecclesia
rum sup proprio sacerdote et. Anno at dñi. AD.
.cc. xciii. cepit Bonifacius. viii. sedit annis. viii.
mensib9. ix. vacauit papat9 diebus. x. hic recepit i
cardinalem frēm Nico. de teruisio ord predicatorū
et dedit constitutionem Super cathedraz. lateranis
.xii. kl. marcii. pontificatus sui anno. vi. scilicet AD.
.ccc. reuocando omnia in contrarium facientia. Et
Joannes monachi glosauit eandem et compleuit illā
eodem anno die Jouis ante festum Jacobi. in mul
tis contra fratres. ¶ Post hoc Benedictus. xi. qui
et nicolaus de teruisio supradictus/ de ordine predi
catorum assumptus cepit anno domini. AD. ccc. iiii.
.xi. kl nouembris et sedit mensibus octo diebus sep
temdecem hic dedit constitutionem Intercunctas re
uocando constitutionem Bonifacii. viii. Super ka
thedram. Quod videns Joānes monachi reuocauit
glos. suam factam super constitutione Super kathe
dra et glosauit cōstitutionē Intercūctas p fratrib9

Postea vero Clem. v. huic succedens anno dñi. M.
.ccc. v. Jonas Julii in vigilia pentecostes. sedit an
nis nouem. Hic anno pontificatus sui. vi. consiliuz
generale vienne celebravit ⁊ in eo constitutionē Bñ
dicti. xi. Intercunctas. oīno cassauit ⁊ alias Boni.
.viii. innouauit dicēs vt supra Dudū a Bonifacio
.viii. ⁊c. Et hec nunc Clementinis est inserta. Et a
Jo. xxi. promulgata āno scz pontificatus sui. ii. q̄ ē
ānus domini. M. ccc. xvi.

Sequit̄ reprobatio prime op̄inionis videlicet wil
belmi de sancto amore cum suis cōp̄licib⁹ doctor⁹ pa
risien̄ in theologia.

Onssequēter visis premissis tribus funda
mentis istius aduersarii Basiliensis male
illa intelligentis restat nunc videre de q̄r
to scilicet de falsis op̄inionibus quorum
dam magistrorum quibus ipse innititur. Quorum
secundum Joannem monachi super constitutione
Intercunctas. triplex est op̄inio. Prima est dicen
tium fratres non possē de licentia summi pontificis
⁊ episcoporum predicare ⁊ confessiones audire vt
wilhelmus de sancto amore ⁊ sui. Secunda est di
centiū q̄ hoc possint de privilegio pape ⁊ episco
porum sed non sine licentia sacerdotum parrochialium
vt Bernhardus super capitulo Omnis vtriusq; sex⁹
Tercia est illorum qui dicunt q̄ fratres possunt
p̄dicare ⁊ confōes audire irreq̄sitis prochialib⁹ sa
cerdotib⁹. s; nihilomī⁹ tenēt̄ iterato ead̄ si alia pccā
nō hñt suo prochiali sacerdoti cōfiteri ppter caplm.

Omnis utriusque sexus. et eorum sunt multi/scilicet God-
fridus de fontibus Henricus de gan. Joannes mo-
nachus Joannes de poliaco et alii. ¶ Sed quia etiam
et alie opiniones succreuerunt/ ideo quarta opinio est
quod confessi fratribus/ nihilominus tenentur ex debito
semel in anno confiteri suis propriis sacerdotibus
curatis ut Henricus de gan. ¶ Quinta opinio est dicen-
tium quod fratres possunt de licentia pape et episcopo-
rum libere audire et subditi libere confiteri et absolui
et nihilominus esse consilium et decens seu equum et
utile ut semel in anno etiam postquam fratribus sunt con-
fessi/ suis curatis confiteantur propter sacramento-
rum administrationem et cetera. ut notat wilhelmus
de monte lauduno in Cle. Dudum. presertim in pascha-
te. ¶ Sexta opinio est dicentium quod si fratres omni
tempore et in paschate possint audire confessiones si-
cut curati tamen melius et securius est illo tempore con-
fiteri curatis quam fratribus ut Armicanus primas hyber-
nie. ¶ Quia igitur in predictis doctoribus et magistris
eorumque dictis aduersarius iste Basiliensis se fundat
contra mendicantes. Ideo omnes opiniones premissas
et quolibet earum in speciali reprobabo. et reprobatio-
nes eorum de pro maiori parte litteris apostolicis sin-
gillatim confirmabo. ¶ Et quia inter eos quidam fa-
mosus impugnator fratrum mendicantium extitit nomi-
ne wilhelmus de sancto amore/ doctor sacre theologie
parisiensis. Idcirco de eo et eius dictis primo aliquod
premittam. Hic ergo wilhel. Alexandro. iiii. in ecclesia
dei sedente sub annis domini. M. cc. liii. contra ordines
mendicantium. presertim contra fratres predicatorum

parisijs et minores insurrexit / et contra eos multos
sermones predicauit. Citatusque ad curiam ueniens per
curatorem ordinis predicatorum protulit ibidem domino Al.
magno lectore sacri palatii existente et Joannem epistolam
angelicam legente ut in libro Apocyphe dicitur ca. xxxviii.
domino Hugone cardinali / magistro Huberto / domino
bonauentura. ordinis fratrum minorum ceterisque alijs
patribus dictorum ordinum ibidem congregatis au-
ditus fuit / et post plures disputationes conuictus.
Et per Alexandrum prefatum in suis dictis reproba-
tus et damnatus pro eo quod inter ceteros articulos tenuit
Primo quod isti fratres non essent in statu salutis.
Secundo quod eorum mendicitas non esset meritoria
sed quod manibus laborare deberent. **T**ercio quod auto-
ritate summipontificis et episcoporum non possent li-
bere audire confessiones sibi confiteri uolentium. unde
super his et eorumdem reprobatione sequitur littera et
constitutio dicti Alexandri pape sub hac forma.
Alexander. iiii. non sine multa.

Alexander episcopus seruus seruorum dei. Venerabi-
libus fratribus patriarchis archiepiscopis. episcopis
ad quos littere iste peruenerint. Salutem et apostolicam
benedictionem. Non sine multa cordis amaritudi-
ne. animique perturbatione audiuius / quod nonnulli
magistri et doctores et alij acuentes ut gladium ling-
uas suas et uenenum aspidum gerentes sub labijs eorum
ad infamiam / grauamen et dispendium innocentium / illud
in suggillationem et lesionem dilectorum filiorum fra-
trum predicatorum et minorum nequiter vomuerunt

Et licet ipsos distincte non nominauerint nec vocabulis propriis expresserint eosdem tamē quibusdam verborum in volucris et certis ac tantis circumlocutionibus aptius innuerunt. Ita quod ex talibus eorum dictis manifeste tamquam si expressim illos nominassent innotuit. quod de ipsis fratribus loquebantur / fuerunt iniquum virus. et contra eos in scholis. predicationibus et alibi asserere presumpserunt quod in via et statu saluatorum non erant nec meritoria nec salutifera existebat eorum mendicitas et paupertas cum deberet valitudine corporali et aliis iustis impedimentis cessantibus propriis manibus operari / sub spe alieni subsidii non torpendo. nec pro sustentatione vel necessariis extranea mendicando suffragia. seu ab aliis vite amminicula expectando. ¶ Quicquid de licentia et commissione romani pontificis seu dyocesanorum episcoporum predicationis exercere officium / et confessiones audire libere non valebant. tamquam per hoc sacerdotibus parrochialibus preiudicium inferretur. ¶ Ad alia nihilominus praua et iniqua in detractionem eorum et suorum ordinum derogationem oramaloqua relaxando. Cum igitur idem ordines fuerint dudum a sede apostolica sicut clari sacri et conspicui approbati / ex quibus iam nonnulli fratres ad supernam prouecti patriam in sanctorum numero sunt ascripti / et velut eminentia candelabra et duo magna luminaria in ecclesia dei luceant. Et ab ipsorum fratribus et cultoribus sacre doctrine lumen diffundatur. Ubique per orbem christi euangelium ardentem et efficaciter predicetur.

Ac recta ⁊ sana consilia ⁊ exempla salutaria prebeā
tur. ¶ Cum etiā dicti fratres sacre scripture ac ver
bi dei studio ac animarum profectibus necnon diui
nis officiis ⁊ orationibus instanter ⁊ incessanter in
tendant. Nequaquā ocio marcentes sed opere se optio
⁊ potissimo exercentes euz sapientia extat opus ma
ximum. Nec sint plures qui operantur exterius q̄ q̄
studium cognoscende veritatis exercent. Unde ⁊ do
minus ministrante ac operante Martha / Marie au
dientiam. attentionem ⁊ studium circa verbum ipsi
us precipue commendavit. Ex quo liquide patet ip
sos fratres ad operandū manibus non teneri. Cum
ymo si his intermissis laborarent manibus / potio
ra ac utiliora utiq̄ in minora minusq̄ utilia opera
non sine animarum dispendio commutarent. Propter
que constat meritoriam existere mendicitatez eo
rum ⁊ ipsos tā ab his quibus predicant q̄ ab aliis
elemosinas petere ⁊ accipere. Illosq̄ ipsas posse fra
tribus eisdem salubriter elargiri. ¶ Cum insuper iōē
fratres omnia propter deum reliquerint. exilia vice
subsidia mendicantes. cristumq̄ imitentur pauperes
perfectionem euangelicam amplexando propter qd̄
evidenter apparet eos non solum in statu saluando
rum existere sed etiam perfectorum / ⁊ per sue religi
onis obseruantiam que quidem ipsius perfectionis
euangelice tenet formam. in eterne retributionis
premio precellentem gloriam promereri.

Cum etiā de licentia ⁊ cōmissione aut concessione
romani pontificis seu legatorum eius. uel ordinari
orum locorū licite possint predicare populis ⁊ con
fessiones audire ac penitencias iniungere salutare
aliorum inferiorum prelatorum et rectorum ecclesi
arum ac sacerdotum parrochialium assensu minime
requisito. Volumus ⁊ per apostolica vobis scripta
districte precipiendo mandamus / quatinus singuli
vestrum in ciuitatibus ⁊ dyocesibus suis ad requisi
tionem dictorum fratrum ordinum eorum / ciuitatū
⁊ dyocesum per se vel per alios inquirentos de pla
no ⁊ sine strepitu iudicii super assertionē ⁊ presump
tione huiusmodi diligentius veritatem. Omnes ma
gistros doctores ⁊ alios qui in scholis siue in predi
cationibus / seu alibi. premissa seu aliquo premissio
rum dicere attēptauerint vel in posterum attempta
bunt / ex parte nostra monere studeant ut infra certū
terminum ab ipsis prefigendum eisdem suum dictū
in his publice reuocent. male se dixisse fatentes. Illa
q; detestentur penitus ⁊ retractent. asserendo constā
ter contrarium ⁊ illud etiam fideliter predicando.

Quod si forte monitis eorundem in hac parte ac
quiescere nō curauerint. extunc contra eos ad suspen
sionis. excommunicationis ⁊ perpetue priuationis
beneficiorum suorū ecclesiasticorū sentēcias. sublato
cuiuslibet appellationis impedimēto. pcedāt laycos
de hoc culpabiles vel fautores hūi presumptorū
animaduersione debita pcellentes secularis brachii
ad hoc si necesse fuerit auxilio inuocato.

Nos enim nihilominus autoritate pñtium districti
us inhibemus ne quisq̃ premiffa vñ aliquid premis
forum pertinaciter astruere uel quolibet aliter defen
sare presumat. Quicūq̃ vero id presumpserit tanq̃
contumax ⁊ ecclesie romane rebell⁹ ab oībus fidelib⁹
habeatur. Contra quem etiam taliter procedemus q̃
pena condigna ipm pro sua temeritate feriet. et alii
eius exemplo perterriti a presumptione simili frena
buntur. **N**De autem aliquis ex ignorantia vel amē
excusationis assumat / vobis vniuersis et singulis
districte precipimus vt ad requisitionem fratrum eo
rūdem ordinum in ciuitatibus ⁊ dyoc. vestris manē
tium. presentes litteras ⁊ eorum tenorem in ecclesiis
vestris ⁊ synod publicetis ⁊ faciatis solemniter pu
blicari. Non obstantibus aliquibus litteris vel in
dultis alicui vel aliquibus personis ab aposto
lica sede concessis q̃ interdicti/suspendi vel extricari
aut extra suas ciuitates ⁊ dyoceses seu loca in causā
trahi non possint per litteras apostolicas que de in
dulto huiusmodi plenā ⁊ expressā non fecerunt men
tionem/ seu quibuscūq̃ aliis indultis et litteris
sed ipsius per quos effectus pñtium impediri vale
at vel differri. **E**t constitutione de duabus die
tis edita in consilio generali litteris venerabilibus
fratribus nostris Thuronensis. et Rothomagensis
archiepiscopis ⁊ episcopo parisiensi super hoc direc
tis a nobis/nihilominus in suo robore duraturis.
Nos autem memoratos fratres oīni beniuolentia
⁊ gratia prosequētes eos tāq̃ probatos ⁊ acceptos
xpi ministros habeatis p̃ diuina ⁊ nostra reuerētia

propensius cōmendatos ipsos ab iniuriis ⁊ molestiis
optuniis presidiiis defendentes ita q̄ ex hoc vobis ⁊
vestris ecclesiis fortius obligentur. **D**atum late
rañ. iiii. kl. Aprilis pōtificatus nostri āno. iiii.

Et quia ulterius contra istū milb. ⁊ cōtra suos cō
plices dominus Albertus magn⁹. tūc tēporis lector
sacri palatii in curia romana. Et post scūs Thomas
in tractatu qui incipit Guoniā ecce inimici tui sonu
erunt. satis egregie scripserunt non est hic necessariū
āplius circa premissa immorari. Quibus placz pñt
dicta eoz in hac pte percūctari.

Sequitur reprobatio secunde opinionis pro qua
incipit glo. Bernbarði super capi. Omnis vtriusq̄
sex⁹ ⁊ reprobatio eiusdē. De licentia petēda curatoz

Omnis vtriusq̄ sex⁹ ⁊ j. proprio sacerdoti
glo. executionem habenti ⁊ c. Sed ecce in
quit Bernbardus fratres predicator. ⁊ mīo
res ⁊ alii non habentes populum habent priuilegiū
vt alienos parrochianos possint recipere ad penitēti
am. Nunquid sufficit priuilegium. Dicas q̄ non
sufficit priuilegiū sine licentia sui sacerdotis. **P**ri
uilegium enim equiparat eos illis qui sunt a populo
electi. Vel illis qui ab episcopo preficiuntur / et dat
eis solam executionem ⁊ ita necessaria est adhuc licē
tia proprii sacerdotis vt hic dicitur. Si enim de du
abus seruitutibus vna tollitur remanet altera. Qd
bene probat extra de usu pallii. Ex tuaz ⁊ de puile.

pastoralis 7 ff. de seruitu. vrb. predio. l. Si domus
tua. Et ideo dicit proprio 7 non alieno. Sed q
ista opinio Bernardi non valet patet hoc. ¶ Pr
sic Nam secundum De. de palude in. iiii. de. xvii. Ef
fectus presentationis 7 commissiōis confessiones au
diendi est q talis commissarius potest audire 7 solue
re/ alterius licentia minime requisita quo ad audien
dum. Nec ille qui vult confiteri tenetur petere licen
tia a proprio sacerdote quem ipse curatur nominat
vel sacerdotem parrochiale ¶ Arg. ad hoc efficax ex
tra de procura. 7s qui li. vi. ¶ Secundo ad idem sic
Nam secundum beatum Thomaz in iiii. de. xix. Ad
prelatos superiores clauem iurisdictionis comitten
tes pertinet vt simul 7 subditos qui sunt materia de
bita iurisdictionis submittant/ 7 aliquando subtra
bant. Sicut hereticis 7 scismaticis subditi subtrahū
tur. Quando ergo alicui fratri presentato 7 admissio
clauis iurisdictionis seu potestatis in foro consciē
tie committitur. subditi committentis qui sunt mate
ria debita illius iurisdictionis eidem commissario
submittuntur. Sicut dominus petro 7 suis successo
ribus populum subiecit cum dixit. Quodcunq; liga
ueris super terram erit ligatum 7 in celis. 7 quod
cunq; solueris super terram erit solutum 7 in celis
Joannis. xx. Alias nec dominus per illa verba Pe
tro 7 suis successoribus populum suum subiecit /
quod erroneum est dicere. Sic ergo 7 modo prelati
dantes suam iurisdictionem aliquibus fratribus.
suum pplm eisde submittūt saltem scdm formā iuris

ut scilicet si velint confiteri tunc sunt illis fratribus
quo ad hoc subiecti et per consequens non requiritur
licentia parrochialis sacerdotis ad confitendum.

Tercio ad idē sic Nā fratres presentati et admissi
possunt audire, confiteri sibi volentes et eosdem ab
soluere ut dicit Cle. Dudū. Sed hoc nō possent nisi
haberent iurisdictionem super sibi confiteri volentes
et voluntarie confitentes ut patet extra de pe. et re.
Omnia. q. Si quis autem. Ergo habita tali iurisdic-
tione super volentes eis confiteri non requiritur alia
licentia sui curati vel capellani. **Q**uarto sic papa
et episcopus eādem autoritatē eo modo quo ipsi ha-
bent fratribus cōicant, licet non totalem in omnibus
casibus Ar. in capitulo Dudum, de sepul. in Cle. 6.
Per hanc autem. Sed ipse papa et episcopus illam
iurisdictionem habent cum subiectione totius popu-
li vel alicuius dyocesis Ar. extra de maio. et obe. ca.
Solite et de pe. et re. li. vi. Ergo illam eandem eodem
modo quo ipsis competit licet non totalem fratribus
cōmunicant. Et per consequens super eūdem populum
sic subiectum non requiritur subiectio a sacerdote p-
rochiali. **Q**uinto sic pa. et epūs nō sunt minoris au-
toritatis s; maioris in qualibet ecclesia parrochiali
q̄ quilibet curatus in sua parrochia patet hoc i Cle.
de sepul. Dudū. q. Nisi episcopus vel prelatus supi-
or et c. Sed curatus in acceptando sacerdotes quēdā
secularem, vel etiam fratrem alicuius ordinis mendi-
cantium de licentia sui prelati, et sibi officium capel-
lanatus cōmittendo subicit etiam et eis omnes utri-
usq; sexus homines sue parrochie subiectos. Ergo a

fortiori papa et episcopus acceptando et licenciando
fratres ad audientiam confessionis / committendo eis de
absolutionem impetri sibi volentibus confiteri. sub
mittunt etiam per hoc et omnes sibi confiteri volentes
sue diocesis vel parrochie. Et per consequens non est
ulterius licentia petenda a sacerdote parochiali. Sex
to sic. Nam idem bernhardus contradicit sibi ipsi
in glosa eiusdem ca. Omnis utriusque sexus super illo
verbo Optineat dicit sic. Quid si ille maliciose recu
set. Ar. q. postea potest ire ad alium extra de regula
ribus Licet. Vel vadat ad eius superiores si potest
ut illum compellat / uel ipse dabit licentiam. Ecce di
cit q. superior dabit licentiam etiam sacerdote inuito
Quomodo ergo dicit q. non sufficit privilegium superio
ris sine licentia sacerdotum.

Solutio argumentorum Ber.

Pro solutione ergo argumentorum et rationum
Bernhardi factarum vigore iurium et legum
ic. Dicit Joannes monachi in glosa super Intercuc
tas que est reuocatoria sue glose prius facte super co
stitutione. Super cathedram in Cle. q. illa iura doc
trinaliter papa Alexander. iiii. et Clemens quartus
et Martinus. iiii. dissoluerunt et interpretati sunt q.
fratres habita licentia pape vel episcopi super omni
bus officiis predicationis et audientie confessionis
consensum inferiorum prelatorum et curatorum mi
nime requirere teneantur. Idem tenuit Benedictus
.xi. in constitutione Intercucatas. **A**d argumenta
ergo et iura in oppositum adducta / et primo illud qd
dicit q. per privilegium equiparantur illis q. a populo

sunt electi ⁊ ab episcopis preficiuntur qui plebes alio-
rum audire non possunt eis irrequisitis ⁊ q̄ priuile-
gium dat solam executionem / unde necessaria est licē-
tia sacerdotū patet multipliciter esse falsum. **P**rimū
quidem ex capitulo illo extra de offi. iudi. ord. Inter
cetera . v̄ dicitur Generali constitutione statui mus
ut episcopi viros ydoneos ad sancte predicationis
officiū salubriter assequendū assumant potentes in
opere ⁊ sermone qui plebes sibi cōmissas / vice ip̄oz
cum per se ipsos nequiverint sollicitē visitantes eos
verbo pariter edificent ⁊ exp̄lo ⁊ . j̄. **U**n̄ precipim⁹
tam in cathedralibus q̄ in aliis conuentualibus ec-
clesiis viros ydoneos ordinari. quos episcopi pos-
sint coadiutores ⁊ cooperatores habere non solum
in predicationis officio / verum etiam in audiēdis
confessionibus / penitentis iniungendis ac ceteris q̄
ad salutem pertinent animarum. **F**atuū est autem si
dicat⁹ q̄ huiusmodi cooperatores ⁊ coadiutores nō
possint huiusmodi actus exercere sine licentia sacer-
dotum parrochialium. **Q**uia esto q̄ alii non sunt elec-
ti a populo vel ab episcopo curam animarum hñtes
Sed secundū **B**er. ius istud equiparat eos qui a po-
pulo eligunt⁹ ⁊ ab ep̄is preficiuntur cū pplm nō habe-
ant / ⁊ ideo p̄ priuilegiū scdm eum tm̄ equiparātur a
ppl̄o electis / necessario de eis eadē ratio est vtrobiq̄
quare idem statuendum est extra de trans l. prela .
Inter corporalia. **C**uz igit⁹ priuilegiū equiparet pri-
legiatum iure cōi vtentē vtz extra de rescrip. ca. i. **S**i
cut coopatores a iure ordinati pl⁹ pñt q̄ soli electi
a ppl̄o quoz potestas non est nisi in subditos suos

quia isti possunt generaliter etiam iurisdictionez voluntariam exercere in omnes subditos episcoporum quāvis aliam executionem sacerdotalis potestatis q̄ ad predicationis officium ⁊ confessiones audienti. non habeant nisi ex ordinatione iuris per episcopos. Sic privilegiati plus possunt q̄ electi a populo ⁊ ab episcopis instituti. Unde falsum est quod dicit q̄ per privilegium tantum electis a populo equi parentur ⁊ adhuc sit necessaria licentia sacerdotum.

Item sicut solo verbo fit commissio huiusmodi officii/ita per privilegium. Et forte per privilegium plus habetur quia potestas per privilegium habita perpetua est. Sed non potest dici q̄ penitentiarii pape quibus commissā est huiusmodi potestas solam executionē sacerdotalis officii recipiant ⁊ q̄ adhuc licentia sacerdotum sit necessaria tamq̄ penitentiarii equiparentur per commissionem tantum electis a populo ergo nec dici potest q̄ huiusmodi privilegium solam dat executionem privilegiatis. **I**tem non is qui facit aliquid facere videtur/ sed ille cuius auctoritate fit ut extra de sententia excommunicatiōis Ut fame. Omnia enim nostra facimus que a nobis impititur auctoritas C. de veteri iure l. cumq̄ et l. Sz neq̄. Papa vero in dispensatione sacramenti penitēcie nō requiritur licentiam sacerdotum parochialium ergo nec privilegiati. auctoritate pape dispensantes idem sacramentum ⁊ per consequens privilegium pl⁹ dat q̄ solam executionem. **A**d idem Si licentia sacerdotum parochialium necessario requiri et obtineri debet/papa privilegium eis inuitis dare non pōt.

Sed destruendo consequens / erroneuz esset dubitare
an papa inuitis quibuscumque privilegiu tale dare pos
sit ut patet ex privilegiis Clemētis. iiii. in extraua.
Quidam temere. ergo licentia sacerdotuz non necessa
rio requiritur. **I**tem ad hoc qd ab alio qm a superi
ori tuo dispensetur sacramentum penitentie tuo sub
dito duo requiruntur scilicet executio sacerdotalis
officii. ⁊ tua licentia. Sed si papa primum concedit
non facit hoc te inuito / qd adhuc potes negare licen
tiam. Et quia nihil tua interesse videtur privilegia
tum habere executionem sacerdotalis officii. Si igitur
papa dicat qd te inuito possit dare privilegium
dispensandi sacramentum penitentie tuo subdito.
debet intelligi te inuito fieri illud quod tua interesse
videtur. Sed non est aliud nisi ut a te petatur ⁊ opti
neatur licentia / ergo papa dando privilegium conce
dit plus qm executionem sacerdotalis officii / ⁊ hoc ē
qd tuus assensus aut licentia non requiratur. Ca
pitulum quoq; Ex tuaruz. extra de usu pallii. quod
Ber. allegat nihil facit ad propositum. Quia in illo
capitulo expresse ponitur qd tali indulgentia in utro
do pallio non debeat uti. nisi de licentia alterius ec
clesie. Sed fratribus conceditur absolute licentia
audiendi confessiones nulla mentione facta qd sacer
dos parochialis sit desuper requirendus. **N**ec hoc
capitulum Pastoralis. extra de privilegiis per Ber
nardum allegatum facit ad propositum. Quia hoc
loquitur de episcopo et non de curato. Et intelligi
tur secundum Hostilem ⁊ Joannem an. de prauici
cio qd in aliquibus casibus episcopo fieri posset.

Sed hoc cessat in licentia fratrum ad predicandum
et confessiones audiendum / quia in hoc sacerdotes
parrochiales nullum habent preiudiciū. cum non ī
eorum fauorem sed potius pro salute animarum sit
introducū ut dicit beatus Tho. super. iiii. de. xvii.
et alii theologi. Et colligitur etiam in Cle. de sepul.
Dudum. §. Ad honorē dei etc. ¶ Illa similitudo etiā
sue lex. quam inducit. ff. de seruitute urbanorum p
diorum. l. Si domus. Nihil valet ad propositum qz
non est simile. Nam hec duo scilicet habere executio
nem sacerdotalis officii plene ac libere respectu ōni
um fidelium in dispensatione sacramenti penitentie.
et non teneri ad requirendum assensum vel licentia
sacerdotum parrochialium / sunt cōnexa vel eadem.
Seruitutes autem due quibus illud proband indu
cit sunt distincte et in nullo connexe. secundū ar. ibi
dem in glosa. Quia vna seruitus est ne altius tollas
edificia tua ne luminibus meis officiat. Altera ut
tectum tui edificiū stillicidia domus mee recipiat / q̄
rum vna remitti potest altera remanente. Quia si re
mittam tibi q̄ scilicet domus tua non recipiat stil
licidia domus mee quod potest fieri per canales. ad
huc alia seruitus / scilicet ne altius tollas edificia
tua remanet. Sed si remittam tibi seruitutem / ut ti
bi liceat edificia tua. altius q̄ sit domus mea tolle
re / quantumcūqz volueris alte / necessario remis
sa est et alia / ut scilicet tectum stillicidia domus
mee non recipiat / quia ista duo connexa vel eadem
sunt. Sic est in proposito in hac seruitute spiritali

qua cristifideles subiciuntur pape principaliter / et
deinde suis episcopis et curatis . Quia omnes tam
episcopi quam curati cum suis subditis pape subiciun-
tur extra de maio. et obedi. capitulo Solite. Et obli-
gationes seruitutis ad obediendum istis sic sunt co-
nexae / quod habita licentia a superiore habetur etiam ab
inferiore qui contradicere non debet sed obedire / in
hoc quod ei cooperator statuitur et in onere audiendi
confessiones releuatur . ¶ Pro conclusione ergo re-
probationis dictorum Bernba. super capitulo Om-
nis . dicit Joannes monachi in glosa reuocatoria
glosae clementine / super Intercunctas super verbo co-
fiteri volentes . Nota inquit . quod voluntarium et ne-
cessarium se compati possunt diuersis respectibus .
Argu. extra de prebendis Relatum . Et hoc modo sta-
tutum in Clemen. Dudum . et statutum Omnis utri-
usque sexus stant in solidum et pro indiuiso . ita ut
parrochiano sit licitum libere et voluntarie ire ad utrum-
libet horum predictorum . curatum scilicet vel fra-
tres ad quemcumque voluerit . Et necessarium sit ire
saltem in anno semel ad alterum istorum sub pena con-
stitutionis Omnis utriusque sexus . Unde necessitas
dicti capitulo Omnis . et potestas curati non est sub-
lata nec reuocata . Sed potestate curati manente .
necessitas que erat respectu proprii sacerdotis ordi-
narii tantum . puta pape vel episcopi vel curati .
nunc est mitigata ut etiam referatur ad fratres pre-
sentatos et admissos qui sunt cooperatores in cura
per cle. Dudum . Sic ergo ex premissis omnibus iam

clare liquet pro conclusione finali / q̄ habita licētia
audiendi confessiones a papa vel episcopo fratres
possunt audire parrochianos libere / ita q̄ nō sit ne
cesse q̄ volentes fratribus confiteri tenentur pete
re licentiam a curato / Et contrariū huius dicere ē
erroneum ⁊ falsum condemnatum per Clementē. iiii
in extraua. cuius tenor sequitur ⁊ est talis .

Clementis .iiii. Quidam temere.

Clementis episcopus seruus seruorum dei dilec
tis filiis Magistro ⁊ fratribus ordinis predi
catorum Salutē ⁊ apostolicā benedictionē. Qui
dam temere sentientes ⁊ ad sobrietatem sapere nesciē
tes impudenter presumūt asserere / q̄ de licentia aut
concessione romani pontificis seu legatorum sedis
apostolice vel ordinariorum locorū vos sine assen
su sacerdotum parrochialium non potestis libere pre
dicare populis audire cōfessiones / absolvere penitē
tes / aut penitencias iniungere salutare. Nos igit̃
volentes assercionē tā temerariā penitus confutare
⁊ elucidare in talibus veritatem deliberatione prou
da declaramus. Q̄ si vobis det lumina. cōmittat̃.
siue cōcedat̃ a legatis predicte sedis aut ordinario
rum locorū. Nedum a romano pōtifice de quo p̄cul
dubio ēēt erroneū dubitare / an in ōnes sine alicui⁹
cōsensu ymmo ⁊ inuitis quibuscūbet / h̄mōi cōcedere
possit p̄tātē pplis / legatis ⁊ ordinariis subiectis eis
dē libere p̄dicare potestis / audire cōfōes / absolvere
vobis cōfitētes ⁊ penitencias eis iniungere salutare. e 8

Aliorum inferiorum prelatorum et rectorum ecclesiarum et
sacerdotum parochialium assensu nullatenus requi
sito. Illis casibus exceptis qui de iure consuetudine
sue retentione ab eis specialiter sedi. legatis et ordi
nariis predictis specialiter relinquuntur / ad quos non
licet vos manus extendere nisi vobis specialiter com
mittatur. **I**deoque autoritate apostolica districtius
inhibemus ne quisque super his aut eorum aliqui vos
vel aliquem vestrum aut confitentes vobis / vel ad
predicationes vestras forsitan accedentes contra pre
missa declarationis formam aliquatenus molestare
presumat. **D**ecernentes nihilominus irritum et in
ane quicquid a quoquam contra inhibitiones et decla
rationes huiusmodi contigerit attemptari. **N**ulli ergo
hominum liceat banc paginam nostre declarationis
inhibitionis et constitutionis infringere vel ei ausu
temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare
presumpserit indignationem omnipotentis dei et be
atorum Petri et Pauli apostolorum et nostram se no
uerit incursum. Datum perusii .xii. kal. Julii. pon
tificatus nostri anno primo.

Sequitur reprobatio tercię opinionis dicentis con
fessionem iterandam curatis que prius facta est fra
tribus / scilicet Godfridi de fontibus / et Henrici de
gandauo.

Nunt preterea nonnulli alii in hac materia
disceptantes qui dicunt qd cōfessi fratri
bus presentatis ⁊ admissis tenentur nubi
lominus semel in āno suis ppriis sacerdo
tib⁹ puta curatis iterato eadē pccā si non habēt alia
confiteri. Et istius opinionis fuerunt multi magni
viri scilicet Godfridus de fontibus / ⁊ Henricus de
gandauo ⁊ alii q̄ plures ⁊ isti propositum suū pro
bant multipliciter. ¶ Primo ex caplo Omnis vtri
usq; sexus / vbi dicitur qd quilibz semel in āno tenet
proprio sacerdoti confiteri quem dicunt tantū esse
curatum / nec per priuilegia fratribus concessa illud
capitulum esse reuocatum / sed potius confirmatum
per Martinum .iiii. Innocentiū .iiii. aliosq; plures
¶ Secundo quia nisi hoc fieret iam curatis preiudi
caretur quod fieri non debet. Quia proprius sacer
dos tenetur sibi ministrare eucharistie sacramentum
Similiter pro anima sua reddere rationē. Sed irra
tionabile videtur alicui subtrahere cognitionem rei
de qua tenetur reddere rationem ergo nō. ¶ Tercio
quia prelato dicitur prouerbiorum vicesimo septi
mo. Diligenter agnosce vultum pecoris tui ⁊c. quod
non potest melius q̄ per confessionem fieri. ¶ Quar
to quia irrationabile videtur qd vnius hominis sint
plures iudices immediati / quia si precipere con
traria neutro posset obedire et foret occasio contemp
tus si neutro obediret. ¶ Quinto. xi. q. i. Peruenit.
scribitur qd si unicuiq; sua iurisdictio non tenetur
ordo ecclesiasticus cōfunditur ergo ⁊ hoc idē fit hic

si alii q̄ curati confessiones suoz subditorum audi-
unt ⁊ non teneantur iterum eisdem confiteri secū dū
capitulum Omnis vtriusq; sexus. ¶ In oppositum
est consuetudo fere omnium xp̄ianorum / clericorum
⁊ laycorum cōfiteantur fratribus sed non eadē suis
curatis iterum confiteantur. Et quia hec consuetudo
videtur rationalis ⁊ quia prescripta / est optima
legum interpretes extra de cōsue. Dilectus.

¶ Solutio.

Dicendū secū dū beatum Tho. in. iiii. de. xvi.
q̄ hec opinio falsa est ⁊ erronea. Quia nullus
tenetur cōfiteri peccata que nō habet. Et ideo si ali-
quis penitentiario episcopi v̄l alteri ab episcopo cō-
missionem habenti cōfessus fuerit cui sint sibi dimis-
sa peccata ⁊ quo ad deū ⁊ quo ad ecclesiam nō tenet
ea confiteri proprio sacerdoti q̄tuncq; petat. Idē
tenent Petrus de tharantasia ⁊ Hostien. Et hoc idē
papa Bonifacius dicere consuevit dum viueret ut
de eo testat̄ Jo. mo. super cōstitutione Intercūctas
¶ Ad rationes ergo ⁊ ad primum dicendū / q̄ licet
capitulū Omnis nō sit per p̄uilegia frat̄z expresse
reuocatū / est tamen sic mitigatū q̄ iam parochiani
possint eligere an suo curato secū dū capitulū Om-
nis vel fratribus secū dū eorū p̄uilegia cōfiteri
voluerint / ⁊ quodcūq; horum fecerint. iam de semel
in anno proprio sacerdoti confitendo satisfecerunt
cū dicti fratres presentati ⁊ admissi sint in loco cu-
ratorū ⁊ eorum cooperatores p̄ Cle. Dudūz. in fine.

Et licet Martinus. iiii. et Innocentius. iiii. in suis
privilegiis statuerint qd confessi fratribus / etiam ni
hilominus suis curatis secundum capitulū Omnis
semel in anno confiteri deberent / per hoc non posue
runt qd eadem peccata semel confessa / debuerunt ite
rato confiteri ut patet inspicientibus privilegia eo
rumdem. **N**ō secūduz qd qd secundū beatum Tho.
et Ide. ubi supra. ius istud ut singuli confiteantur
propriis sacerdotibus non est introductum in fauo
rem sacerdotum sed in utilitatem ecclesie et confiten
tium ut sic ad venerabile sacramentum dignificent
Unde sine preiudicio eorum committi potest alteri
quando ecclesie videtur expedire. Nec obstat qd ei sa
cramentum eucharistie tradere debeat. Quia cum in
foro penitentie credendū sit huiusmodi pro se et cō
tra se. si confessus fratri dicat se confessus sacerdos
debet ei credere et eucharistiam dare. Sufficit enim ei
conscientiam eius hoc modo scire scilicet qd dicat se
confessum esse et absolutum. Quia de peccatis occul
tis siue de conscientia eius non potest habere aliam
certitudinem nisi per ipsum. Quod verum est secun
dum beatum Thomam in quolibet. nisi talis fuerit
excōicatus vel notori⁹ peccōr tūc enim ei credere non
oportet nisi alteri cōfess⁹ hoc oñdat legitimo documē
to / quo facto iniuste curat⁹ agit ut dicit beat⁹ Tho.
ibi⁹ si denegat ei eucharistiā qd p̄hibet se cōfessum et
absolut⁹ ab eo qd absolvere potuerit vel autoritate
apostolica vel autoritate ep̄i. Nec cōpelli potest qd
eadē peccata que confessus est illis et a quibus abso
lutus est qd iterato confiteat⁹ pprio sacerdoti curato

Et dicit Joannes monachi in glosa super Intercunc-
tas. q. sacerdos proprius prohibens subditum per
excommunicationis comminationem a comunione in
pascha. vel denegans sibi sacramentum eucharistie vel
extremam unctionem in morte quia non est sibi con-
fessus. vel quia eadem peccata non vult sibi confite-
ri prius confessa punitur tripliciter. Primo q. pec-
cat mortaliter eo q. denegat sacramentum quod sub
precepto ministrare tenetur. iiii. de. Deniq. in fine.
Nam sicut subditus tenetur comunicare sub precep-
to sic et ipse tenetur ministrare / quia connexorum idem
est iudicium i. q. iii. Si quis. Secundo punitur acti-
one iniuriarum / quia subditus in suo iure leditur. xi.
. q. iii. Temerarium. Tercio notatur infamia quia
maliciose se opponit et astute interpretatur rescriptum
principis C. de legibus. l. ii. et maxime si conuincit
per sententiam de crimine mortali extra de sen. et re-
iudi. Cum te. et tenetur tam fratri q. subdito sic le-
sis satisfacere extra de senten. excomuni. Porro. Ut
per emende satisfactionem si dampnificati sint in fama
vel honore vel aliter. ff. de pigri. Ac si rem alienam.
Vel per humiliationem si non sint dampnificati hec
Joannes monachi ubi supra. Ad tertium dicitur.
secundum Joannem monachi super constitutione
Intercunctas. q. hoc quod pastor tenetur agnoscere
vultum pecoris sui / intelligitur de vultu exterioris
conuersationis et de notariis peccatis puta aut per
sententiam diffinitiuam. aut per propriam confes-
sionem in iure factam.

aut per rei euidenciam que nulla potest tergiuersati
one celari extra de cobabi. cleri. capitulo ultimo/ et
in his sumptici verbo dicentis se confessum non cre
ditur/ secus in occultis ut supra dicitur est. **¶** Ad q̄r
tum dō. q̄ duo iudices non erunt vnius hōis non
subordinati / sed bene subordinati sicut sunt pastor
et eius capellanus / et papa et episcopus et curatus et
eorum penitentiarii ut fratres presentati et admissi
Et sic intelligit beatus Tho. in. iiii. de. xvii. **¶** Ad qui
tum dō. q̄ per hoc ordo ecclesiasticus non confundi
tur / q̄ frater curati cooperator constituitur secū dū
de. Dudum. Quia per hoc sua iurisdictione non pri
uatur sed in suis laboribus releuatur. Sic ergo ex p̄
missis clare patet q̄ subditi fratribus confessi non
tenentur iterum eadem peccata suis sacerdotibus cō
fiteri parrochialibus.

¶ Sequitur cauillatio Joannis monachi pro eadez
falsa opinione scz de reiteratione confessionis et ei9
reprobatio.

Quoniam premissa Joannis mo. cardinalis in ex
positione constitutionis Bonifacii. viii. que i
cipit Ad perpetuam rei memoriam Super cathedrā
et pro opinione predicta que dicit q̄ confessi fratri
bus teneantur iterum eadem peccata suo proprio sa
cerdoti confiteri arguit multipliciter tenendo ibidez
illam opinionem q̄ necessarium sit iterato eadem pec
cata confiteri et **¶** Primo sic. Nam si non tenentur
posset potestas curati in audientia confessionis pe
nitus exhauriri / et privilegiū nō tenz q̄ vergit in alte
ri9 enormē lesionem. extra de decimis. Suggestum.

Secundo sic. Si non teneretur iterato confiteri iā
esset in potestate subditi a curato recedere / et hoc posi
to. quomodo curabit qui morbum nescit. **T**ercio
sic. Quia licet non esset necesse agnoscere vultum pe
coris sui quantum esset ex parte confessi qui bene cō
fessus est fratri / interest tamen curati propter seip
sum cui dicitur eccle. xxxii. Curā illius habe. **Q**uar
to sic. Si hoc esset vez subditus possz transire nūq̃
veniendo ad confessionem curati dicendo se fratri eē
confessum. **Q**uinto sic. Qualiter dabit curatus ec
clesiastica sacramenta subdito quem nō novit dispo
situm maxime vbi subditi habēt aliqua notoria cri
mina. nec potest frater reuelare cōfessa. **S**exto di
cit q̃ talis iteratio non est necessaria ex parte sacra
menti s; ex derelictione sui patris spiritualis puta
curati cui fuit astrictus et voluntarie eundo ad fra
trem presentatum cui non est astrictus. Hec et multa
alia idem Jo. mo. ponit in predicta glosa cōstitutio
nis Boni. viii. Super cathedrā

Solutio.

Ad premissa dō q̃ iste Joannes monachi pri
mo reuocauit expositionē suam siue glosam su
perius allegatam. in prologo expositionis sue quaz
fecit postea super constitutione Intercunctas. Bene
dicti. xi. dicens in hunc modum ratione diminute et
imperfette declarationis prioris statuti. Super ka
thedram. ego correptus et obiurgatus priorem glo
sam seu interpretationē meā penitus reuoco et cācello.

Secundo/ tenendo contra primaz suam expositionē
constitutionis **S**uper cathedram. super verbo cōce
dimus / consentit in hoc in sua expositione secunda
scilicet super constitutione Intercunctas. q̄ non est
necessarium q̄ confessi fratribus iterato eadem pec
cata confiteātur suis parrochialibus sacerdotibus
sic dicens. **N**ota licet regulariter sit verum q̄ nō te
neatur quis eadem peccata iterū confiteri ut de pe.
de. i. **N**on ita. **F**allit tamen hoc in octo casib⁹. **P**rio
quādo sacerdos eius est imperitus de pe. d. vi. **I**lac
uit. Secundo si post confessionem satisfacere contēp
sit de pe. d. iiii. **S**i amplius. **T**ercio quando aliquis
remittitur ad superiorem propter enormitatez crimi
nuz extra de pe. 7 re. Significauit. Aliq̄ tamen dicūt
ut sanctus **T**homas in quotlibetis de retento pecca
to confitenduz esse 7 q̄ de ceteris inferior absoluere
potest. **Q**uarto qui fecte accedit vel de vno confitet̃
7 non de alio peccato de pe. d. iii. **S**unt plures. **Q**uin
to qui dimidiat confessionem suam vnā partē hic
aliā ibi de pe. d. v. ca. i. **S**exto quando quis dubi
tat se contritum fuisse. **S**eptimo cuz quis confessus
est ei qui non habuit iurisdictionem 7 per consequēs
absolutus non est extra de pe. 7 re. capitulo **O**mnis
6. Si quis autem alieno. **O**ctauo ratione voti vel p̄
cepti vel penitencie de sepius confitendo propter
meritum uel aliquo huiusmodi non ratione statuti
generalis capituli **O**mnis. **T**ercio idem **J**oannes
monachi in eadem glosa sua secunda. reuocatoria
prime super constitutione Intercunctas.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

dicat q̄ curatus in ministrando sacramenta cōfessis
fratribus stabit simplici verbo dicentis se confessū
esse. Cuius ratio secundum ipsum est primo. quia et
si in foro ecclesie ⁊ iurisdictionis non credatur con
fidenti pro se sed contra se. hic secus / quia soli confi
tenti hec falsitas preiudicat. Secundo patz hoc ex p̄
sumptione. non enim est hoc verisimile q̄ veniēs ad
confessionem sit immemor salutis sue extra de homi
cidio Significasti. Tercio patet hoc ex natura rei qz
occulta aliter sciri non possunt nisi quantum confi
tens tenens vicem actoris ⁊ rei vult accusare. Unde
dicit papa. Et si locum dei teneamus in terris / de oc
cultis tamen diuinare non possumus extra ut eccle
siastica beneficia. capitulo Vno. ergo credendū est
confidentis simplici verbo dicētis se cōfessū. Quar
to patet in simili / cum enī aliquis dicit se confessū
capellano curatus credit simplici verbo confidentis
ergo ⁊ hoc credere debet. Hec Joānes monachi ibidē
¶ Quarto idem Joannes mo. in glosa sua reuocato
ria super constitutione Intercunctas / querit sic Nū
quid tempore quadragesime ⁊ pasche ⁊ cōmunionis
confessi fratribus tenentur saltem aliqua peccata se
mel in anno confiteri suo proprio sacerdoti. ⁊ videt̄
q̄ sic. Nam licet ex statuto fratres libere possint au
dire ⁊ penitentes absolvere ⁊ absoluti eadem non te
neantur necessario reconfiteri / non tamen dicitur in
priuilegio fratrum q̄ non teneantur semel in āno cō
fiteri proprio sacerdoti secundum formam consilii
generalis. Secundo licet omnia forte peccata sua q̄s
sit confessus tamē nullus potest se negare peccatorē

esse sicut neq; infans unius diei de pe. de. iii. Item
frequenter 7. 6. sequenti / ergo dicendo generalem cō
fessionem. Confiteor deo 7c. tenetur statutum consi
lii adimplere. Item dicit papa benedictus. xi. q. sta
tutum consilii generalis intelligitur de illis qui sua
peccata legitime cōfiteri alii neglexerunt vel habēt
peccata que non sunt confessi tenentur illo tempore
proprio sacerdoti cōfiteri. **Solutio.** Quilibet xpi
anus obligatus est semel in anno confiteri ōnia pec
cata sua ei qui legitime possit eum absolvere 7 peni
tentiā iniungere. unde si aliquis ipsis fratribus in
anno semel confessus est sua peccata et dicit se nihil
plus habere ad confitendum sed ōnia esse confessum
in nullo plus tenetur proprio sacerdoti quia tali sim
plici verbo tenetur credere curatus 7 eucharistia 7 mi
nistrare. Hec Joānes monachi. **Ad** argumenta idē
respondit sic 7 primo ad primū dicens q. illud qd
dicitur de consilio generali non reuocato dicendum
non esse reuocatum sed interpretatum. q. si confessus
est quis dictis fratribus omnia peccata sua / non te
netur aliud cōfiteri proprio sacerdoti. sed sacerdos
tenetur simplici verbo credere et eucharistiam minis
trare nisi in duobus casibus supradictis scilicet de
excommunicatione vel notorio peccatore. Ad illud
de generali confessione dicendum / q. licet confitens
generalem confessionem / possit sacramentaliter ab
solui / tamen si non habet aliquid in speciali non te
netur confiteri proprio sacerdoti. Unde etiam sta
tutum generalis consilii secundum glosam non ob
ligat nisi habentem mortalia peccata.

No illud q̄ quis sua peccata alii confiteri neglexerit
dicendum q̄ quilibet qui ad ānos discretionis per
uenerit tenetur saltem semel in anno ⁊ ante comuni
onem de necessitate salutis confiteri omnia peccata
sua/ sed alteri istorum cui voluerit ⁊ quocūq̄ tempo
re scilicet vel proprio sacerdoti vel fratribus aūdic
tis. ⁊ si ferant sentētias excommunicationis vel alias
quia eis non confitetur tempore pasche vel quadra
gesime irritae sunt ⁊ inanes. Hec Joannes mona. Joē
Clemens. iiii. in extraua. **Q**uidam temere/ in fine. Et
sic ex premissis verbis Joan. monachi patet/ q̄ illā
glosam super constitutione Super cathedram. reuo
cavit in qua dixit ⁊ tenuit q̄ confessi fratribus tene
bantur de necessitate iterato eadem peccata sic cōfes
sa suis propriis sacerdotibus confiteri. Et per hoc
argumenta sua non tenere. Quibus tamen potest sic
respōderi. **N**o primū. q̄ p hoc q̄ parrochiani cōfi
tent fratrib⁹ ptās curati in auditione nō exhaurit
q̄ eadē ptās manz in curato q̄ prius ⁊ q̄ sui prochi
ani sibi non cōfitent sibiūpi imputet/ q̄ forte nō suf
ficat vel alias inhabilis est/ et nō parrochianis vel
fratrib⁹. Hec ei etiā in hoc preiudiciū infert/ cuz au
dientia confessionis in eius fauorē nō sit instituta
sed potius ad salutē animarū ut p̄ in Cle. de sepul.
Dudū. q̄. Ad honorē dei. Joē beat⁹ Tho. ⁊ cōiter om
nes tam theologi q̄ iuriste. **N**o. ii. dicēdū q̄ simi
le argumentum stat si quis semper capellano confite
tur ⁊ nūq̄ curato/ quia talis totaliter a curato quā
tum ad hoc recedit. Hec hoc preiudicat curato cum
curatus et capellanus vna censeantur persona.

Sic ideo est de fratribus qui non minus ymmo magis sunt cooperatores curatorum secundum Cle. Quod in fine quasi ab ecclesia et papa et episcopo constituti Debet ergo confessos fratribus tanquam sibi confessos reputare/ sicut hoc idem facit de confessis capellanis quod de similibus idem est iudicium extra de translatione Inter corporalia/ et sic quos non curat per se/ curat per alios quod idem est. Unde regula iuris dicit in vi. Quod quis facit per alium perinde est ac si faceret per seipsum. Ad. iii. dicitur sicut sepe dictum est/ quod exterior cognitio sui parrochiani sibi sufficit ad salutem nec ad hoc interior cognitio eius est necessaria secundum Jo. mo. super constitutione Inter cunctas. Alias oportet quod non dum confessos fratribus reaudiret sed etiam omnes qui suis capellanis sunt confessi quod forte in aliquibus locis curatis esset impossibile/ ad quod non obligatur de regulis iuris li. vi. Ad. iiii. dicitur secundum Jo. mo. super constitutione Inter cunctas. quod dicenti se confessum esse est credendum/ quia secundum eum non est verisimile quod talis sit inemor salutis sue extra de homici. Significasti/ quod si aliquando contingeret non curatus sed talia dicens et faciens decipit secundum beatum Thomam contra wilhel. Nec hoc curato imputabitur dummodo alias sit voluntarius et dispositus ad audiendum fideliter subditos suos. Ad. v. dicitur Joannes monachi ubi supra quod curatus in ministrando sacramenta confessis fratribus stabit simplici verbo dicentis se confessum esse et graviter peccat contrarium faciens. Idem dicit beatus Thomas in quolibetis / sacramenta denegando. f2

Ad. vi. dñ q subditus derelinquens curatū patrē suū spiritualem ⁊ ad fratres accedens propter melius non peccat/ quia utiē iure suo in quo nemo peccat. Nam Jo. monachi dicit superius in responsiōe unius argumenti q subditus ad semel confitendū in anno obligatus potest confiteri alteri istorū cui voluerit ⁊ quocūq; tempore scilicet vel proprio sacerdoti vel fratribus ante dictis. Ex premissis conclusiue patet q quia Jo. mo. expositionem ⁊ glo. suam quam fecit super constitutione Bonif. viii. Super cathedrā. expresse per aliam glosam super constitutione Intercunctas. Benedicti. xi. reuocauit/ ⁊ in eadem multa contra prius dicta in alia prima glosa determinauit ⁊ vltima eius glosa magis cōcordz cū ecclesia ⁊ cum aliis doctoribus non refutatis/ sequitur q ei in secunda glo. reuocatoria standū sit ⁊ nō in prima nisi pro q̃to ⁊ in prima cū ecclesia in aliquo concordauerit.

Sequitur cauillatio magistri Joannis de poliaco ad idem scilicet de reiteratione confessionis ⁊ errorum eiusdē condēnatio.

Sciendum preterea q premissis non obstantibus anno domini Millesimo tricentesimo vicesimo sexto. magister quidam piſienſis dictus Joānes de poliaco sacre theologie p̃fessor tres articulos q̃ subscribunt p̃dicauit ⁊ in scholis docuit cōtra cōstitutionē Bo. in Ele. sicā

Primo q̄ confessi fratribus habentibus licentiaꝝ
generalem audiendi confessiones tenentur eadē pec
cata que confessi fuerant iterum confiteri proprio
sacerdoti / ⁊ hoc propter statutum capituli Omnis
utriusq; sexus / mandantis q̄ quilibet semel in anno
omnia sua peccata suo proprio sacerdoti confiteat̃
quod per constitutionem Super cathedram / nō est
remotuz expresse. **S**ecundo dixit q̄ stante statuto
Omnis utriusq; sexus edito in consilio generali ro
manus pontifex non potest facere q̄ prochiani non
teneantur confiteri omnia peccata sua semel in āno
proprio sacerdoti / quem dixit esse parrochiale cu
ratum ymmo nec deus posset hoc facere. Quia ut di
cebat hoc implicat contradictionem / puta quilibet
katholicus tenet semel in anno confiteri omnia pec
cata sua proprio sacerdoti. Et aliquis parrochian⁹
non tenetur confiteri omnia sua peccata semel in an
no suo p̄prio sacerdoti. Iste enim propositiones cō
tradictorie opponūtur / quia prima est vniuersalis
affirmatiua / secunda particularis negatiua ut iste
contradictorie opponuntur ⁊ sic secundū eū hoc im
plicat contradictionem. **T**ercio dixit q̄ papa nō
potest dare generalem potestatem audiendi confessi
ones ymmo nec deus quyn confessus habenti genera
lem licentiam teneatur eadem peccata iterum confite
ri proprio sacerdoti id est parrochiali curato. Et p̄
batur sic Nam. xxv. q. i. Que ad perpetuam dicitur
Que ad perpetuaꝝ generaliter sunt ordinata utilita
tem / nulla commutatione variētur / nec ad priuatuꝝ
trabatur commodum que sunt ad bonum cōe p̄fixa. f3

Sed manentibus terminis quos cōstituerunt patres
nemo iniuste vsurpet alienum. Sed hmoi est q con
fessi fratribus nō deberēt iterato cōfiteri curatis se
cundum capitulu Omnis. ab ecclesia institutū ergo
papa nō pōt hoc dare. Nec deus hoc possēt q aliq
alteri q suo proprio iudici cōfiteatur qualis est cu
ratus. Item dicitur etiā ibidem/ q decreta sanctoru
canonum neminē magis q apostolicū seruare oport
et ergo pa. hoc nō pōt. Itē ca. alio dicit ibidē con
tra statuta patz cōdere aliquid vel mutare nec hui
quid sedis pōt autoritas.

Solutio.

Dicendum est q iste magister Jo. de poliacō in
istis tribus articulis errauit ex falso intellcū
istius termini proprius sacerdos et iurium adducto
rum. Pro quo sciendū scdm dñm Robertū bolkoth
anglicū et cardinalem in .iul. de. xviij. q intentio
canonis illius Omnis vtriusq sexus. est inducere
quemlibet catholicū ad munde et integre semel in
anno confitendum et in die pasche cōmunicandum.
Et vocat in illo statuto propriū sacerdotem nō p
scise presbiterum parrochiale. Unde apud sanctū
Thomam contra wilhelmū/ et alios bene intelligen
tes dici solet de proprio sacerdote q iste terminus
proprius sacerdos potest diuidi ex opposito cōtra
alienū vel contra commune. Primo modo loquen
do papa est proprius sacerdos cuiuslibet catholici
et epus cuiuslibet i suo episcopatu exñtis. scdo modo
nō/ qz nō ē sic ppius vni q nō sit cōis illi et alteri

Sz sacerdos parochialis unius parochie est sic pro-
prius sacerdos illorum qui sunt de parochia sua q̄ ē
om̄ino alienus illis qui sunt de parochia alterius.
Illi vero qui habent cōmissionem a papa immedia-
te vel ab ep̄is localibus immediate sicut modo est d̄
fratribus predicatoribus et minoribus sunt proprii
sacerdotes primo mō q̄ nō sunt alieni sed cōes et de
proprio sacerdote ad istum intellectū loquitur decre-
talis **Om̄nis utriusq̄** sexus. Alioquin for̄ cōtraria
iuri cōmuni et p̄iudicialis domino pape et toti eccle-
sie. Hec dominus Roptus prefatus. ¶ Dominus b̄o
p̄etrus de palude patriarcha hierosolimitan⁹ in .iiii.
de .xvii. et dominus Anthonius archiepiscopus flo-
rentinus in suo cōfessionali dicūt q̄ proprius sacer-
dos aliter intelligitur cū dicitur q̄ quilibet debet cō-
fiteri proprio sacerdoti / et aliter cum dicitur q̄ de
l̄nia proprii sacerdotis potest alteri confiteri. Nā
primo casu dicitur proprius sacerdos quicumq̄ ha-
bet potestatem absolventi ordinariā vel delegatā
sive sit cōmunis sive singularis / propter quod dicit
Hostien⁹ q̄ quilibet habet tres proprios sacerdotes
ordinarie / sc̄z curatum de cuius parochia est / ep̄m
suum et papam quibus addit ille qui cōmissionē ha-
bet ab aliquo istorū et iste est sacerdos proprius ex
delegatione. Sed in secundo casu proprius sacerdos
de cuius licentia pōt alteri cōfiteri intelligitur stric-
tius. ille qui de iure suo ordinario hoc habet non ex
cōmissione. Et sic intelligit caplm̄ **Om̄nis utriusq̄**
sex⁹. equivoce loqui de p̄po sacerdote sc̄dm̄ ōnes / et
nō prescise pro curato ut Joannes de poliano dixit

fx

Ex quibus ulterius elico tres veras propositiones
contra tres suas ppositiones falsas. 7 baz. ¶ Pri
ma est ista Confessus fratribus habentibus generale
licentiam audiendi confessiones non plus tenet ite
rum eadem peccata proprio sacerdoti puta curato
confiteri / q̃ si alias fuisset illi eidem sacerdoti eade
peccata confessus. ¶ Patet hoc quia secundum mentē
ecclesie 7 doctorum quattuor sunt ppii sacerdotes
tres ordinarii 7 quartus ex delegatione 7 tali iam
confessus est qui secundum intentionē ecclesie in ca
pitulo Omnis. dicit proprius sacerdos ex cōmissio
ne / ergo ex illo capitulo non tenetur suam confessio
nē curato suo reiterare. ¶ Secūdo propō contra eū
dem magistrum est ista. Stante cōstitutione Omnis
utriusq̃ sexus. romanus pontifex potest facere q̃ p
rochiani non teneantur omnia peccata sua semel in
anno confiteri proprio suo sacerdoti puta curato.
¶ Patet hoc quia prescise de eo non intelligitur sed de
omnibus sacerdotibus propriis. ordinariis vel de
legatis ut supra patuit. ¶ Tercia propō contra dic
tū mgr̃m ē talis. ¶ Papa p̃t dare licētiā generalē audi
endi cōfessiones sic q̃ cōfess⁹ hñti talē licentiā nō te
neat eadē pccā cōfiteri proprio sacerdoti. ¶ Patz hoc qz
pa. est vñs toti⁹ eccie iudex 7 spōsus ac sacerdos ut
.ix. q. iii. Cūcta hñs ptatem autoritatē suam delegā
di cuiq̃ sacerdoti voluerit cōionē eccle hñti. Si
cut ergo pape cōfess⁹ nō tenet iterare cōfessionē suā
curato cū pa. sit sacerdos propri⁹ ita nec cōfess⁹ ha
bēti licētiā generalē a papa cū etiā 7 ille sit sacerdos
propri⁹ delegatus 7 quod quis facit per aliū p̃ntē

est ac si faceret p se ipm vt dicit regula iuris in. vi.
Ex his ergo onibus patet articulos ⁊ propoes mgi
Joanis de poliaco. esse erroneas ⁊ falsas ac doctrine
sancte matris ecclesie contrarias. Et hoc etiā confirmat
dominus Joannes papa. xxii. in quodam priuilegio
quod incipit. *Was electionis*. cuius tenor sequitur
⁊ est talis.

Joanes. xxii. Was electionis.

Iuānes epūs seruus seruoz dei venerabilibus
fratribus patriarchis. archiepiscopis epīs ac
dilectis filiis ad quos presens scriptum deuenerit.
Salutem ⁊ apostolicā benedictionē. Was electiōis
doctor eximius ⁊ egregius p̄dicator cuius p̄dicatio
mundum docuit uniuersum / presumptuosam illam
audaciam refrenare sollicitus. qui prudentie sue ini
tentes in errores varios prolabantur nō plus sape
re q̄ oportet sed sapere ad sobrietatē salubri doctri
na suggestit. vt iuxta sapiētis eloquiū prudentie sue
quisq; modum ponat. *Sane* dud cum dilectū filiū
magistz Jo. de poliaco sacre theologie doctorem cer
tis ex causis de fratrz nrōz cōsilio ad nostrā p̄ntiā
vocassemus / fide digna relatio ad nostruz perduxit
auditū q̄ ip̄e in quibusdā articulis tāgentibz penitē
tie sacm nō sobrie sed perperā sapiebat infra scrip
tos articulos periculosos continentes errores docēs
publice in suis predicationibus ⁊ in scholis. Pri
mo siquidem astruens q̄ confessi fratribus habenti
bus licentiā generalez audiēdi cōfessiōes teneant ea
de pccā q̄ cōfessi fuerāt itez cōfiteri p̄po sacerdoti.

Secundo q̄ stante statuto Omnis utriusq̄ sexus
edito in consilio generali/ romanus pontifex nō po
test facere q̄ parochiani non teneantur cōfiteri om
nia sua peccata semel in āno proprio sacerdoti quez
dicit parochialem curatum. ymmo nec deus posset
hoc facere/ quia ut dicebat hoc implicat contradic
tiōē. **T**ercio q̄ papa non pōt dare licentiam et po
testatem generalē audiendi confessiones ymmo nec
deus. quin confessi habenti generalem licentiam tene
antur iterum eadem confiteri suo proprio sacer
doti quem dicit esse ut premittitur parochialem cu
ratum. **N**os igitur scire volētes si suggesta nobis
veritatem haberent/ articulorum premissorum copiā
eidē Joanni fecimus assignari ⁊ ad defensionem sui
audientiam plenam prebuimus. taz in nostra ⁊ dic
torum fratrum nostrorum pntia in cōsistorio/ q̄ alias
coram aliquibz ex ipsis fratribus ad hmoi deputa
tis. Verz licet prefatus magister dictos articulos ⁊
cōtenta in ipsis defendere niteretur/ asserbat tamen
se credere ⁊ tenere paratū in premissis ⁊ aliis que cre
denda et tenenda esse sedes apostolica diffiniret.
Nos igitur attendentes q̄ predictorum articulorum
asseritio predicatio ⁊ doctrina redundare poterat in
multarum perniciem animarum ipsos per plures ma
gistros in theologia examinari fecimus diligenter.
Nos ipsi etiam cum dictis fratribus nostris colla
tionem sollertem habuimus super ipis per quas qd
collationem ⁊ examinationem super his habitas cō
perimus predictos articulos doctrinam non sanam
sed piculosam multum ⁊ veritati cōtrariā cōtinere.

Quos etiā articulos ⁊ singulos idem magister veris
sibi rationibus. opinionem suam dudum habite contra
rū demonstratis in cōsistorio reuocauit asserēs se cre
dere eos nō esse veros sed ipsorū cōtrarium verū ēē
cū diceret se nescire rationibus sibi factis in cōtra
rium respondere. ¶ Ideoq; ne per assertionem / pre
dicationem ⁊ doctrinam huiusmodi in errorē quod
absit anime simplicium prolabētur / ōnes predictos
articulos ⁊ quemlibet eorū tāq; falsos ⁊ erroneos. ⁊ a
doctrina sana deuota autoritate apostolica damna
mus ⁊ reprobamus de fratrum consilio predictorū
Doctrinā ipsius contrariam veram ⁊ apostolicam as
ferentes / cum illi qui predictis fratribus cōfitentur
non teneantur eadem peccata iterum cōfiteri plusq;
si alias ea cōfessi fuissent eorū proprio sacerdoti iux
ta dictum cōsiliū generale. Optantes igitur veri
tatis vias notas esse fidelibus ⁊ cunctis erroribus
precludere adiūm ne subintrent felici recordatio
nis Alexandri. iiii. ⁊ Clementis. iiii. romanorū pō
tificum predecessorū nostrorū vestigia imitando.
Vniuersis ⁊ singulis districti⁹ inhibemus ne quisq;
predictos articulos per nos ut premititur dānatos
⁊ reprobatos vel cōtenta in eis vel aliqua ipsorū ut
pote a catholicis mentibus respuenda tenere audat
seu defensare quolibet aut docere. ¶ Quo circa vni
uersitati vestre per apostolica scripta precipiendo
mandamus quatinus vniuersi ⁊ singuli in ciuitatib;
⁊ dyocesisibus vestris cōuocato clero ⁊ populo cōiter
pmissa oīa ⁊ singula per vos seu per alios solēniter
publicetis. Nos etiā eidē magistro Joāni mandam⁹

q̄ ipse in scholis ⁊ in sermone parisijs predictos ar-
ticulos ⁊ contenta in eis tanq̄ contraria veritati p-
prie vocis oraculo publice debeat reuocare assertōe
constanti / quod se facturuz dictus Joannes efficaci-
ter repromisit. Datuz Avinionē. viii. kl̄ Augusti pō-
tificatus nostri anno quinto. ¶ Ut tamen non ob-
stantibus premissis que solide ⁊ katholice p̄missos
articulos reprobāt aliqualiter appareat quid ad ra-
tiones dicti Joannis sit respondenduz ⁊ quare sum-
mus pōtifer dictos articulos iuste reprobauerit di-
cendum est primo. ¶ Ad primam suā propositionē
⁊ rationem eius q̄ verum est / q̄ per constitutionem
Super cathedram. capitulum Omnis utriusq̄ sexus
non est expresse remotum sed interpretatur secundu
Joannem monachi ita q̄ se mutuo compatiuntur ut
dictum est / sic confessi fratribus non propter hoc
capitulum teneantur curatis reiterare suam confessi-
onem fratribus factam ut idem Joannes monachi
dixit fore debitum et congruum in glosa constitutio-
nis Super cathedram / quam postea ipse idem reuo-
cavit in glosa super constitutione Intercunctas. Sz
q̄ iam quando semel in anno volunt confiteri pos-
sint eligere cui velint confiteri. curato vel fratri
qui prius erant suo proprio sacerdoti astricti. Et
si fratribus fuerint confessi amplius hoc anno ex ne-
cessitate proprio suo sacerdoti confiteri non tenent̄
sicut hic patet in extrauagan. preallega. Et secun-
dum Joannem an. in clementi. Dudum super verbo
Imptiri. Et in capitulo Omnis prealle. de pe. ⁊ re.

Ad secundum dicendum qd sicut supradictum est iste terminus proprius sacerdos equiuocatur/in capitulo Omnis/quia in principio capituli supponit pro omnibus sacerdotibus propriis scilicet ordinariis et delegatis secundum mentem ecclesie et aliorum doctorum. In q. vero Si quis autem / supponit pro quolibet sacerdote proprio ordinario tñ et non delegato nisi hoc ulterius ad subd legand fuerit ei concessum. Et quia etiam secundum primam acceptionem supponit tam pro ordinariis propriis sacerdotibus q̃ pro delegatis/ideo nō sequit̃ cōtradictio. Quia iste due propositiones non contradicunt/quilibz catholicus tenet cōfiteri suo proprio sacerdoti uni ex quatuor ordinariis scz vel delegato/ et aliquis cōfess̃ fratri nō tenet cōfiteri suo proprio sacerdoti curato tñ. Ad .iii. dō qd auctoritates ex decretis p̃ Jo. inducte sumūtur ibidem per modū argu. et nō diffinitionis. Sed pro solutione earū dē scribit̃ ibidē. xxv. q. i. his itaq̃ respōdet. Sacrosancta romana ecclesia ius et auctoritatem canonibus impt̃ sed nō eis allegat̃/ et j. Quicūq̃ igit̃ de decimis vel quibuscūq̃ ecclesiasticis negociis sacris canonibus diffiniunt̃ intēda sunt necessario seruari/ nisi auctoritas romane ecclesie aliter fieri mandauerit vel permiserit. Exemplū ad idē de scō/extra de cōsan. et affi. Nō debz reprehensibile ubi dicitur qd non debet reprehensibile iudicari si secundum varietatem temporū/ statuta quoq̃ varientur humana/maxime cum vrgens necessitas vel euidens utilitas hoc exposcit. Vbi ordinat̃ qd phibitio copule coniugalis non se extendat ultra .iii. gradū

Quius oppositum patet. iii. q. i. salubriter et in aliis
Item sententia romane ecclesie et sedis potest in me-
lius commutari. xxxv. q. ix. Sententiam. et de sen. ex
comuni. Alma mater. li. vi. Concordat cum istis et idem
dicit beatus Thomas contra wilhelmum/ addendo
quod solum in his que sunt de iure diuino papa non dis-
pensat ut in articulis fidei et huiusmodi sed bene in
his que sunt de iure positio ut dictum est. Et ergo li-
cet ecclesia prius christifideles astrinxerit ad confitendum
suis propriis ordinariis et eorundem penitentiariis
per capitulum Omnis potuit tamen illam sententiam
mitigare et dare illis fratres ordinum predictorum in
cooperatores sicut fecit ut patet de sepul. duodum. in
cle. in fine/ propter quod dicti fratres licet non sint pro-
prii sacerdotes quo ad totam curam vel statum/ sunt
tamen proprii sacerdotes quo ad autoritatem/ quia in
hac autoritate tam curati quam fratres deputati sunt
equales ut patet in cle. Duodum. 6. per hmoi aut. Item
et wilhel. de monte lauduno in cle. Duodum.

Sequitur reprobatio quarte opinionis dicentis
quod confessi fratribus tenentur ex debito semel in anno
confiteri suis propriis sacerdotibus ut Hen. de ga.

Nunt preterea et alii ut Henricus de gadoano
cum aliis dicentes quod confessi fratribus de-
putatis nihilominus idem subditi tenentur
ex debito adhuc semel in anno suo proprio sacerdo-
ti confiteri iuxta capitulum Omnis utriusque sexus.
secundum privilegia Innocencii. iiii. et Martini. iiii.

Sed hoc est falsum et erroneum / quia licet hoc di-
cere potuerint et poterant secundum privilegia
fratribus istis per Innocentium. iiii. et Martinum. iiii.
super audientia confessionum collata hoc idem conti-
nentia ante constitutionem Super cathedram. Bo-
nifacii prefatam. Tamen a tempore editionis consti-
tutionis Bonifacii pro pace utriusque partis tam fra-
trum quam curatorum factarum falsum est hoc dicere et
erroneum quia hoc textus Bonifacii in sua constitu-
tione non tenet sicut privilegia Innocentii. iiii. et Mar-
tini. iiii. continebant / quod utique si voluissent Bo-
nifacius illam constitutionem constituens Clemens. v. eandem
post hoc innovans et Joannes. xxii. eandem postea
in Clementinis promulgans / ita bene posuissent sicut
et predecessores eorum Innocentius et Martinus pre-
fati in suis privilegiis hoc posuerunt Arg. extra de
decis ad audientiam. immo Alexander. iiii. revocavit
indultum Innocentii. iiii. in extraua. Romanus po-
tiffex / et indultum Martini. iiii. est sublatum per con-
stitutionem Super cathedram. ut dicit Joannes. mo.
in expositione eiusdem in principio. Nec per hoc pre-
iudicatur capitulo Omnis utriusque sexus / sed se mu-
tuo compatiuntur secundum Joannem monachum quia
in eo proprius sacerdos non solum dicitur curatus
sed et omnis ille qui habet iurisdictionem ordinariam
audiendi confessiones ut papa episcopus et curatus
vel legatus pape. Vel iurisdictionem delegatam ut
capellani et fratres presentati secundum glossam Wil-
helmi. super Raymundum et Hostien. de pe. et re. q.
Cui patriarcha.

Idem beatus Tho. in. iiii. de. xvii. et in tractatu contra wilhel. de sancto amore et ceteri multi tam theologi quam iuriste. Ergo confessi pape episcopo vel legato vel alicui penitentiario eorundem uel etiam fratri per papam vel episcopum seu legatum instituto et admissi semel in anno non tenetur suo curato vel eius capellano nisi voluerit confiteri cum iam ille confessus uni ex premissis preter curatum et eius capellanum satisfecerit capitulo. **O**mnis utriusque sexus in hoc quod confessus est tali qui est proprius sacerdos puta pape episcopo legato vel cooperatori habenti vices alicuius istorum ut sunt fratres presentati et admissi.

Preterea et si hoc capitulum Omnis utriusque sexus ante edictionem constitutionis Super cathedram a Bonifacio. viii. editam. debuisset intelligi tantum de proprio sacerdote habente iurisdictionem ordinariam puta curato et eius superioribus scilicet pape episcopo vel legato et probis quibus aliquis istorum illam iurisdictionem delegauerit ut Hosti. dicit et etiam sanctus Thomas contra wilhel. quos etiam curati prout tunc excludere non poterant ut idem sanctus Tho. dicit ubi supra/ tamen post edictionem constitutionis Super cathedram Bonifacii. viii. et innovationem eiusdem per Clementem. v. in consilio vienez/ factam et post insertionem eiusdem constitutionis ad ius commune puta ad Clementinam per promulgationem Jo. .xxii. factam que in audientia confessionis fratres presentatos et admissos pificat curatis in autoritate ut patet in Cle. Dudum. q. per huiusmodi autem pinde est seu idem quod aliquis confiteatur fratri penitentiario

et admissio vel curato et contra. Quia quodcumque eorum
fecerit iam suo proprio sacerdoti vel ordinario si cu-
rato vel delegato si fratri confessus dicitur et per hoc
capitulo Omnis utriusque sexus iam satisfactum est.
in quo iam post Clementinam proprius sacerdos intelli-
gi debet non tantum curatus sed omnis ille qui habet
iurisdictionem ordinariam ut papa episcopus legatus et
curatus vel iurisdictionem delegatam ut capellani
penitentiarii et fratres presentati et admissi a prefa-
tis ordinariis vel aliquo eorumdem ut premissum est.

¶ Sequitur reprobatio quinte opinionis dicentis
quod licet non ex debito tamen ex consilio et utilitate
subditi tenentur confiteri suis propriis sacerdoti-
bus curatis ut Wilhelmus de lauduno in Clementi.
Dudum.

Et et alia opinio dicentium quod fratres pos-
sunt de licentia pape et episcoporum libere
audire. et subditi libere confiteri et absol-
ui et nihilominus esse consilium et dicens
ut semel in anno etiam postquam fratribus sunt con-
cessi. suis curatis confiteantur et presertim in pascha-
te. **¶** Primo/ ne curatus contemnetur. **¶** Secundo
ne a dicentibus se alteri confessos decipiatur. **¶** Ter-
cio ut agnoscat pecora sua quos pane celesti pascere
debet iuxta illud proverbum vicesimo septimo. Di-
ligenter agnosce vultum pecoris tui.

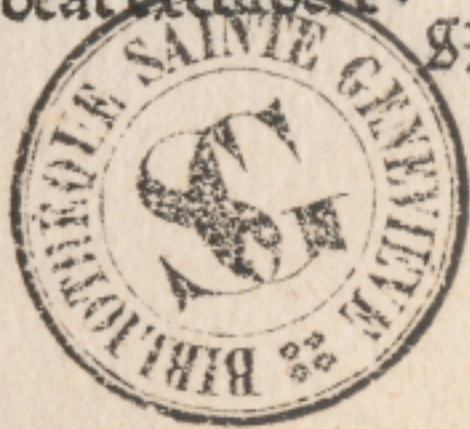
¶ Quarto ut eis subito aliqua infirmitate pregra-
uatis et loqui nescientibus scire possit curatus vel ei-
us capellanus qualiter secundum eorum statum de
viatico et extrema unctione providere possit. Quia pi-
culosum est his sacramenta ecclesiastica ministrare
de quibus nescitur an sint boni catholici vel hereti-
ci vel excommunicationibus vel in aliis censuris seu
peccatis irretiti. **¶** Quinto quia etiam pro omnibus
suis subditis rationem in extremo iudicio reddere debet
secundum apostolum ad hebreos. Sexto quia equum et
utile est ut voluntaria confessio fratribus facta/ne-
cessariam non excludat extra de iureiure. ca. Estate.
¶ Septimo quia hoc sentire videntur multi et mag-
ni viri et doctores sicut Albertus magnus. sanctus
Thomas in. iiii. de. xvii. Benedictus. xi. in constitu-
tione Intercunctas. qui hoc sensit et consuluit/etiam
post constitutionem Bonifacii octavi datam quam
et ipse idem certis ex causis reuocavit licet non
profecerit. Item Joannes in summa et multi iuriste
probantes hoc congruum esse et conueniens etiam
propter meritum confessionis non ex necessitate ob-
ligationis vel defectu sacramenti iterati sed propter
augmentum meriti et diminutionem pene peccatis de-
bite ex motu caritatis vel iterate vel etiam post con-
fessionem fratribus factam ipsi curato etiam semel
in anno facite.

¶ Solutio.

Occidendum quod si his aliisque rationibus moti cura
ti vel capellani seu alii eorum ex parte. in publi
catione huius statuti Omnis utriusque sexus vel alias
in suis sermonibus publicis vel privatis docuerint
aliquo modo hoc esse consilium quod non obstante con
fessione facta fratribus nihilominus semel in anno
congruat et conveniat ut suo confiteantur curato
vel eius capellano etiam si ad hoc non teneantur pe
riculose errare convincuntur. Quia licet Benedictus
.xi. in constitutione Intercunctas. quaz pro concor
dia et pace inter curatos et fratres edidit hoc idem co
nsilium statuerit / tamen Clemens. v. successor eius im
mediatus illam constitutionem Intercunctas. omni
no sicut processerat revocavit et cessavit ergo et per
consequens hoc consilium extinxit patent hec in Ele
menti. de sepul. Dudum in principio. **P**reterea et
si adhuc esset hoc consilium non tamen esset obliga
torium nec aliquem sic ligaret qui sine peccato dimit
tere posset / quia consilium non ligat sed preceptum
.iiii. d. Denique / in fine. xiiii. q. i. Quod precipitur. et
extra de voto et voti redemptione Magne. **N**ec
etiam rationes cogunt. Nam primo per hoc quod aliquis
deserto curato alicui fratri legitime deputato confi
tetur non ipse curatus nec eius capellanus spernitur
Sicut cum aliquis infirmus aliquem medicum acci
pit / per hoc alius licet non queratur non tamen con
temnitur. Nec etiam in hoc preiudicium aliquod
curato gignitur / cum confessio non profectum cu
rati. sed potius confitentis sic ordinata secundum
beatum Thomam in. iiii. de. xvi. et contra wilhelm.

Idē multi alii theologi ⁊ iuriste confirmant et ergo
prima ratio nulla. ¶ Secundo etiam non curatus sꝫ
potius confitens decipitur si nō confessus dicat se
alicui ex fratibus deputatis confessum qui tamen
confessus non est. Quia in hoc foro cōscientie tenet
curatus credere suo subdito siue hoc siue eius cōtra
rius dicat ut sanctus Thomas dicit v̄ supra. prop
ter quod nec. ii. ratio valet. ¶ Tercio licz curatus te
neatur agnoscere vultum pecoris sui quo ad exteri
orem conuersationem ⁊ quo ad forum cōtentiosum
⁊ in hoc ei nō credere pro se sed bene contra se ac per
hoc si aliquis talis fuerit excommunicatus vel aliis
censuris irretitus ⁊ dixerit se absolutum non tenet
curatus credere subdito dicenti sic se absolutum nisi
absolutionem suam ostendat secundum dominum
Robertum bolcotb cardinalem. iiii. scripto de. xvii
tamen quo ad interiorem vultum sue conscientie ad
nihil amplius curatus obligatur nisi ut credat suo
subdito siue dicat se hoc vel illud fecisse vel non fe
cisse cum ei confitetur. Vel si ei non confitetur ⁊ di
cit se alteri cui poterat confiteri confessum esse / simi
liter tenetur ei credere ⁊ sufficit hoc curato ad salutem
ut dicit sanctus Thomas in locis preallegatis / et
multi theologi post eum / ⁊ ergo nec illa ratio valet
pro tali consilio dando ut propterea melius sit in
anno semel suo curato confiteri q̄ nō. ¶ Nec quar
ta ratio pregnat. quia ex hoc qꝫ curatus aliquem sa
num audit in festo pasche non sit conscientiam illius
post annum vel dimidium si talis infirmetur subito

et loqui non possit cum ad hoc memoria curati non
sufficiat ex fragilitate / et homines de die in diem
nunc cadant per peccatum nunc resurgant per peni
tentiam interiorem ita q̄ nuncq̄ in eodem statu per
manet homo ut dicit Job propheta . **N**ec etiam cu
ratus de seipso nec quisq̄ homo scit an odio vel
amore dign⁹ sit ecclesiastici nono quomodo ergo de
tali infirmo scire potest ex prius confessis . Dicen
dum ergo q̄ in tali casu quando aliquis infirmus
loqui nescit potest curatus in generali statu eius p
nitus considerare ⁊ signa contritionis debite . qui
per verba nescit respondere / ⁊ illa signa contritio
nis in tali infirmitate debent curato ad infirmu cō
municandum ⁊ ad inuigendum sufficere / nisi aliud
legittimum obstat puta amentia sine interuallo vel
aliquo huiusmodi . quia illa contritio signis osten
sa habet confessionem in voto / que tunc saluat quā
do desideratur ⁊ fieri nequit . unde psalmista . **D**ixi
confitebor aduersum me in iusticiam meam domino
⁊ tu remisisti impietatem peccati mei . **N**ec etiam
quinta ratio urget / quia si curatus aliquos non au
dit tanto minus pro eis respondere habet . Sed suffi
cit curato ut ipse per se bene intret / bene uiuat ⁊ be
ne quo ad exteriorem cōuersationem suos subditos
gubernet ut dicit beatus **Thomas** v̄ supra . cum ali
is theologis / quia quo ad hoc domino deo respōdere
habet ⁊ non de sibi nō confessis / ut hec quinta ratio
voluit pro tali consilio introducēdo ⁊ conseruando
Nec . vi . ratio valet q̄ scz volūtaria cōfessio fra
trib⁹ scā / necessariā curatis fiēdā nō deat excludere .

Quia capitulum Omnis utriusque lexus. non est iam
obligatorium sicut prius ante Cle. 7 per consequens
non est necessarium secundum Joannem monachi.

No septimam vero rationem que dicit multos et
magnos viros hoc consilium dare quod scilicet non ob
stante constitutione Super cathedram nihilominus
bonum est quod confitentes vel confessi fratribus depu
tatis adhuc semel in anno suis confiteantur curatis
Dd. quod temporibus Alberti magni et sancti Tho. or
dines mendicantes non habuerunt alia privilegia
quam que hoc continebant ut scilicet confessi fratribus
nihilominus semel in anno deberent confiteri suis cu
ratis ut patet ex privilegio Innocentii. iiii. 7 Marti
ni. iiii. 7 ergo tunc temporis aliud nec Albertus nec sanc
tus Thomas nec alii debebant consulere quam hoc ipso
ne seot apostolice contradicerent. Post tempora autem
istorum successit Bonifacius. viii. qui in sua consti
tutione 7 privilegio fratribus dato quod incipit Su
per cathedram. de isto consilio nullam fecit mentio
nem / nec hoc statuit quod confessi fratribus deberent
nihilominus suo curato semel in anno confiteri. ut
patet ex textu eiusdem in Clemen. de sepul. Quodum
quod utique fecisset si hoc voluisset extra de decimis No
audientiam. Sed quia Bonifacius hoc noluit ergo
non fecit mentionem de illo consilio 7 per consequens
per eius constitutionem cessavit istud consilium. et
inoulcum Martini quarti fuit sublatum secundum
Joannem monachi in glosa constitutionis Super
cathedram in principio quod vero Ben. xi. p. 2 Bo. illa co
stitutione Bo. revocavit per constitutionem Intercinctas

et sic illud consilium iterum innovauit ut patet in ea
dem constitutione/ non diu durauit quia Cle. v. de
functo Benedicto in consilio vienensi eandem consti-
tutionem **I**ntercunctas Benedicti. xi. reuocauit/ et
aliam constitutionem Bonifacii. viii. scilicet Super
kathedram. tale consilium non continentem de con-
silio totius ecclesie innovauit/ et Joannes. xxii. ulte-
rius eam promulgauit et ipsam usque in hodiernum
diem ecclesia obseruauit. ergo cessante constitutione
que hoc consiliu constituit de semel in anno curato
confitendo non obstante quod fratribus fuerint confessi
et alia constitutione Bonifacii. Super kathedra in
ecclesia dei vigente que de hoc nullam mentionem facit
sequitur nunc non esse consiliu quod hoc fiat postquam ali-
quis est fratribus deputatis confessus. **E**t quod
adiuitur propter maius meritum consequendum. pe-
namque peccatis debitam diminuendam hoc fieri debe-
at non urget. Quia propter easdem rationes posset
quis etiam eisdem fratribus confiteri sicut curator et
propter premissa ergo et similia curati et capellani
dicere non debent esse consilium quod confessi fratribus
deputatis/ teneantur ex consilio confiteri suo proprio
curato illa eadem peccata prius confessa vel alia etiam
non confessa. Nec fratres hoc predicare habent nisi
pro quanto ad hoc ex pacto teneantur extra de pac-
tis. quia ex eo. li. vi.

Sequitur reprobatio Arnicani primatis hyber-
nie qui. vi. tenuit opinionem dicens quod melius et tu-
tius est saltem in paschathe confiteri curatis quam fra-
tribus penitentibus et admissis.

Post prefatas opiniones surrexit quidam
Armicanus qui dictus est Richardus pri
mas bybernie anno domini. M^o. ccc. lx.
qui coram papa sermonem faciendo qui
incipit. Iustum iudiciū iudicate/multos errores cō
tra auctoritatem fratrum produxit. Primus fuit q
nemo a fratribus posset absolui/nisi prius confess⁹
esset proprio sacerdoti. Secundus q peccata semel
cōfessa essent reīterāda proprio sacerdoti id est cura
to secundum euz. Tercius q non obstante confessio
ne facta fratribus adhuc semel tenerent in anno suo
cōfiteri curato ne ex toto auerterent a curato. Quar
t⁹ q tutius ⁊ securius esset cōfiteri proprio sacerdo
ti id est curato secundū eum q̄ fratribus deputatis
⁊ hoc propter multa. Primo ratione loci/quia p
rochialis ecclesia esset deputata confessioni nō loc⁹
fratrum. Secundo quia locus fratrum esset inter
dictus ⁊ per consequens non aptus confessioni.
Tercio quia fratres essent cōmuniter extricati pp
ter hoc quia inducerent contrarius aliquos ad elige
dum sepulturam apud eos. Quarto quia curat⁹
videtur esse magis sollicitus circa subditos suos ex
quo de eis viuit q̄ fratres. Quinto quia magis ve
recundantur coram suo plebano ⁊ talis erubescencia
est magna pars satisfactōis. Sexto quia duplex
habet meritum subditus curato confitendo/scilz obe
dientie q̄tum ad curatum/ ⁊ persone curati/quo ad
fratres vero psone tm̄. Septimo p⁹ Inno. iiii. est
magis expediēs/qz pōt eum in nocte vigilare cuz sa
cramēto nō frater. Itē qz scit preteritam vitā suam

Octauo quia tales videntur minus contemnere cu-
ratos suos et sunt iustiores in soluendo eis decimas
et oblationes et huiusmodi. Nono quia parrochia-
lis sacerdos est antiquior in iure ergo potior per re-
gulam iuris. Sui prior est tempore potior est in iu-
re. **D**ecimo quia plus presumitur de ordinario quam
de delegato sicut notat Wilhelmus in capitulo Dudum
super verbo cessabit. Sed curati sunt ordinarii fra-
tres vero delegati ergo et cetera. **U**ndecimo quia curati
sunt monachis digniores in statu. xvi. q. i. Et legi.
et etiam in autoritate quia monachi nec predicare /
nec confessiones audire debent. vii. q. i. Nequaquam
Duodecimo quia confessio facta curatis vel eius ca-
pellanis est certa et indubitabilis quia est ordinaria
secundum capitulum Omnis utriusque sexus confessio
autem facta fratribus presentatis et admissis est in-
certa et dubitabilis / quia non sunt ordinarii et secun-
dum regulam iuris in .vi. in dubiis id quod verissi-
mum est et certius tenendum est / ergo melius et tutius
est confiteri curatis quam fratribus. Huiusmodi et alias
rationes prefatus Armi. coram papa posuit. Sed quia
sufficienter non probavit / nihil profecit.

Solutio.

Dicendum ergo ad primum de loco / quod fal-
sum est quia nec in capitulo Omnis . nec in
clemen. Dudum est aliquis locus pro confes-
sione audienda designatus / licet in statutis prouincialibus
aliquis talis locus designatus non tamen ad hoc curati sic

limitantur qui in casu ubique suos possint audire se-
cundum doctores. Quia ubi lex non distinguit nec
nos distinguere debemus. ¶ Ad secundum dicendum
quod quia confessioni locus a iure non designatur ut
patet in iuribus preallegatis et loca fratrum sint excep-
ta ab episcopis ut patet extra de excess. prela. Dimis-
iniqua falsum est quod loca fratrum sint interdicta. Si
tamen aliquo tempore aliquis locus esset interdictus
in eo tamen confessio fieri posset nisi hoc specialiter
ex causa sufficienti interdiceretur. Argu. de senten.
excommunicata. Alma mater libro sexto. ¶ Ad tertium
dicendum quod hoc quasi semper est falsum / et forte con-
trarium eius scilicet quod curati et capellani inducunt
homines ad eligendum sepulturam apud eorum eccle-
siam est frequentius verum. ex quo excommunicatio-
nem incurrunt et sunt per hoc ab audientia confessi-
onum suspensi per capitulum Cupientes. de penis.
in Clemen. Quia tamen dubium est de utrisque de
unoquoque presumendum est bonum donec probetur
contrarium / quia dubia semper sunt in meliorem par-
tem interpretanda ut patet in regulis iuris. Esto ta-
men quod aliquis fratrum talia fecisset vel aliquis de-
ricorum secularium in ecclesia. propter hoc alii fra-
tres et curati illius casus non conscii / non sunt per
hoc excommunicati. Quia delictum unius persone
non redundabit in communis per regulam iu-
ris in sexto. ¶ Ad quartum dicendum quod sollicitudo
circa proximum provenit ex caritate proximi que
a deo infunditur et illa caritas est in utrisque secun-
dum mensuram donationis christi.

ergo solus deus nouit mensurā illius et non homo
nisi pro quanto in effectu ostēditur. Quia ergo du-
bium est quis in hoc excedat relinquendū est hoc di-
uino iudici. Presumi tamen plus posset pro fratri-
bus qui non tenentur / quā pro curatis qui ad hoc ob-
ligantur secundum beatum Augustinum dicentem.
Illa sunt in nostris officiis gratiosiora que cum nō
debeamus impendimus. Ad quintum dicendum.
quod hoc aliquando est verum / aliquando falsum ex ni-
mia familiaritate que contentum parit et pro tunc est
maior verecūdia apud fratres quā apud curatos. Ve-
recūdia etiam est aliquando impedimentum perfec-
te confessionis ex quo sequitur quod aliquando ubi quis
magis verecundatur quod ibi minus perfecte confitea-
tur. et sic aliquando est melius fratribus confiteri p-
fecte / quā curatis propter verecundiam imperfecte.
Ad sextum dicendum quod obedientia ad confi-
tendum respicit preceptum et statutum ecclesie / et er-
go in confitendo obeditur ecclesie / et non magis apud
curatum quā apud fratres / cum uterque eorum sint in
confessores ordinati ut patet in capitulo Omnis et
in clemen. Dudum de sepul. Ad septimum et ad oc-
tauum dicendum quod illa iam sunt per multa priuile-
gia et statuta summorum pontificum extincta. Ad
nonum de prioritate dicendum quod verum est nisi ali-
us superueniat eiusdem iuris / exemplum de postumis
prioribus filiis aduētantibus ff. de liberis et postu-
l. Quod dicitur. Similiter et isti fratres accumulau-
tur curatis eodem iure quo ad sacramentum peniten-
tie patet hoc in clemen. Dudum. §. per huiusmodi ac

Ad. x. de ordinario dicendum quod verum est in quibus delegati minorem habent auctoritatem q̄ ordinarii. Sed sic non est hic maxime in sacramento penitentie ut p̄ in Cle. Dudū. 6. per h̄mōi ergo curati fratribus quo ad hoc non sunt preferendi. **A**d. xi. de dignitate status et auctoritate dicendum/ q̄ illa iura intelliguntur de monachis laycis et indoctis/ et de his monachis etiam clericis quibus a superioribus prelati non committuntur. Secus est de fratribus deputatis per Clemen. Dudum. **A**d duodecimum et ad ultimum de certitudine confessionis curatis facte/ et incertitudine fratribus facte dicendum/ q̄ illud est simpliciter reprobatum et damnatum per Eugenium. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti. et per Nicolaum. v. in extraua. Provisionis nostre/ cuius tenor sequitur et est talis.

Nicolaus. v. Provisionis nostre.

Nicolaus episcopus servus servorum dei Universis et singulis venerabilibus fratribus. patriarchis/ archiepiscopis/ episcopis ac dilectis filiis electis et abbatibus ubilibet constitutis ad quos presentes littere pervenerint Salutem et apostolicam benedictionem. Provisionis nostre debet provenire subsidio ut ea que a bone memorie predecessores nostris in religionis augmentum utiliter gesta sunt illesa permaneant et ab omnibus inviolabiter conserventur. Hinc est q̄ nos tenores quorundam litterarum felici recordationis Eugenii pape. iiii. predecessoris nostri in ipsius registro repertos.

de ipso registro de verbo ad verbum transcribi et pre
sentibus annotari fecimus qui sunt tales. ¶ **E**uge
nius episcopus seruus seruorum dei Uniuersis et sin
gulis venerabilibus fratribus / patriarchis / archi
episcopis / episcopis ac dilectis filiis electis et abba
tibus ubilibet constitutis ad quos presentes littere
peruenerint Salutem et apostolicam benedictionem.
Gregis nobis crediti curam gerentes peruiilem .
studius efficere conamur assiduus ut pro quorum sa
lute languores humanos altissimi filius perpeti vo
luit fideles execrandis non inuoluantur erroribus
sed nostri directione ministerii prout superna gratia
contulit a noxiis ac dispendiis iugiter preferuentur
Et ut etiam vos in parte sollicitudinis vocati pro
dictis excirpandis erroribus opem et operam feruen
tius impendatis / nos pro iniuncto nobis officio ex
citamus. ¶ **D**udum siquidem felicitis recordationis
Bonifacius papa octauus predecessor noster in sua
que incipit Super cathedram. constitutione siue de
cretali quam postea pie memorie Clemens papa qui
tus etiam predecessor noster in vienensi consilio in
nouauit. Et que subsequenter ad heremitarum sanc
ti Augustini et beate marie de monte carmeli ordinum
fratres per sedem apostolicam extensa sunt / inter cete
ra statuit et ordinauit quod in singulis ciuitatibus et
diocesibus in quibus predicatorum et minorum or
dinum fratrum loca consisterent / ac in locis ipsis
vicinis in quibus loca huiusmodi non haberentur
Magistri et priores prouinciales .

Ministri necnon custodes minorum ordinum p̄dic-
torum ad presentiam prelatorum ibidem se conferret
per se vel per fratres quos ad hoc ydoneos fore pu-
tarent humiliter petitori / ut fratres qui ad hoc elec-
ti forent in eorum ciuitatibus / dyocesis confessi-
onem suorum subditorum confiteri sibi volentium
audire libere valerent / et huiusmodi confitentibus
prout secundum deum expedire cognoscerent penite-
tias imponere salutes ac beneficium absolutionis
impendere de licentia. gratia et beneplacito eorundem
P̄fatiq; magistri / priores ac ministri studerent eli-
gere personas ydoneas / sufficientes / vita probatas
discretas / modestas atq; peritas ad tam salubre mi-
nisterium et officium exequendum. Quas sic electas
prelatis ipsis presentarent vel facerent presentari
ut de illorum licentia gratia et beneplacito in ciuita-
tibus et dyocesis eorundem persone sic electe huius-
modi confessiones sibi confiteri volentium audiret
et eis imponerent penitencias salutes ac beneficiu
absolutionis impenderent / prout in ipsa constitui-
one sue decretali plenius continetur. **E**t licet post
modum ad pie recordationis Joannis pape .xxii.
etiam predecessoris nostri noticiam deducto / qd quod-
dam Joannes de poliaco magister in theologia / se-
quentes articulos tenuerat publice docuerat / vide-
licet qd confessi licentiam generalem confessiones au-
diendi habentibus eadem peccata que confessi fue-
rant iterum proprio sacerdoti confiteri tenerentur.

Ne stante statuto Omnis vtriusq; sexus. in consilio
generali edito nec deus nec romanus pontifex facere
posset q; parrochiani non tenerentur omnia peccata
sua semel in anno proprio sacerdoti scilicet parrochi
ali curato confiteri. Et q; non posset papa generalē
dare potestatem audiendi confessiones ymmo nec de
us quin confessus generalem habens licentia; tenere
tur eade; iterum suo proprio sacerdoti veluti parro
chiali curato confiteri. Dictus Joānes predecessor
noster a verbis que Was electionis ptulit exordiū
sumens. Habita inde per plures sacre pagine profes
sores examinatione diligenti/ nec non de venerabili
um fratrum suorum sancte romane ecclesie cardina
lium consilio et assensu prefatos articulos tanq; fal
sos et erroneos et a sana doctrina deuos autoritate
apostolica damnauerit/ ipsem; Joannes de poliaco
veris rationibus opinioni quam dudum habuerat
contrariis et quibus respondere non poterat demon
stratis eosdem articulos non esse veros affirmans.
illos in consistorio publico necnon ipsorum Joan
nis pape et cardinaliū; presentia reuocauerit. **T**a
men sicuti nuper fratrum ordinum eorundem lamē
tabili querela ad nostrū; non sine displicentia gra
ui peruenit auditum/ plures ecclesiastice necnon alie
vtriusq; sexus persone reprobos supersticiososq; ar
ticulos huiusmodi amplexantes fideliumq; animos
inficere ac eos vt fratribus ordinum huiusmodi
non confiteantur. et ab illorum deuotione retrahere
volentes nedum predictos sed et alios etiam sacris
canonibus omnino contrarios articulos.

astruere publice non verentur videlicet quod confessio
fratribus sic electis et admissis facta. Dubitabilis et
incerta sit unde tenentur omnes incertum dimittere
et sic solum confiteri suis sacerdotibus curam anima-
rum habentibus sub pena peccati mortalis. Et quis
ipsi fratres admissi auctoritatem habeant confessiones
audiendi et absolvendi tamen eos accedendi populus
subiectus sine licentia proprii sacerdotis non habet
potestatem. Fratres quoque privilegia pro confessio-
nibus audiendis et sepulturis habendis petentes in
peccato mortali. Et romani pontifices illa mendica-
tibus concedentes siue confirmantes etiam simili pec-
cato et excommunicati sunt. Ac dicti fratres mendi-
cantes non pastores sed fures latrones et lupi censeantur.
Sacerdos autem curatus mendicantibus confessio-
nes audiendi licentiam dans magis super illo statu-
to Omnis utriusque sexus dispensat quam papa fratribus
licentiam tribuens iuxta formam decretalis antedecē
Hos igitur et animarum et alia que premissorum
articulorum occasione. nisi prodeuntes inde confuta-
rentur errores succedere possent picula trepidantes
ac illis quantum in nobis fuerit obuiare cupientes.
omnes articulos predictos una cum venerabilibus
fratribus nostris sancte romane ecclesie cardinalibus
mature inspeximus et per diversos in iure canonico
doctores ac sacre pagine professores diligenter exa-
minari fecimus. Et quia protinus illos falsos et er-
roneos ac eisdem canonibus aduersos fore reperimus
illos de dictorum fratrum nostrorum sancte romane
ecclesie cardinalium consilio et assensu auctoritate

apostolica pro falsis/erroneis et aduersantes sacris
canonibus damnatos reprobatosque declaramus atque
decernimus. **E**uo circa vniuersitati vestre per apo
stolica scripta mandamus quatinus singuli vestri
quando super his a quocumque predictorum ordinum pre
dicatorum/minorum et aliorum mendicantium super
premissis priuilegiatorum magistro generali ac pro
uinciali ministro . vicario vel alio gerente offici
um fueritis requisiti ad confutandos et reprimendos
ac penitus tollendos huiusmodi errores prout in pre
fatis decretali siue constitutione Super cathedram
ac extrauagante. **N**as electionis continetur/ diligē
ti studio atque cura provideatis ac intendatis prefa
tasque constitutiones integre seruantes faciatis ab omni
bus inuolabiliter obseruari. **E**t si quis forsan huius
modi damnatos ut preferitur articulos aut aliquem
seu aliquos eorum pertinaciter asserere vel tenere/ seu
predicare inuenietis contra illos communiter vel di
uissim tanquam contra hereticos et de catholica fide sus
pectos procedere necnon ipsos et eorum quemlibet iux
ta tantorum excessuum qualitatem per censuram ec
clesiasticam et alia oportuna iuris remedia autori
tate predicta compescere studeatis in contrariis fa
cientibus non obstantibus quibuscumque. **N**ulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostre decla
rationis et constitutionis infringere vel ei ausu teme
rario contraire. **S**i quis autem hoc attemptare presump
serit indignationem omnipotentis dei et beatorum **P**e
tri et **P**auli apostolorum eius se noverit incursurum.

b

Datum rome apud sanctum petrum Anno incarnationis
his dominice. M. cccc. xlvi. xvi. kal. Februarii po-
tificatus nostri anno. vi. Ceterum ut earundem li-
terarum tenores maioris roboris et efficacie censean-
tur. Nos de venerabilium fratrum nostrorum sancte ro-
mane ecclesie cardinalium consilio et assensu eandem
predecessoris nostri litteras in omnibus et per omnia
innouamus approbamus / confirmamus et presentis
scripti patrocinio communitus. Nulli ergo omnino ho-
mini liceat hanc paginam renovationis et approbationis
confirmationis contumaciter infringere et ei ausu temerario con-
traire. Si quis at hoc attemptare presumpserit / in-
dignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et
Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Da-
tum rome apud sanctum Petrum anno incarnationis
dominice Millesimo. cccc. xlvi. iii. kal. Julii ponti-
ficatus nostri anno. ii.

Ihis igitur visis quibus autoritate pape opinio. Ar-
miani reprobat. nihilominus scholastice ad predic-
tam opinionem dici potest quod secundum capitulum
Omnia. quilibet tenet semel in anno suo proprio sacerdo-
ti confiteri ordinario vel delegato. Et quod secundum re-
gulam iuris in. vi. in alternatis debitoris et electio /
et semper discretior et pius est eligendus de pe. de. i.

Quem penitet / ideo ex confessoribus tãz ordinariis
q̃ delegatis talis qui in hoc officio secundum cõmu-
nem estimationem populi est doctior / discretior est
eligendus siue sit curatus siue frater deputatus / et
cuiusq; istorũ sic electo cõfiteatur. satisfacit capitulo
Om̃is. secundum Benedictum. xi. Jo. an. Joannez
monachi ⁊ papam Joannem. xxii. in constitutione.
Vas elationis. ⁊ sic per hoc opiniones Armicani re-
probant specialiter in hoc q̃ dicit q̃ meli⁹ sit cõfite-
ri curato q̃ fratri.

¶ Sequuntur conclusiones papales cū cautelis in
publicatione capituli Om̃is utriusq; sex⁹. habēd.

Reprobatis itaq; premissis opinionibus vi-
delicet wilhelmi de sancto amore parisiē.
Bernhardi glosatoris decretalium. Godfri-
di de fontibus. Henrici de gandauo. Joannis mona-
chi cardinalis. Joannis de poliaco parisiē. wilhel-
mi de monte lauduno super Cle. Armicani primatis
hybernie. in quibus se fundat iste Basiliensis. Hūc
vero pro maiori confirmatione veritatis contra ip-
sum ⁊ contra omnes premissas opiniones reproba-
tas pono subsequentes conclusiones papales quaz
prima est talis.

¶ Prima cõclusio. papa.

In capitulo Om̃is utriusq; sexus. proprius
sacerdos designatus / non est solus rector eccle-
sie seu curatus. Sed et papa et legatus. episcopus et
eius vicarius et cuiuslibet istorum delegatus.

Prima pars huius conclusionis patet per Jo. xxii in constitutione *Vas electionis*. **S**ecunda pars patet primo de papa de offi. archi. ca. iii. Secundo de legato de offi. lega. ca. i. Tercio de episcopo et eius vicario de offi. archipres. ca. Officiuz. Quarto de legato cuiuslibet istorum et primo de legato pape patet in Cle. Dudum. De legato episcopi patet de pe. et re. Si epus li. vi. De legato curati patet in hoc capitulo Omnis. q. Si quis autem alieno. Idem tenet sanctus Tho. in. iiii. de. xvii. et contra wilhel. Idem Petrus de tharan. postea Inno. v. in. iiii. de. xvii.

Conclusio. ii. papal.

Qui dicit in capitulo Omnis utriusque sexus proprium sacerdotem solum esse curatum. Incidit in errorem magistri Jo. de poliaco ab ecclesia et papa condemnatum. Patet hec conclusio autoritate Joannis. xxii. in constitutione *Vas electionis*. Ratio quidem sic. Nam Joannes. xxii. cum suis cardinalibus condemnavit nedum articulos Joannis de poliaco sed etiam et contenta in eis ut patet in predicta constitutione. q. Optantes igitur. Sed in illis continetur quod idem Joannes proprium sacerdotem dixit esse solum parrochialem curatum/ergo et hoc cum principalibus eius articulis est condemnatum.

Conclusio. iii. papalis

Stante statuto Omnis utriusque sexus. romanus pontifex potest hoc facere/ quod parrochiani non

teneantur semel in anno confiteri suo proprio sacer-
doti curato siue contradictōis implicatione. ¶ **I**ta-
tet hec conclusio autoritate Jo. xxii. in constitutōe
Das electionis. preall. Ratione quidem sic. Nam in
ca. Omnis proprius sacerdos non supponit ibidem
pro curato tantum / ut Joannes de poliano erranter
dixit et postea reuocauit Sed etiam pro papa episco-
po et alijs ut supra in prima conclusione ē descriptus.

¶ **C**onclusio. iiii. papalis.

Afferens pertinaciter qd curatus dans licentiam
fratribus audiendi confessiones. magis super
statuto Omnis utriusq; sexus / dispēsat qm papa fra-
tribus licentiam tribuens iuxta formam decretalis
antedicte hereticaliter errat. ¶ **I**taque hec conclusio p
Eugenium. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti et p
Nicolaum. v. in extraua. prouisionis nostre.

¶ **C**onclusio. v. papalis.

Ratres predicatorum et minores ceteriq; mendicantes
de consensu pape vel legati seu episcopi
diocesani habito. Possunt licite predicare omni die
et hora in clementinis non exceptis libereq; confessi-
ones audire aliorum inferiorum prelatorum et cura-
torum assensu minime requisito. ¶ **I**taque ista conclu-
sio p Alex. iiii. in extraua. Non sine multa. p Cle. iiii.
Quidem temere. per Boni. viii. Sup cathedra. et p
Cle. v. in cle. Dudum.

¶ **C**onclusio. vi. papalis.

b3

Rrēs mēdicātes ad audiētiā cōfessionū secūd
de. Dudū. deputati. Nō sunt alieni sacerdotes
de quibus loquitur caplm Omnis. s; cooperatores
liberi curatis in predicto officio accumulati. Pa
tet hec cōclusio per Boni. viii. Super cathedrā. 7 p
Ele. v. in de. Dudū. 6. Ceterū.

Cōclusio. vii. papal.

Nullus subditus ad confitendū alicui fratri de
putato. Tenet petere licentiā a suo sacerdote p
prio curato. Patet hec conclusio autoritate Ele.
.iiii. Quidam temere. Eugenii. iiii. Gregis nobis cre
diti. 7 Nico. v. pūisionis nostre. Et est ratio quia
fratres tales non sunt sacerdotes alieni de quib; ca
pitulū Omnis. Sed cooperatores locuz ppii sacer
dotis tenentes secundū de. Dudū. 6. Ceterum

Cōclusio. viii. papalis.

Omnes censure ecclesiastice cōtra cōfidentes fra
tribus irrequisitis suis curatis ab eisdem pro
mulgate. Sunt ipso facto nulle/ irritē 7 inanes per
Ele. iiii. declarate. Patet hec conclusio in extraua. ei
usdē Ele. Quidā temere.

Conclusio. ix. papalis.

Illi qui predictis fratribus cōfident non tenen
tur eadem peccata iterum confiteri. Nulq; si
alias ea confessi fuissent eorum proprio sacerdoti.

Hec conclusio est Joannis .xxii. in constitutione
Das electionis. q. Ideoq. ergo qui semel in anno fra-
tribus sunt confessi illa eadem non tenentur iterato
confiteri. Idem tenent Gregorius .xi. Exhibita no-
bis Euge. iiii. Gregis nobis crediti / et Nicolaus .v.
provisionis nostre.

Conclusio. x. papalis.

Qui semel in anno alicui fratri sunt confessi Am-
plus eodem anno. eadem vel alia peccata / suo
proprio sacerdoti curato ex debito non plus q̄ dic-
to fratri tenentur confiteri. **P**atet ista conclusio
quo ad eadem peccata per Joannez. xxii. in constitu-
tione Das electōis. v. supra. Quo ad alia peccata
nonduz confessa patet. Quia volentes confiteri / cō-
fessorem iam quez volunt eligere possunt Obligatio
enim ad proprium sacerdotem ordinarium / est per
clementinam mitigata. **H**ec obstat capitulu3 Om-
nis. quia hoc intelligitur de illo qui alteri legitime
non est confessus qui eum audire potuit / talis suo
curato tenetur confiteri ut dicit Benedictus. xi. in
constitutione Intercūctas. Idez Jo. an. in Cle. Duō
super verbo Imptiri.

Conclusio. xi. papalis.

Capitulum Omnis utriusq. sexus / non est reuo-
catum sed per summos pontifices sic mitigatū
q̄ quilibet sanus vel infirmus / qui semel in anno
bx

vel quando debet confiteri iam ad hoc eligere potest
proprium curatum vel fratrem deputatum. Patz bec
conclusio primo per capitulum Omnis / quod astringit
quemlibet fidelem discretum ad semel in anno cō
fitendum ⁊ etiaꝫ tempore infirmitatis ad cōmunicā
dum extra de custodia eucharistie. Secundo patet p
Cle. Duduz. que associat fratres deputatos curatis
ecclesiarum ad audiendum confessiones. Tercio pꝫ
per Cle. iiii. Quidam temere per Alexandrum .iiii.
Non sine multa per Euge. iiii. Gregis nobis crediti
⁊ per Hico. v. Prouisionis nostre qui dicūt qꝫ sub
ditus talis sanus vel infirmus non tenetur petere li
centiam a suo curato ad confitenduz fratri presenta
to ⁊ admissio ergo potest eligere vel curatuꝫ / vel fra
trem deputatum. Vel potest bec conclusio sic pro
bari. Summipontifices ⁊ ecclesia obligauerunt quē
libet fidelem discretum ad semel in anno confitendū
per capitulum Omnis. Sed statuerunt ei duos con
fessores vnum ordinarium / per idem capituluꝫ Om
nis. alium delegatum per cle. Dudum. cum tali liber
tate qꝫ subditi non tenentur petere licentiam a pro
prio sacerdote ad confitenduz fratri delegato vt di
cit Alexander. iiii. ⁊ ceteri. Nec fratres a curatis / p
eosdem. Ergo capitulum Omnis. est sic mitigatū ac
vt supra.

Cōclusio. xii. papalis.

Consilium quorundam / qꝫ non obstante confes
sione facta fratribus equum sit et vtile confi
teri proprio sacerdoti iuxta generale consilium. Est

per ecclesiam in consilio videnſi reuocatur iurique cō
muni insertum in clementina Dudum. ¶ Patet hoc
Gua Benedictus. xi. dedit hoc consiliū ⁊ quid alii
Seco Cle. v. in consilio videnſi. hoc reuocauit ⁊ consti
tutionem Bonifacii. viii. Super cathedram hoc cō
siliū non continentem innouauit vt patet in cle.
Dudum. ergo hoc consiliū iam est extinctū. Et rō
est. quia non est necessarium propter amministratio
nem sacramentorū curatis confiteri vt wilhelm⁹ de
lauduno dicit. Gua illi curati debent confessos fra
tribus reputare ita ydoneos ad sacramentum susci
piendum ac si sibi ipsi vel suis capellanis essent con
fessi. Ar. etiam ad hoc est per Joannez. xxii. in consti
tutione Was electionis.

¶ Conclusio. xiii. papalis.

Licet de iure teneatur parrochianus saltē in pas
chate proprio confiteri sacerdoti. Per hoc ta
men fratres mendicantes non censeantur exclusi/ quo
minus secundum iuris communis ⁊ priuilegioꝝ eis
dem concessorum dispositionem/ confessiones audi
re ⁊ penitencias iniungere valeāt confitenti. ¶ Hāc
conclusionem tenet papa Sixtus. iiii. modernus. in
quadam declaratione inter curatum Eslingie/ ⁊ fra
tres mendicantes ibidem. Et prima pars patet per
capitulum Omnis. Secunda per Cle. Dudum. ⁊ per
alia priuilegia fratꝝ. Sz illa tꝑus aliquid nō specificāt
quo debeāt ul' nō debeāt audire ergo ⁊ p ōni tꝑe pos
sunt ⁊ p cōseqꝛs in paschate/ cū p tūc nō videāt pl⁹

exclusi q̃ proprii sacerdotes ut patet ex verbis pa.
Sixti superius assumpti.

¶ Conclusio. xiii. papalis.

Non est simpliciter et absolute melius vel tutius
in paschate vel alio tempore confiteri sacerdoti
proprio / q̃ alicui fratri mendicanti presentato et
admisso pro tunc vel pro semper ad hoc deputato.

¶ Patet hec conclusio per Eugenium. iiii. in extraua
Gregis nobis crediti / et per Nicolau. v. in extraua
prouisionis nostre / qui contrarium huius pro arti
culo falso et erroneo condemnarunt / mandantes q̃
qui contrarium huius conclusionis tenent pertinaci
ter / q̃ tanq̃ heretici et in fide suspecti habeantur ut
patet ibidem.

¶ Conclusio. xv. papalis

Quia fratres mendicantes in curatoz coopera
tores ab ecclesia sunt deputati. Ideo qui dicunt
eos pertinaciter esse lupos / fures et latrones sunt pro
hereticis censendi. ¶ Patet hec conclusio pro prima
parte per Boni. viii. in cōstitutione super cathedrā
et per Cle. v. in cle. Dud. ¶ Pro secūda pte patet p
Euge iiii. Gregis nobis crediti et p Ni. v. puiſiōis
nostre

¶ Conclusio. xvi. papalis.

Quanti a suis subditis sanis vel infirmis fratri
bus cōfessis / ad eosdē cōicandū et inungendū
aliā confessionē sibi fiendā nō debēt exigere. Sed
eis dicētibz se fratribz cōfessos nisi notorii pccōres
fuerit p̃ excōicati / tenēt credere et sacramēta mīstrare

Prima pars huius conclusionis patet per Joānē .xxii. in constitutione *Vas electionis*. Talem cōfessionis reiterationem reprobantem ⁊ condemnantem. Secūda pars patet per Gregoriū .xi. exhibita nobis ⁊ idē dixit Benedictus .xi. in extraua. Intercūctas Idem beatus Thomas in .iiii. de .xvii. ⁊ contra wilhelmum. Idem Petrus de tharan. postea Innocē. v. Idem Joannes mo. super cōstitutione Intercūctas

Cōclusio .xvii. papal

Quati ob id denegant sacramenta ecclesia quia ptinaciter volunt sibi recōfiteri. Incidūt in errorem Joannis de poliaco condemnatur ⁊ sunt heretici reputandi. **P**rima pars conclusionis reprobatur per Gregorium .xi. Exhibita nobis. Secūda pars patet per Eugenium .iiii. Gregis nobis crediti. ⁊ per Hico. v. Prouisionis nostre.

Cōclusio .xviii. papalis.

Quando curati confessis fratribus sine causa rationabili sacramentum eucharistie nituntur denegare. Tunc dicti fratres licite sacramentū hoc venerabile sibi confessis possunt ministrare. **P**atet hec conclusio per Sixtū .iiii. papā modernū utz in mari magno pūlegioz fratzz pōcōrum.

Cōclusio .xix. ⁊ ultima papal

Omnes doctores magistri ⁊ alii prelati seu curati/ qui contrarium premissis clam vel palaz pertinaciter docuerint/ nisi in termino ad

hoc eis prefigendo reuocauerint tanq̃ contumaces. ⁊
ecclesie rebelles / atq; heretici ab omnibus fidelibus
debent haberi. Et episcopi ⁊ alii conseruatores sup
hoc per fratres requisiti / debent contra illos tanq̃
contra hereticos ⁊ in fide suspectos pcedere ad suspē
sionis. excoicationis ⁊ perpetue priuationis bñficio
rum suoz ecclesiasticoz sententias. appellatione nō
obstante quacunq;. ¶ Patet hec conclusio per Alex
andrū. iiii. Nō sine multa. q. Volumus. ⁊ ex sequen
tibus per Jo. xxii. Vas electionis. per Bonifa. viii
Super cathedrā per Cle. v. in cle. Dud. q. Ceterz. p
Euge. iiii. Gregis nobis crediti. q. Et si quis forsan
⁊ per Nicolaū. v. prouisionis nostre.

¶ De sepulturis.

Consequenter quia iste Basiliensis infra loqui
tur de sepulturis ⁊ canonica porciōe atq; eccle
siarum parrochialium visitatione sequuntur ⁊ alie
conclusiones papales de eisdem inter quas prima /
scilicet de sepulturis est talis. ¶ Curati ⁊ fratres / la
ycos inducentes ad eligendum sepulturā apud eos
aliquo modo. p̃dunt ius in funeribus illis / ⁊ in
omnibus emolumentis receptis / incurrūtq; sententi
am excommunicationis ipso facto. ¶ Patet hec cō
clusio per Bonifacium. viii. in capitulo Animarum
de sepulturis libro sexto ⁊ in clemē. de penis. Cupi
entes in textu ⁊ glosa ibidem. Idem Sixtus. iiii. pa
pa modernus in declaratione Eslingen inter curatū
⁊ fratres mendicātes ibidē.

De canonica porcione cōclusio papaſ.

Ratres mendicantes de funeralibus ⁊ omnib⁹ obuentionibus ſepultorum apud eos quartaz dñtaxat partem pro canonica porcione iuxta formam Clementine. curatis eccleſiarū debent dare Ex ceptis illis emolimentis. in quibus fratres predicti poſſint ſe per ſummos pontifices ab illa Clemētina. fore priuilegiatos comprobare. ¶ Prima pars hu ius conſuſionis patet in clemen. de ſepul. Dudum. q. Veruz. Secunda patet in priuilegio maris magni Bonifacii. viii. Joannis. xxi. Martini. v. in. q. Eō cedim⁹ quoq. ⁊ in mari magno Martini. v. q. Ve rum ne dubitationes ⁊ ibi exponit clauſulam illam ſcilicet Salua tamen iuſticia illarum eccleſiarum a quibus mortuorū corpora aſſumuntur dicens hoc de omnibus aliis debere intelligi/ preterq. in his de quibus in ipſo priuilegio ſpecialiter cauetur q. ca nonica porcio minime exigatur. Hec Martinus pa pa. v. reuocans pro tanto clemen. Dudum.

De viſitatōe eccleſiaz prochi cōcluſio papaſ.

Licet in iure ſit cautum diebus dominicis ⁊ feſ tiuis parrochianos tenere audire miſſam in eo rum parrochiali eccleſia. Poſſunt tamen ſe abſentā ab illa eccleſia ex honeſta cauſa. ¶ Prima pars hu ius conſuſionis patet in capitulo. Ut dominicis. de parrochiali. ⁊ de conſe. de. i. Omnes fideles ⁊ ca pitulo Sacerdote. capitulo Miſſas. capitulo. Et hoc attendendum/ ⁊ capitulo Si quis parrochias.

Secunda pars patet per Sixtum. iiii. papam modernum qui ita hoc anno scilicet Millesimoquadringentesimo septuagesimo nono declarauit inter curatū Estugie ⁊ fratres mendicantes ibidem. Honesta at causa ē maior deuotio. indulgentie patrocinia scōrū multiplicatio diuinorū ⁊ missarū / sepultura parentū ⁊ amicoz / et huiusmodi.

De cautelis quas habere debēt curati in publicādo ca. Omnis utriusq sex⁹.

Ex premissis ergo clarissime patz qd curati ⁊ capellani volentes fideliter capitulū Omnis utriusq sexus. secundum verum intellectū quem ecclesia dei ⁊ sancti ac alii doctores tam theologi qm iuriste multi cōmunius ac verius de predicto capitulo habent publicare. sic primo dicere debent Omnis utriusq sexus fidelis postq ad annos discretionis peruenit / omnia sua solus confiteatur peccata / saltem semel in anno fideliter proprio sacerdoti ordinario vel delegato / puta curato episcopo pape ⁊ penitentiariis seu confessoribus ab his vel aliquo eorum delegatis sicut sunt penitentiarii pape vel episcopi / capellani ⁊ fratres presentati episcopis ⁊ ab eis admissi secundum cle. Dudum. ⁊ qd quilibet xpifidelis licz sit astrictus ex necessitate semel in anno confiteri / tñ liber est an curato vel fratribus velit confiteri secundū Jo. mo. super constitutione Benedicti. xi. Inter cunctas. **S**ecundo cauere debēt ne articulos in pmissis reprobatos ⁊ adhuc i subsequētib⁹ rprobātos

aliquo modo doceant vel publicent/ne se illa queant
et subditos seducant/ quia si hoc pertinaciter fecerint
heretici sunt censendi secundum Euge. iiii. et Dico. v
ut supra patet. ¶ Tercio cauere debent ne contra con-
clusiones apostolicas premissas contraria doceant
nisi et quousque ecclesia aliter fore tenendum statuerit
vel seruandum. Tali enim semper pre omnibus est
obediendum extra de maio. et obia. Solite. ¶ Quar-
to quod si in premissis vel subsequētibz aliquo modo
dubitauerint/sententiam aliquam non precipitent.
sed in hoc ad suos superiores se humiliter referant.
quia graue est secundum Gregorium ut in re dubia
certa detur sententia. ¶ Quinto ut si ex ignorantia
vel alia de causa contra premissa exorbitauerint/ex
ēplo Joānis de poliaco prudēter et fideliter a se dic-
ta reuocent vel se declarent ut patet in extraua Joā-
nis. xxi. Vas electōnis. ne autores sint errorū in ec-
clesia dei et alius prudēt.

¶ Sequitur nunc postremo positio doctoris Basili-
liē/ contra fratres mendicantes determinātis/ et re-
probatio eiusdem.

Post conclusiones apostolicas visisqz cau-
telis quas curati habebunt in expositōne
capituli Omnis vtriusqz sexus. sequitur
nūc postremo positio istius doctoris Ba-
siliensis. ex premissis opinionibus condemnatis cō-
tra mendicantes determinantis et eius reprobatio.
Et quia primo procedit per notabilia certa ad suaz
questionem declarandam / et secundo elicit ex dictis
suis certas conclusiones quas nihilominus probat

Adcirco primo eius notabilia reprobabo. Secundo
eius conclusiones destruiam contrarias. veriores co
tra eum conclusiones ponendo/ et per hec patebit q̄
periculose in suis dictis erret ⁊ deuiet. ¶ Unde scien
dum est in primis q̄ doctor ille habet mala motiua
Secundo habet mala fundamenta. Tercio ex his co
cludit multos errores/ quorum iam plures sunt per
certos summos pontifices ⁊ per ecclesiāz condemnati
¶ De autem primo habeat mala motiua hoc videt ex
dictis suis. Nam ibi conqueritur de istis fratribus
q̄ ipsi sint curatis in sepulturis pcurādis preiudi
ciales/ culpando fratres ibidem de peccato mortali.
quorum tamen confessiones de hoc non audiuit/ et
multa circa hoc impetūter adducit unde videtur q̄
ex auaricia ibidem loquatur sicut ⁊ illi de quib⁹ scri
bitur extra de excess. prela. ca. Dimis iniqua. Secun
dum eius motiuū videtur esse inuidia/ quia inuidi
ose contra dictos fratres inuehit detrabendo eisdem
sicut patet in notatis eius circa sepulturā ⁊ in plu
ribus aliis locis dictorum eiusdē. Tercium eius mo
tiuū videtur esse superbia ⁊ presumptio primo in
hoc q̄ quasi pro nihilo videtur dictorum ordinum
fratres reputare in. ii. notabili eiusdē/ ⁊ in ca. de se
pulturis ⁊ in aliis locis pluribus. Secundo q̄ ex p̄
sumptione ponere aude plures errores iā per eccle
siam ut premititur condemnatos ⁊ reprobatos ⁊ sic
patet primū q̄ sc̄z habet mala motiua. ¶ Secundo
habet mala fundamenta ut patz ex dictis eius. Pri
mū malū fundamentū eius est malus intellectus ⁊ er
roneus ip̄i⁹ capituli Omnis vtriusq̄ sexus ⁊ p̄fertiz

in termino. proprio sacerdoti / quia illuz in illo capi-
tulo nominat solū actualiter ecclesie parochiali pre-
sidentem. Et iure articulus est per Joannem. xxii. cō-
demnatus in extraua. **U**as electionis. Secundu ma-
lum fundamentum est glosa Joannis monachi sup
constitutione Super cathedram / quaz putat esse va-
lidam / cum tamen idem Joānes monachi eandē pp-
ter eius imperfectionem ⁊ diminutionē reuocauerit
in expositione cōstitutionis Benedicti. xi. Intercūc-
tas. Tercium eius malum fundamentum ⁊ pessimuz
sunt errores ab ecclesia condemnati quoruz plures
tenet in suis dictis inter quos. **P**rimus articulus
erroneus ⁊ falsus est q̄ dicit q̄ proprius sacerdos
in capitulo Omnis utriusq̄ sexus / sit solus curatus
in secundo notabili. **S**ecundus q̄ nullus religiosus
mendicans est proprius sacerdos / ex eodem notabi-
li. **T**ercius q̄ ex quo nullus religiosus mendicans
est vel esse possit curatus / non potest pro tempore
paschali vel alio audire confessiones / ex. iii. notabi-
li. **Q**uartus q̄ volentes confiteri alteri presbite-
ro vel fratri. tenetur licentiam petere a suo curato /
ex eodem notabili. **Q**uintus q̄ ad confitenduz re-
ligioso mendicanti non sufficit licentia pa. vel epis-
copi / sed proprii sacerdotis requiritur ex quarto no-
tabili. **S**extus q̄ papa non potest / nec debet / nec
vult / q̄ per suam licentiam sine consensu curatorum
subditi fratribus confiteantur / ex eodem notabili.
Septimus q̄ episcopus non habet concurrentem
autoritatem cum rectore parochiali in sua ecclesia.
sed bene separatam / ex predicto quarto notabili. i

Octauus q̄ plebani populo sibi cōmissō preside-
tes ne lupi veniant ⁊ ip̄os seducant ⁊ deuorent/om-
nes etiāz sacerdotibus secularibus vel fratribus cō-
fessos astringant et cogāt vt sibi confiteant/ nō ob-
stante confessione prius facta sine licētia curati/ ex
eodem. iiii. notabili. **N**onus q̄ habentes litteras
penitenciales pape vel episcopi/ nihilominus tenent
semel in anno suo confiteri curato/ ex predicto nota-
bili. **D**ecimus q̄ clerici qui eligunt secundūz volū-
tatē suā alios confessores preter suos curatos sunt
in piculoso statu/ ex. iiii. notabili supradicto. **U**n-
decimus q̄ libertas fratrum audiendi confessiones
post licentiam optentaz est limitata/ ex quinto nota-
bili. **D**uodecimus q̄ volentes fratribus confiteri
debent primo se facere certificari de licētia audiēdi
ne seducant/ ex. vi. notabili.

Reprobatio dictorū Basil.

Est ista ad reprobationē singulorum errorum
premissorum/ nunc vltterius est procedendū in
speciali/ ⁊ hoc per singula eius notabilia/ pro questi-
onis sue declaratione per dictum Basiliensēz aduoc-
ta. **I**n primo ergo notabili suo ponit plures esse
propriōs sacerdotes ad quorūz quemlibet nō petita
licentia alterius potest quis adire tāq̄ ad propriūz
sacerdotem/ vt est glōsa in capitulo secundo/ eo. ti-
li. vi. Sed q̄ hoc idem potest quilibet etiā ad fratres
presentatos ⁊ admissos per papaz vel ep̄m vel lega-
tum sedis aplice vtz in cle. d. sepul. Quid. hoc tacet/

vel ex inuidia vel ex ignorantia / quod utiq; etiam
posuisset / si veritati detrabere non voluisset / cuius hoc
sit de intentione ecclesie et summorum pontificum in cle.
Dudum. et Joannis. xxii. in extraua. Vas electionis
Non valet ergo quod ita truncatim loquitur / est enim
excitatum odii contra regulam iuris li. vi. dicentem
Vota restringi et fauores conuenit ampliari.

In. ii. vero notabili dicit quod ille est proprius sa-
cerdos qui est curatus / et quod Martinus papa
hoc sic sit interpretatus hoc potest stare / quia cura-
tus est proprius sacerdos sed non solus / nec hoc pa-
pa Martinus dicit immo omnes illi secum sunt pro-
prii sacerdotes quos ipse in primo suo notabili pre-
cedente specificat et super hoc etiam sub nomine pro-
prii sacerdotis in hoc casu frater de ordine predica-
torum seu minorum legitime presentatus iuxta for-
mam cle. Dudum. in. q. statuimus. de sepul. censetur
proprius sacerdos / non quo ad statum et obligatio-
nem sed quo ad eandem autoritatem quam fratres
tales habent cum curatis / sic quod quilibet potest eis con-
fiteri / quia a iure communi hoc habent ut est ibi tex-
tus de hoc expressus in. q. Per huiusmodi autem. Nec
obstat glossa per istum super verbo Concedimus.
allegata. Primo quia illa ab eodem scilicet Jo-
anne monachi a quo posita fuit postea reuocata
est in glossa. super Intercunctas. Secundo quia illa
loquitur de principali curato ecclesie alicuius parro-
chialis et non de eius cooperatore in cura / sicut sunt
fratres predicatorum et minores presentati et admissi.

qui ut sic non sunt principales curati de quibus gl.
loquitur sed sunt presertim quo ad sacramentum pe
nitentie quasi concurati / sine tamen obligatione reci
proca confitentium eis ad ipsos / et contra ipsorum
fratrum ad sibi confitentes / qui tamen aliquando et
in aliquibus locis sunt principales curati ubi hnt
ecclesias parrochiales suis ordinibus incorporatas
ibi sunt ipsi fratres astricti sicuti et alii curati alibi
Aliquando etiam tales fratres sunt vice curati et sic
etiam suo modo astricti. Et ergo ista propositio qua
dicit qd nullus religiosus de ordine mendicantium
est proprius sacerdos. non est uniuersaliter vera sed
falsa ut patet ex premissis. **P**reterea qd iste cura
tus in illo secundo notabili subiungit puta qd cura
tus institutus vel eius vicarius ab aliquo collegio
deputatus sit proprius sacerdos et qd habeat iurisdicti
onem et teneatur reddere rationes pro eis ut in capi
tulo Ecclesias singulas / et qd totius ecclesie non sit
nisi unum caput ut. ix. q. iii. Cuncta et c. Nemo et qd sin
gule prouincie unum habeant archiepiscopum / sin
gule dyoc. unum episcopum / et qd non permittitur p
rochia ab alio iudicari qm a suo rectore sicut nec vx
or viro viuente ab alio regitur. vii. questione pma
Seu prelati et capitulo In apibus. Omnia ista cōce
dimus nec est propter hoc qd ecclesia parrochial
habeat plures iudices ex hoc qd fratres curatis dan
tur in cooperatores quia illo non obstante nullo
minus curati manent principales curati / iudices et
rectores / et fratres dumtaxat sunt cooperatores in
cura presertim quo ad predicationem verbi dei et

quo ad audientiam confessionum secundum cle. Du-
dum. de sepul. subordinati curatis a papa et episco-
po sicut alii capellani a suo curato. Sicut ergo eccle-
sia parochialis non dicitur habere plures indices
propter pluralitatem capellanorum a curato assump-
torum ita nec propter fratres admissos / et in cura
animarum ipsis curatis in cooperatores a papa vel
episcopo institutos secundum beatum Thomam con-
tra wilhelmum. Neque ex hoc etiam sequitur quod cura
tus sit solus ille proprius sacerdos de quo loquitur
capitulum Omnis utriusque sexus. sed omnis ille qui
super tales subditos alicuius parochie vel dyocesis
habet ordinariam iurisdictionem ut papa episcopus
curatus. Vel delegatam ut sunt penitentiarii istorum
et fratres presentati secundum cle. Dudum. Sed quod
iste aduersarius huius contrarium dicit quod scilicet in ca. Om-
nis utriusque sexus. dicitur solus ille proprius sacerdos qui
actu preest illi ecclesie parochiali ex institutione vel dele-
gatione idem periculose errat a sana doctrina ecclesie deniat
immo ille articulus a Jo. xxii. et a toto cetu cardinalium
tunc temporis est tamquam insanus error. et falsus condem-
natus in extraua. Vas electionis. sepius prealiquando. Si-
militer et falsum est quod dicit nullum religiosum medica-
tem ob id non esse curatum / quod institui non potest. Potest
ei institui ad papatum et ad episcopatum utque modernis
temporibus in papa qui est de ordine fratrum minorum assump-
tus. et plures episcopi istorum ordinum inveniuntur / quare ergo
in curatos institui non possunt. Ad ergo quod quidam eo-
rum in curatos sunt instituti / et possunt institui de li-
centia suorum prelatorum ut patet in ca. de regu. ex cle. i.

pro se allegato / et extra de elec. ca. Auaricie li. vi. Et si
in id quod est maius / utique in id quod est minus secundum
regulam iuris li. vi.

Tercio notabili prefatus basilienfis / preiup
ponit duo falsa. Primum est quod nullus frater
de ordine mendicantium est vel esse potest proprius
sacerdos / cum non sit curatus quia institui non po
test. Falsitas huius propositionis patet in illis lo
cis ubi fratres mendicantes habent ecclesias paroch
iales suo ordini incorporatas. sicut perusu fratres pre
dicatores. et ad sanctum Maximinum / ubi habetur
corpus beate Marie magdalene / et in lemego monia
les seu sorores ordinis predicatorum habent eccle
siam parrochialem sibi incorporatam et similiter in
Gelnia. fratres de monte carmelo qui sunt de ordine
mendicantium et sic de aliis. Nam et in illis locis
fratres dictorum ordinum sunt curati instituti ergo
et sua propositio in hoc falsa. Alia in tercio notabili
posita sunt concedenda. Secundum suppositum est
tacitum seu subintellectum scilicet quod ille qui non est
sacerdos proprius puta curatus non potest audire
confessiones suorum parrochianorum. Sed hoc est
falsum quia hoc papa potest et episcopus et legatus
ut supra patuit / qui habent iurisdictionem ordina
riam. Similiter et eorumdem penitentiarii et fratres
mendicantes presentati et admissi per textum clemen.
expressum ergo et hoc falsum. Sequitur ergo etiam
et hoc falsum esse cum dicit quod ex hac constitutione
Omnia utriusque sexus. tempore paschali et etiam alio

tempore nullo modo audire possunt confessiones fra-
tres mendicantes et predicare/cum hoc sit contra ius
commune dicens/ quod predicare et confessiones audi-
re de iure spectet ad curatos in cleme. Dudum. Quia
sicut hoc spectat ad eos de iure communi per capitu-
lum preallegatum. ita per idem capitulum spectat etiam
ad fratres mendicantes de iure illo communi predica-
re et confessiones audire in q. statuimus. Non obstat
quod dicit/ quod delicta debent confiteri proprio suo su-
periori de pe. de. i. Indicer. vi. questione. iii. Denique
Quia loco illorum. sunt isti fratres admissi pro pro-
priis sacerdotibus et curatis censendi/ cum in hoc casu
sunt eorum cooperatores per cle. Dudum. **N**ec ob-
stat id quod subiungit cum dicit quod sine consensu eius
nulli alteri debet confiteri. de pe. de. vi. placuit. Et
si illud intelligitur de papa vel eius legato et episco-
po/ verum dicit Si vero intelligit de curato tunc est
error pessimus et reprobatus per Cle. iiii. in extraua
Quidam temere. et per Joannem andree in glosa cle.
Dudum super verbo Libere. Item secundum Joan-
nem monachi in glosa super constitutione Intercue-
tas ubi hoc creuocauit quod de eodem dixit in glosa
constitutionis Super cathedram. Nec per hoc rece-
ditur a iusticia sine causa que unicuique ius suum tri-
buit et que curatis secundum eum debetur. Quia stul-
ticia et rusticitas ac malicia quorundam curatorum
hoc meruit ut ad predicandum et ad confessiones au-
diendum fratres mendicantes ab ecclesia loco pro-
prii sacerdotis ut predicti dicunt sint instituti.

7 ad honorem dei et salutem animarum ut patet in
cle. de sepul. Dudum. q. ad honorem dei / 7 secundum
beatum Thomam contra wilhelmum. Et ius privile
giale in hoc sicut 7 in aliis aliquando excedit ius co
mune ut patet extra de privile. In his 7 ergo enor
miter errat iste adversarius dicendo qd unusquisq
xpifidel semel in anno circa sacratissimum pascha ex
constitutione Omnis utriusq sexus. confiteri tenet
suo proprio plebano qui actu preficitur ecclesie vel
eius vicario. Dummodo alteri cui confiteri poterit
scilicet pape legato episcopo / vel penitentiariis ali
cuius eorundem confessus sit ut dicit Joanes andree
in cle. Dudum super verbo Imptiri. 7 dominus Be
nedictus. xi. in constitutione Intercunctas. ymmo
hoc dicere est erroneum 7 falsum per Joanne. xxii.
condemnatum in extraua. Vas electionis. ¶ Nec ob
stant iura in contrarium allegata qd scilicet nemo po
test alterius parrochianu iudicare nec terminos ei
debeat usurpare. xi. questione secunda ca. i. Quia illa
intelliguntur sine licentia illius ad quem spectat im
mediate vel eius superioris Ar. in cle. Dudum a. q.
Ad honorem dei. usq ad. q. penultimum. Et tales li
centia. Quo ad premissa habet dicti fratres admissi
ex iure comuni ut patet in cle. prealle. Nec est licentia
sui plebani super hoc requirenda. Quia hoc dicere e
erroneum 7 falsum per Clementem. iiii. ut dictum est
7 reprobatur in extraua. Quidam temere. 7 per Al
lexandrum. iiii. 7 Gregorium. ix. 7 alios. Secus ta
men est de fratribus non presentatis nec admissis a
prelatis propriis 7 episcopis. Quia illi talia ut sic

non possunt neq; in tempore paschali neq; extra hoc
tempus. Et quo ad illos tantum / iura sua ibidez ad
ducta valent ⁊ non quo ad presentatos ⁊ admissos
Nec iuuat nō presentatos fratres ordo sacerdotalis
collatus / quia ille quo ad hoc est ligatus donec pñte
tur ⁊ admittat p Cle. Dudū. preall.

In quarto vero notabili idem aduersarius si
militer multos assumit errores. **P**rimo in hoc
q; dicit q; iuxta constitutionem Omnis vtriusq; sex
us. non sufficit licentia pape / episcopi / vel cuiuscūq;
alterius prelati / alii a plebano respectu subditi / sed
soluz sufficit ⁊ requiritur licentia proprii pastoris
Quia istud reprobatur per Joannem andree in ver
bo Libere in cle. Dudum. de sepul. ⁊ per Joannē mo
nachi in expositione constitutionis Intercunctas. ⁊
per Elementē. iiii. in extraua. Quidaz temere in qua
prohibet curatis q; subditis suis volentes fratribz
confiteri in nullo debent esse molestos. decernendo ir
rituz ⁊ inane quicquid contra hoc per curatos attēp
tatum fuerit per sententias excommunicationuz vel
aliquo aliud huiusmodi. Nec obstat q; dicūt alias
non posse soluere vel ligare nisi de eorum licentia.
Quia per autoritatem pape vel episcopi hoc meli9
possunt q; per curatos cum papa ⁊ episcopus habe
ant in ecclesiis parrochialibus maiorem auctoritatez
q; ipsi curati ut patz in cle. Dudum de sepul. 6. Nisi
epūs vel prelati superior. **S**ecundo in hoc q; di
cit in eodē notabil q; licet papa habeat ōnia iura in

serinio pectoris sui recōdita et q̄ de plenitudine po-
testatis omnia possit . non tamen debet papa alicui
sine causa tollere ius suum / ymmo nec vult nec pōt
extra de autoritate ⁊ usu pallii / capitulo ex tuarum
⁊ de maio. ⁊ obe. capitulo **U**t inferior / ⁊ q̄ sacerdos
parrochialis habeat ius in sua ecclesia audiendi cō-
fessiones suorum parrochianorum / q̄ ergo hoc sine
causa ob eo tolli non potest. Dicendum q̄ hoc verū
est nec etiā in hoc q̄ papa ⁊ ecclesia tribuerunt fra-
tribus eandem autoritatem cum curatis secundum
cle. Dudum. 6. Idem huiusmodi autem. ius ⁊ potestas
curatorum est sublata / sed magis confortata / quia
isti fratres sunt cooperatores ab ecclesia instituti ip-
sis curatis vt dicit textus cle. ad finem. **T**ercio q̄
iste aduersarius in illo notabili subiungit q̄ scilicet
nec etiam episcopus hoc possit sine causa / verum est
Sed quod addit q̄ episcopus non habet concurren-
tem iurisdictionem cū rectore parrochiali in iudicio
anime saltem graduatam sed bene separatam quādo
scilicet inferior est negligens hoc falsum est / ymmo
episcopus habet maiorem autoritatem etiā concur-
rentem in ecclesia parrochiali q̄ curatus / vt supra
patuit in materia de autoritate predicandi / ⁊ etiam
expresse patet in cle. Dudum. 6. Nisi episcopus vel
prelatus superior. **I**tem illud quod .iiii. ponit q̄
scilicet plebani . omnes quoscunq̄ subditos . si ali-
qui ex eis se ad alios conuertissent eis confiten-
do astringant et cogant vt sibi confiteantur non
obstante confessione prius facta . sub censuris vel
sacramentorum de negatione .

Hoc damnatum est per Joannem .xxii. in extraua .
Das electionis. Et ratio est quia curatus hoc licite
non potest / attento qd ad semel confitendum in ano
dictus presbiter parrochialis suum parrochianum
non astringeret dictis mandatis seu censuris si esset
confessus suo capellano. Cum ergo dicti fratres sint
parrochiali presbitero accumulati taq coadiutores
eorum secundum cle. Duduz in fine / ergo sibi pares
et equales erunt et capellano maiores. cum presbiter
parrochialis et eius capellanus solum de sua parro
chia audiant / frater vero etiam quemcuq alium de
aliena parrochia audire potest infra terminos dyo
cesis. Nec oportet cavillare vl dicere an in lecto egi
tudinis vel alias audire possit frater prefatus con
fessiones / cuz in huiusmodi ius non distinguat. Sic
etiam et falsum est et error pessimus dicere qd fratri
bus confessi et ab eis autoritate pape vel episcopi
sine licentia curati non sint absoluti. Quia sic papa
et episcopus essent deceptores animarum / eo qd ipsi
talem autoritatez audiendi et absoluedi dant et da
re possunt fratribus ex clemen. Dudum. in expresso
textu. Et idem reprobat Joannes monachi in glosa
super constitutione Intercunctas. **¶** Quod autē v.
loco in illo quarto notabili ponit qd scilicet non sit
inconueniens confessionem sic factam iterare et pro
prio sacerdoti confiteri / non ex defectu sacramenti
sed ex contemptu consilii secundum glosam Joānis
mo. in cōstitutione Super cathedrā et Bernbaroi i
ca. Omnis curandum non est. Et utreqz glose tam
Jo. mo. in illo loco / qz Bernbaroi in p̄dicto ca. sunt

reuocate ut patet ex verbis eiusdem Joannis mona-
chi super constitutione Intercunctas. **P**ossent tamen
talis subesse causa et conueniens esset et aliquando ne-
cessarium quod confessio reiteretur ut supra patuit. Et
tamen protunc non plus ad curatum quam ad fratrem
presentatum et admissum / quia obligatio capituli
Omnis. ad confitendum proprio sacerdoti non exclu-
dit fratres admissos cum quattuor sint proprii sa-
cerdotes. tres ordinarii / et quartus ex delegatione
sicut sunt isti fratres autoritate pape et episcoporum
Et ergo confitentes fratri admissio / confitentur suo proprio
sacerdoti / licet non curato qui solus sacerdos proprius
non dicitur imo hoc dicere donatum est per Joann. xxii. in
extraua. **V**as electionis. **P**reterea quod .vi. loco di-
cit quod habentes litteras penitenciales que committuntur ad quicumque
non dantur / non excusantur per eas quin adhuc semel
in anno suo curato in pascha confiteri tenentur / credo
non esse verum. Quia quilibet non tenetur nisi semel
in anno suo confiteri proprio sacerdoti secundum ca-
pitulum Omnis. Sed ille qui eligitur in confessorum
autoritate pape vel episcopi est eius proprius sacer-
dos / cum a papa et episcopo tales auctoritatem habe-
ant qui sunt veriores proprii sacerdotes quam curatus
Ar. in capitulo Si episcopus de pe. et re. libro sexto
et in cle Dudum. ergo etc. **Q**uod autem. vii. dicit quod in
pascha non sufficit licentia pape vel episcopi ad con-
fitendum et ut absoluitur / et sine licentia parrochia-
lis sacerdotis falsum et erroneum est. Quia nec papa
nec episcopus nec ius commune in cle. de tpe quando dicti fratres
absolvere possunt sibi confitentes auctoritate pape et epi.

mentionem faciunt. ergo secundū ius illud in cle. qñ
cunq; aliqui fratribus confiteri volunt siue in pas
cha siue extra. ad hoc sufficit licentia pape vel epis
copi ⁊ contrariuz eius. Clemens. iiii. reprobauit in
extraua. Guidā temere.

Declaratio Sixti. iiii. pape moderni.

Sed contra hoc est q; Sixtus .iiii. papa moder
nus dicit in quodaz decreto concordie inter cu
ratum Eslingie. conquerentem / ⁊ fratres mendican
tes ibidem. Dicit nāq; sic Ipsi mendicantes desistāt
predicare q; parrochiani non sint obligati saltez in
paschate proprio confiteri sacerdoti / quia de iure te
netur parrochianus saltem in paschate proprio con
fiteri sacerdoti. **D**icendum q; papa hoc bene sta
tuit. Quia secundum capitulu; Omnis utriusq; sex
us quilibet parrochianus tenetur semel in anno sal
tem in paschate suo proprio sacerdoti confiteri. S;
quia proprius sacerdos non est solum curatus. sed
⁊ omnis qui habet iurisdictionem ordinariam / ut
sunt papa / legatus / ⁊ episcopus. Vel delegatam ut
sunt penitentiarii pape ⁊ episcopoz ⁊ hmoi fratres
pntati ⁊ admissi ut dicunt cōiter ōnes doctores taz
theologi q; iuriste sicut sanctus Thomas. Albertus
magnus. Petrus de palude patriarcha ierosolimita
nus dominus Ropertus bolkoth anglicus cardina
lis ⁊ ceteri multi. Et inter iuristas Dominus Hosti
ens. Joannes andree. Abbas. Genezelinus et sic de
aliis ꝑcirco pro tempore pasche

frater admissus ab audientia confessionis non excluditur plus q̃ alio tempore/ cum sit loco proprii sacerdotis coadiutor ut dicit clemen. Dudum. non uno tempore sed semper cuz ius commune de hoc nō distinguat. Et ista etiam videtur esse mens domini pape in p̃dicto decreto subiungentis et dicentis. Per hoc tamen ipsi fratres mendicantes non censentur exclusi qui minus secundum iuris communis et privilegiorum eisdem concessorum dispositionem. confessiones audire et penitencias iniungere valeant. Et potest ratio talis ex verbis pape premissis ad hoc sic formari. Fratres mendicantes possunt secundum iuris communis et privilegiorum suorum dispositionem confessiones audire et penitencias iniungere. Sed nec iuris dispositio communis nec privilegiorum suorum forma excipit aliquod tempus in quo fratres non possint vel non debeant confessiones sibi confiteri volentes audire et eosdem absolvere ut patet inspicienti textum Clementine de hoc expresse loquentem et alia fratrum privilegia seu defensoria scilicet Joannis. xxii. Vas electionis. Clementis. iiii. Quidam temere et sic de aliis. Ergo hoc possunt omni tempore et per consequens in paschate. quia qui dicit omne/ nihil excludit. Et sic istud decretum pape datum intercuratum Estingie et fratres mendicantes ibidem. iuribus communibus et privilegiis fratrum non obest sed magis prodest. Quia per hoc q̃ dicit q̃ de iure tenet parrochianus saltē in paschate proprio sacerdoti confiteri nō plus notat curatum q̃ papā ep̃m vel legatū aliquē taliū ordinariū vel etiam delegatū /

cum omnes isti sint proprii sacerdotes secundum do-
minum Anthonium in suo confessionali. **¶** Quod aut
ultimo predictus aduersarius Basiliensis in hoc. iiii.
notabili dicit quod scilicet clerici qui eligunt secundum
voluntatem suam confessores sint in periculoso sta-
tu / error est et falsum. dummodo aliquem habentem
autoritatem audiendi eligant sicut sunt curati vel ca-
pellani eorum vel fratres mendicantes deputati.
Quia talibus confitentes suis propriis sacerdotibus
confitentur / cum isti sint vel proprii sacerdotes / vel
loci eorum tenentes ut sunt fratres mendicantes ex
cle. Dudum. q. Ceterum. secundum wilhelmum de mon-
telauduno et alios. Et his confitentes / satisfaciunt
capitulo Omnis. secundum eosdem. Et ergo eius ra-
tiones non concludunt.

In quinto notabili de verbo Libere. ubi dicit
duplicem esse libertatem. Unam illimitatam ut princi-
pis. Aliam limitatam secundum formam iuris / ut nihil impe-
dimenti alicui inferat / et tale dicit esse libertatem fra-
trum praedicatorum et admissorum. Quasi vellet dicere. Et
si tales habeant libertatem audiendi de iure communi in cle.
et secundum formam eius / hoc tamen debet esse secundum
formam iuris ut scilicet subditus etiam habeat liber-
tatem et licentiam confitendi a suo proprio sacerdote. Ad
quod iste intellectus eius est falsus. Quia habita licentia et
libertate audiendi / habetur etiam et libertas confi-
tendi / patet hoc ex glosa Joannis andree dicentis
in clem. super verbo Libere. quod hoc verbum denotat
quod non est necesse licentiam habere sacerdotis prochia-

Non a fratre/ ut patet ex textu Neq; a subdito. secū
dum Paulum in cle. Dudum. Et hoc confirmat Ele
mens. iiii. in extraua. Quidam temere. Et licet Joan
nes monachi in glosa constitutōis Sup cathedrā
aliquando contrarium tenuerit tamē post hoc in gl.
constitutionis Intercunctas. q. Electi igitur rē. idē
Joannes monachi dicit sic De libertate audiendaz
cōfessionū libere tenendum est/ ita ut hec autoritas
sive licentia ⁊ concessio coartari ⁊ limitari non pos
sit quo ad personas siue conditiones personarū si
ue sit clericus vel laicus/ mulier vel masculus/ iuue
nis vel senex/ diues vel pauper. Nec quo ad loca/ siue
sit ecclesia vel cimiterium/ vel loca fratꝝ/ vꝑ ciuitas
vel castrum/ villa/ domus/ rustica vel urbana/ vel
platea. hec Joannes monachi ibidem. Et idem Joā
nes monachi in eadem expositione post principium
super verbo In ecclesiis. dicit q; inuitis sacerdotibꝫ
parrochialibꝫ possunt fratres in ecclesiis parrochia
libus audire confessiones/ eo q; infra dicit Libere.
Et etiam ex eo. quia ex quo audientes confessiones
ad nulla loca coartantur de omnibus intellexisse vi
detur Ar. extra de priuile. Quia.

Ad. vi. eius notabile sciendū/ q; libertas confi
tendi et libertas audiendi sunt connexa ita q;
habita licentia confitendi/ habetur licentia audiendi
patet hoc in capitulo Si episcopus. de pe. ⁊ re. li. vi
Et econtra habita licentia audiendi/ habetur ⁊ licen
tia confitendi/ alias nihil daretur quod esse non de
bet per capitulum In his. de priuile. Fratribus autē

presentatis sicut eis datur licentia audiendi confes-
siones per cle. Duduz. in verbo Libere possint audi-
re sic et subditis datur licentia confitendi eisde per
eandem cle. in verbo Sibi confiteri volentes. Ac si
diceret Qui volunt possunt dictis fratribus confite-
ri irrequisitis etiam curatis / et hoc tenet Clemens. iiii
in extraua. Quidam temere. Ex quibus ulterius pa-
tet quod non sit alia libertas in auditore et alia libertas
in confitente. maxime quo ad presentatos fratres /
secus est de non presentatis. ¶ Preterea de fratribus
presentatis non est dubitandum neque ab ipsis requi-
renda est certificatio sue autoritatis. Quia cum sine
licentia sui superioris hoc officium exercere non pos-
sint. non est verisimile quod prelati ipsorum eos audi-
re confessiones permetterent nisi ad hoc debite licenti-
ati essent de unoquoque ergo talium presumendum est
bonum donec probetur contrarium extra de presump-
tionibus. Et sic patet falsa eius assertio de presenta-
tis fratribus et de certificatione requirenda presertim
in casibus simplicibus. Super casibus autem reser-
uatis potest fieri simplex interrogatio confitentis.
cui nihilominus et simplex responsio sine ulteriori cau-
tione ex parte confessoris sufficere debet.

¶ Sequitur ulterius cauillatio
istius eiusdem aduersarii in materia
de sepulturis.

Predictus quoque aduersarius Basilienus in materia
de sepulturis. Primo notat aliquam falsam dictam quod

voluntas non sit libera ad eligendum / patet hoc in
capitulo Animarum de sepul. et per Joannem mona-
chi ibidem. ¶ Secundo ponit aliqua truncata / scili-
cet quod religiosi mendicantes et alii non possint aliquem
inducere ad eligendum sepulturam apud eos. Sed
quod hoc idem sub eadem pena sibi et aliis curatis et capel-
lanis ac clericis prohibetur in eodem capitulo Anima-
rum allegato / hoc tacet. ¶ Tercio dicit religiosos
hoc facientes incurrere inobedientiam avariciam. quod
si ipsi talia vicia non incurrerent si similia facerent
Sicut aliquando a pluribus curatis et aliis clericis
fieri contingit suos parrochianos contra preceptum
ecclesie eligere sepulturam apud eos / per quod ipsi
mortaliter peccant et excommunicationem incurrunt
per capitulum Animarum per al. ita bene sicut et fratres
inducentes ad eligendum. ¶ Quarto dicit religiosos
hoc facientes / proprietarios quod falsum est cum per
hoc quod aliqui sepeliuntur apud fratres nihil eis in pro-
prio sed bene in communi aliquando accrescit. Per hoc autem non
dicendi proprietarii / quia habere aliqua in communi non indu-
cit proprietatem de qua loquuntur iura per eum allegata.
Sed illa iura loquuntur de proprio cuiuslibet religiosi in
spatiali ut illa iura inspicienti in cap. Monachi. et in
ca. Eum ad monasterium. Et sic false adducit sua iura
ibidem ad hoc proposita. ¶ De secundo autem nota-
bili ad eandem materiam sciendum quod in hoc quod dicit
Credo quod maior pars fratrum mendicantium ipso pro-
prie privilegio de sepulturis et canonica portione non danda
uti non valeat. ex quo pauperes non sunt ut primi-
tivi fratres eorum maxime multi eorum preter certos

minores Basilien. propter quod eis hoc privilegiū
datum videtur ut patet ex constitutione Bened. xi.
Intercunctas. Satis indiscrete loquitur. Quia sep-
tura non est principaliter pro subsidio tēporali fra-
trum apud eos introducta sed pro salute animarum
ut dicit de. Dudum. §. Ad honorem dei. usq; ad. §.
Sepultura. inclusiue. Sed canonica portio fuit per
Benedictum. xi. mitigata et diminuta propter pau-
pertatem fratrum. Et hoc idem post de. Dudum. qui-
dam summipontifices mitigauerunt ut patet in mari-
magno dictorum fratrum propter eandem causam.

Hec obstat qd nonnulli conuentus dictorum fra-
trum habent iam redditus et possessiones predia ur-
bana et rustica et florenos multos. Quia ut dicit do-
minus in euangelio. ubi fuerit corpus congregan-
tur et aquile. Sic ubi sunt in cōuentibus multa tem-
poralia ibi ut cōmuniter sunt mlti fratres. qui mul-
tis indigent pro regulari prouisione / qd iste aduer-
sarius nō bene intelligit / quia experiētiā de hoc nō
habet. Sed Sixtus. iiii. papa modernus de ordine fra-
trum minorum assumptus hoc melius intelligēs ad-
huc super gratiam in canonica portione factam or-
dini predicatorum dedit licentiam recipiendi et ha-
bendi ac utendi possessionibus / redditibus / non ob-
stantibus quibuscūq; in contrarium faciētibus / pp-
ter paupertatem eorūdem fratrum / qui propter mul-
titudinem conuentuū et depredatōes terrarū iā se in
studio et in aliis necessariis alias se sustentare non
pnt. Et ergo dictū istius aduersarii in hoc loco tāq;
falsum et in expertum est habendum.

Sequuntur nunc evidencie et reprobationes suarum
conclusionum. quas ex suis dictis trahere videtur.

Conclusio prima aduersarii.

Rationis naturalis equitas. iurisque communis
constitutio reprobatur. Quod alius a rectore parro-
chialis ecclesie sacramenta administret confessiones
de audiat. Ista conclusio nec in se nec in sua ratione
est vniuersaliter vera. Quia licet hoc sit verum quod re-
ligiosi sine licentia proprii sacerdotis non debeant ec-
clesiastica sacramenta preter penitentiarum ministrare
sub pena excommunicationis propria autoritate ut
patet in cle. de sen. excommunic. capitulo Religiosi ta-
men hoc est falsum et error pessimus. doctrine sancte
matris ecclesie contrarius in clemen. Dudum. de sepul.
quod scilicet fratres admissi non possint audire confes-
siones. ergo illa conclusio in se ut sic est falsissima.
Nec etiam ratio sua ad istam conclusionem valet.
Immo minor propositio qua dicit quod alii a pastori-
bus audientes confessiones nocent pastoribus in tem-
poralibus. xiii. q. i. Quia gregem pascit. lac et lanam
accipere debet. Sed religiosi non pascunt gregez et
non est secuta. Quia cum honor dei et salus animarum
sint temporalis comodo preponenda. Ar. extra de exces. pre-
la. capitulo Dimis iniqua. et audientia confessionis
non sit pro comodo temporalis pastoris introducta sed
ad honorem dei et salutem animarum in clem. de sepul.
Dudum nullus conqueritur nisi his qui querit que sua
sunt et non ea que sunt iesu christi velut iste facit qui de
lacte et lana plus loquitur quam de salute animarum.

Preterea id quod subiungit quod scilicet religiosi non
pascunt gregem. est propositio falsissima. immo to-
ta ecclesia gaudet de fructu istorum ordinum predica-
torum scilicet et minorum ut patet in expresso textu
de religio. do. capitulo Religionum libro sexto. relin-
quitur ergo ex premissis contra premissam primam
conclusionem ista conclusio vera quod scilicet **R**atio
naturalis equitas. iurisque communis constitu-
tio approbat. Quod frater admissus/alius a rectore ec-
clesie/de licentia eiusdem vel episcopi sacramenta mi-
nistret et confessiones ei confiteri volentium audiat
patet primum ex ca. Religiosi in cle. de senten. exco-
muni. patet secundum de audientia confessionis ex
cle. de sepul. Dudum.

Conclusio secunda aduersarii.

Ecclie prelati licentia non petita. religiosi de
ordine mendicantium confessio quorumcumque,
siue incolarum pegrinorum siue iter agentium est inhibita.
Istac conclusio licet sit vera si platus intelligat per pa-
pa/legato/vel episcopo/sicut ille terminus prelati
in cle. Dudum intelligitur secundum Jo. an. et alios
et etiam textus ostendit ibidem/ quam etiam licentiam cura-
tus dare potest licet non sit prelati nominatus in cle.
Dudum. Tamen ratio eius parum valet ad propositum
cum dicit Si peregrini in primo lectu cum ciuitatem
intranse conuertant ad fratres et peregritudine detine-
tur non haberent ipsos fratres astringere pro sacra-
mentis/cum ipsi illa ministrare non possint de senten-
tia excommunicationis capitulo Religiosi in clem. h3

Quia licet fratres illa sacramenta ministrare. nō habent. tamen ex hoc non sunt deterioris conditionis tales peregrini infirmi q̄ si essent curatis confessi. quia sicut pro tunc curati tenerentur eis sacramēta ministrare. ita ⁊ quando fratribus sunt confessi secundum Jo. mo. in glosa constitutionis Intercunctas. Benedicti. xi. qui hoc idem sentit post beatum Tho. idem tenentem. Sequitur ergo alia conclusio vera q̄ est talis. Ecclesiarū rectores ⁊ capellani seu vicecurati Sanis ⁊ infirmis. incolis ⁊ peregrinis tenentur sacramenta ministrare/qui fratribus presentatis ⁊ admissis sunt confessi. Datet ista conclusio ex p̄missis ⁊ ex superioribus dictis.

Conclusio tertia aduersarii.

Lycus ad confessionem reuocatur. Si circa tēpus paschale sine licentia petita ⁊ optenta alteri q̄ suo proprio curato confiteatur. Ista sua conclusio est satis confusa in se ⁊ in sua ratione. In se quidem. quia sunt aliqui casus in quibus est iteranda cōfessio ut supra patuit ⁊ aliqui casus in quibus hoc non oportet sicut sunt illi quando aliquis cōfessus est pape vel eius legato vel episcopo vel penitentiario alicuius istorum etiam sine licentia curati q̄ illi maiorem habent iurisdictionem super parrochianos q̄ curatus. Datet hoc ex supradictis. Similiter ⁊ illi non tenent reiterare suam confessionem curatis qui sine eorum licentia fratribus presentatis et admissis per cle. Dudoz. tempore paschali sunt cōfessi.

plusq̃ si ip̃is curatis fuerint confessi. ⁊ huius cōtra-
rium dicere est error condemnatus per Joā. xxii. in
extraua. **V**as electionis. Secus est de his qui sunt
confessi simplicibus sacerdotibus iurisdictionē non
habentibus vel fratribus non presentatis/ ⁊ sic ista
stare potest cuꝝ sua ratione. Sed si intelligat primo
modo puta q̃ layci confessi propriis sacerdotibus
ordinariis scilicet pape/legato/ep̃o ⁊c. vel fratribꝫ
presentatis ⁊ admissis sic est falsa ⁊ dānata ut dixi
per Joā. xxii. ṽ supra. Et est ratio/ quia capituluꝝ
Om̃is vtriusq̃ sexus. intelligit de om̃ibus sacerdoti-
bus ordinariā ut papa ⁊ ceteri. vel delegatam iuris-
dictionē habentibus ut sunt penitentiarii prelatorꝫ
⁊ fratres p̃ncati ⁊ admissi secundū doctores cōiter
⁊ non solum propriis curatis. Ergo cōfitẽtes uni
ex premissis/ capituluꝝ Om̃is. nō contēnunt sed ob-
seruāt ⁊ est nō minus cōfessio sacramentalis si sic cō-
fiteant̃ q̃ si suo pp̃rio curato cōfiterent̃. Sequit̃ er-
go alia cōclusio clarior ⁊ vera que est talis. Cōfessi
tpe paschali vel extra. alicui sacerdoti religioso vel
seculari. iurisdictionem ordinariā vel delegatā nō
habenti. Tenentur tēporibus premissis alicui ex pro-
priis sacerdotibꝫ ordinariis vel delegatis reconfite-
ri. si a suis peccatis velint absolui. Et ista cōclusio
magis concordat cum capitulo Om̃is vtriusq̃ sex-
us. q̃ prima ut patet ex premissis Quia pp̃rius sa-
cerdos in illo ca. nominatꝫ nō est solus curatꝫ ut vi-
sum est/ ymmo hoc dicere est cōdēnatꝫ per Jo. xxii.
in extraua. **V**as electionis. ⁊ per **A**lexandrum. iiii.
in extraua. Nō sine multa.

h. x.

Cōclusio. iiii. aduersarii.

Quamuis soluere et ligare ex ordinis caractere unicuique presbitero equaliter competat. Sine tamē iurisdictione et exercitui potestate in effectu nihil prestant. **I**sta conclusio melius patet ex cap. Omnis utriusque sexus. et ex. 6. Si quis autem alieno quod ex sua allegatione per eum adducta. Et licet hec conclusio secundum verum intellectum doctorum sit vera tamen secundum intellectum quem iste aduersarius in ista conclusione et in eius probatione habet sic est falsa. Nam iste dicit in sua probatione pro secunda parte quod potestas iurisdictionis provenit ex institutione canonica prelati vel electione populi. Sed fratres ordinum mendicantium institui non possunt per capitulum. Ut professiones de regu. in cle. ergo iurisdictionem simpliciter non habent et per consequens non ligant nec absolunt. Et sic intelligit iste predictam conclusionem de mendicantibus. Sed quod iste sit falsus intellectus sic patet. Nam iurisdictio non solum habetur ex ordinaria institutione sed etiam ex delegatione ut patet in ca. Omnis utriusque sexus. 6. Si quis autem alieno de pe. et re. et ca. Si episcopus eodem titulo li. .vi. et ex cle. Dudum de sepul. Sed talis potestas et iurisdictio dictis fratribus delegatur que aliis de iure ordinario competat ut patet ex cle. Dudum preall. Ergo et si non ordinaria iurisdictione ligant et absolunt faciunt tamē hoc ex iurisdictione eis delegata in iure communi et privilegis eorundem. **S**ecundo falsum est quod dicit quod institui non possunt ad curam animarum

cum iā de facto videatur q̄ papa modernus Sixtus
.iiii. sit de ordine fratrum minorum in summum pō
tificem assumptus. ⁊ plures per eum mendicantes
sint in cardinales ⁊ episcopos assumpti. quare ergo
cura pastoralis non posset eis cōmitti. Nec capitu
lum. Ut professores. de regu. in cle. est pro eo. Quia
hoc loquit̄ de cura animarū que competeret eis in or
dinibus non mendicantiū si ad illos transirent. Et
tamen papa qui hoc posuit in eo dispensare pōt. sicut
aliquando cōtingit ⁊ facit cum ipse sit supra ius
ut patet de constitu. ca. i. li. vi. Sequit̄ ergo quo ad
hoc cōclusio vero talis. ¶ Licet fratres mendicantes
in suis ordinibus manentes seculares sibi confiten
tes nō ligant vel absoluit̄ auctoritate ppria ⁊ ordi
naria. tamen id eūz presentati fuerint ⁊ admissi hoc
licite ⁊ libere possunt facere ex auctoritate prelatorū
sibi delegata. Et patet ista conclusio ex iure commu
ni in cle. de sepul. Dudum. ⁊ per doctores ibidem.
Et per hoc etiam eius quinta conclusio potest stare
que sequitur ⁊ est talis.

¶ Conclusio. v. aduersarii.

Non simpliciter sed ex iurisdictionis libertate.
Audit frater de ordine mendicantium confessi
ones cum sinceritate.

¶ Conclusio. vi. eiusdē.

Libertas cōfessionū in cōfiteēte ⁊ auditore ē sub
orīa. Nūq̄ tñ ex se i religioso ordīs mēdicantiū

ex iuriuꝝ repugnancia. ¶ Istius conclusionis secūda pars est vera / et patet ut dicit ex cle. Dudum. Et dicti fratres ex se et sua propria autoritate non pūnt ligare et solvere / propter iura repugnancia / sed bene ex delegatione ut dictum est. Et quo ad primaz partem si intelligit illam drām per modum actionis in auditore et per modum passionis in confitente. sic ē ibi aliqualis differentia. Sed qz actio et passio sunt unus motus et libertas in auditore et confitente cum sit connexa. non est in eis talis differentia ponenda quā habita licentia confitendi habeatur etiam licentia audiendi ut patet in capi. Si episcopus de pe. et re. li. vi. Similiter habita licentia audiendi habetur et licentia confitendi si voluerint ut patet ex cle. Dudum. ubi dicitur qz libere possint audire volentes sibi confiteri. et in extraua. Ele. iiii. Quidam temere falsa ergo sunt omnia que in contrarium adducit. Et quia hec conclusio parū importat / sufficiant ad eam hec premissa.

¶ Sequuntur conclusiones aduersarii pro secunda parte principalis questionis scilicet de sepul. et ē. vii in ordine

¶ Conclusio. vii. aduersarii.

¶ Ecclesie sue parrochiali iniuriam irrogat et ius impedit. Qui sine rationabili causa et iusta apud religiosos mendicantes sepulturam sibi fieri facit et elegit. Probat istam conclusionem sic.

Quia de iure cōi sepultura debet parrochiis ca. Du-
dum. de sepul. q. Verum. ¶ Ad hanc conclusionē po-
test dici qd per electionē sepulture/apud religiosos
nō leuēt ecclesia parrochialis siue iusta causa subsit
siue non. sed potius ex subtractione canonice porcio-
nis. Ar. ad hoc in eadem cle. 7 in eodem. q. Verū. ubi
non fit mentio de causa iusta nel iniusta licet alibi be-
ne fiat mentio de eadē vt ca. Cum quis. 7 ca. Licet
de sepul. li. vi. 7 ergo sequit̃ ei9 cōclusio. viii. talis.

¶ Cōclusio. viii. aduersari.

Quamuis apud frat̃ mendicantium ecclesias
ex priuilegio corpus sepeliat̃. Nihilominus tamē ca-
nonica portio videlicet quarta funeralium ecclesiis
parrochialibus integre persoluatur. ¶ Patet ista cō-
clusio 7 est vera per cle. Dudū. ad finem/sub talibus
tamen conditionibus sicuti superius est de hoc deter-
minatū in expositione illius Clementine.

¶ Cōclusio. ix. eiusdem.

Religiosis de ordine mendicantium excommu-
nicatione ipso facto subiacebit. Qui aliquē di-
recte vel indirecte vel quouis alio quesito colore ut
apud suam ecclesiam sepeliatur inducet vel suadebit
Ista conclusio est vera per capitulū Animaz. de se-
pul. li. vi. Sz iniuste 7 litigiose vt videt̃ ē assumpta
Patet hoc qz persuadere alicui electionem sepulture

nedum ipsis fratribus / sed etiam et clericis / curatis
et aliis quibuscumque sub eadem sententia excommunicati
onis est inhibendum ut patet expresse in eodem textu et
ca. Animarum. li. vi. Et ergo hoc tacuit verus iudex pro
utraqque parte non fuit sed falsus.

Sequitur eiusdem adversarii secunda questio de fre
quentatione ecclesiarum / et tenor sequitur et talis.

Questio.

Trum populus infra limites ecclesie parrochi
alis sancti Joannis. Possit dominicis diebus
et festiuis in aliis locis consecratis audire missarum
solemnia derelicta ecclesia parrochiali. **C**irca hanc
questionem primo ponit quattuor notabilia. secun
do adducit duas conclusiones. **I**n primo notabi
li dicit quid sit parrochia. Et dicit quod parrochia est
locus in quo degit populus alicui ecclesie deputatus
et certis finibus limitatus secundum Sanctum. Et licet
hoc sit verum / tamen extendit etiam istud nomen ali
quando ad totum episcopatum. **I**n .ii. notabili ponit
quid sit ius parrochiale. Et dicit secundum Innocentium.
quod ad ius parrochiale pertinet festiuis diebus et domi
nicis in parrochia audire missam et non alibi ut patet
in capitulo Ut dominicis. secundo decime. tercio pe
nitentie sacramentum et cetera homini. **I**n tercio no
tabili dicit peccatum esse mortale secundum beatum Augu
stinum ex antiqua deliberatione facere contra preceptum ut in ca.
Unum orarium. xxv. d. Sed preceptum est iuris. dominicis die
bus audire missam in parrochia ut patet in ca. Ut do
minicis. et integram audire missam sub pena excommunicationis

similiter et sermonem. ut in capitulo Omnes fideles
et capitulo Sacerdote. et de conse. de. i. capitulo Afis
sas. ii. illam tenetur audire publicam in conuentu po
puli ut in capitulo Et hoc attendendum. eadem de
.iii. talis conuentus debet fieri in parrochia ut in ca
pitulo Si quis extra parrochias. eadem de. In. iiii
notabili ponit quod preceptum ecclesie sit ex necessitate
seruandum ut patet xxii. questione. i. Quod precipit
consilium vero non. Ex his et aliis primo ponit unam
conclusionem ad questionem in generali cuius tenor
est talis.

Conclusio. x. aduersarii.

Adiens missam festiuis et dominicis diebus in
monasterio vel alibi. a peccato non excusatur
Quia ad ecclesiam parrochiam regredi teneatur.
Probat istam conclusionem per capitulum animarum
de sepul. libro sexto et sub pena anathematis. capitu
lo primo et secundo de sepul. et ibidem per glosam. Et
probat per capitulum suam. de symo. iii. questione
prima capitulo primo et per totum. Ad istam con
clusionem potest dici quod sit imperfecta et truncata quia
illi deberet adijungi nisi ex iusta causa alibi missam
audiret puta quia absens vel impotens ad suam ec
clesiam visitandam etc. ut glosa notat in capitulo
Ut dominicis. extra de pro. Probationes eius ad pro
positum parum aut nihil valent. Quia in nullo illo
rum capitulorum fit mentio de ista conclusione. Sed
aliquando de canonica portione et exequiis sepul
torum.

Conclusio. xi. ⁊ ultima aduersari.

Peccat mortaliter Qui diebus dominicis ⁊ festi-
uis in ecclesia parrochiali non audit missas in-
tegraliter. Probat istam conclusionem per iura sup-
ius in tercio notabili ⁊ quarto allegata. Et licet
illa conclusio sustineri possit tamen in certis casib⁹
est falsa. puta quando aliquis ex iusta causa abest
ut patet in glosa capituli. Ut dominicis. Vel nō cō-
mode potest. Quia nemo obligatur ad impossibile se-
cundum regulam iuris in sexto. Vel nisi forsitan ex
honestā causa ab ipsa ecclesia se absentarēt puta pp-
ter indulgentias in festis. Vel propter patrocinia
religiosorum. Vel causa maioris deuotionis habēde
⁊ hmoi. ut dicit Sixtus. iiii. papa modern⁹ in extra-
ua. de cōcordia inter curatum Eslingie p̄uincie theu-
tonie. ⁊ fratres mendicantes ibidem. Quia igitur
secundum Aplm seruos dei litigare nō decet. ⁊ secun-
dum regulam iuris in. vi. Vicia restringi conuenit ⁊
fauores ampliari / pro pace dictorum rectorum ec-
clesiarum ⁊ fratrum predictorum summe necessariū
est ut ipsi in expositione ⁊ publicatiōe capituli Om-
nis vtriusq; sexus. secundum debitum intellectus scē
matris ecclesie ⁊ summorum pontificum illud ⁊ non
aliter exponant cauendo qd nō dicant qd sacerdos p-
prius in illo capitulo Omnis. dicatur solus curat⁹
Et hoc Jo. xxii. in extraua. Vas electiōis reprobat
S; ōnis sacerdos hñs iurisdictionē ordinariā; siue
delegatam ut sunt pāpa / ep̄us / curatus ⁊ eoz penitē-
tiani seu delegati sicut sūt fr̄s p̄ncati scdm hosti

et Joannez andree in dicto capitulo Omnis. est ibi
nclusus. in verbo proprio sacerdoti primo loco po
sito in principio capitulo. Sed in. q. Si quis autem
alieno intelligitur proprius sacerdos p illo qui ha
bet iurisdictionem ordinariam tantum secunduz do
minum Anthonium / et Petrum de palude. Nisi etia
et delegatus proprius sacerdos haberet auctoritatem
subdelegandi. Et similiter fratres dictorum ordi
num hoc idem in publicatione suorum iurium et pri
uilegiorum cauebunt. q eorum iura et priuilegia no
aliter publicent q similiter sancta mater ecclesia et
summipontifices illa intelligunt. Nec etia aliter exe
quantur. Et q in his utrisq intellectibus utraq ps
sit contenta et pacifica. Ad honorem actoris pacis.
quia in pace factus est locus eius et uiuit in eternum
benedictus Amen.

Subscriptio.

Hec sunt reuerende magister noster et pater pro
uincialis. que raptim et cursorie ad casus. mihi a
vestra paternitate transmissos collegi / ea que sic fo
re censeo / donec sancta mater ecclesia aliter determi
nauerit / et saluo semper iudicio cuiuscunq in predic
tis experti melius sciencis. Suadendo nihilomin
singulis hanc epistolam habentibus / ut bullas in ea
contentas per notarium publicu faciant auscultari

Quia nō sufficit allegare iura vel priuilegia/nisi ad
conuincendum aduersarios autentice ostendant ex
tra de priuileg. ca. Cum persone li. vi.

Explicit epistola declaratoria Edita et cōpilata
in conuentu Nouimagensi ord̄ predicatorū per reue
rendum Magist̄ Engelbertum cultificis ord̄ eiusd̄
ac sacre theologie professorem eximium. Anno dom̄i
MD. cccc. lxxix.

*Et Johannis Gusselli
pbr actus magistri
Gusselli
Seum Gusselli*

Epistola

Epistola brevis ac perutilis. de symonia vitanda
in receptione nouicioꝝ ⁊ nouiciarū ad religionē.

Prologus.

Venerabili patri. H. priori canonicoꝝ
regularium in Nouimagio Frater Engel
bertꝝ cultificis sacre theologie p̄fessor or
dinis predicatorum cum sui humili reco
mendatione. Vestro desiderio satisfacere cupiēs quo
cautelas euitandi symoniam in receptione fratrum
vel sororum ad religionem liquide scire possitis. vo
lo opitulante deo ut disertius materia ista intelliga
tur / per certas ad hoc procedere cōclusiones aposto
licas. ut in casibus emergentibus / ip̄is vel aliqua ea
rum inspectis. responsio vestre paternitati semper sit
patula ac manifesta. Que enim inuolute et intricate
ponuntur vix a paucis clare intelligūtur. Ad p̄posi
tum ergo vestꝝ erit hec conclusio prima.

Cōclusio prima papalis.

Adde cuiuscunqꝝ receptionem / pretaxatis dili
genter facultatibus. expensisqꝝ necessario deu
cend ecclesie vel monasterii. Tot sunt ponendi in ec
clesiis quot ex fructibus illis possunt honeste sustē
tari. **P**rima pars huius conclusionis sic patet.
Nam semper in receptione nouicioꝝ siue nouicia
rum secundum glosam in capitulo Non amplius.

et de vita et ho. cler. capitulo Quoniam. consideran-
di sunt redditus ecclesie/ ut secundum eos clerici et
sorores instituuntur ut patet in iuribus preallega-
tis sic quod nihilominus hospitalitate seruare possint
comode. et soluere iura episcopalia et etiam sui ordi-
nis extra de preb. De monachis et extra de suppl.
negli. prela. Sicut nobis. aliaque seruitia ciuitatibus
et terris impendenda redditibus et distributionibus
ad extraneos vel pauperibus distribuendis/his enim
omnibus deductis. super aliis facultatibus remane-
ntibus sunt nouicii et nouicie recipiendi et recipiende
computando quilibet personam pro. xvi. flor. rene.
annuatim vel secundum consuetudinem terre ubi mona-
stera situantur. **S**ecunda pars huius conclusionis
patet per Gregorium. ix. in capitulo Quoniam. extra
de vita et ho. cle. Ratio huius prima est. ut deus ta-
to melius in suo cultu diuino honoretur. et pauci non
nimium fatigantur. Secunda ut fundatores ecclesia-
rum et monasteriorum pro suis temporalibus. spiri-
tualia debito modo recipiant/quia sicut beneficia dan-
tur propter officia. De cleric. rest. capitulo ultimo
libro sexto ita elemosine monasteriis conferuntur ut
per collatores exoretur ut dicit beatus Thomas se-
cunda secunde. q. clxxxv.

Conclusio. ii. papalis.

Non amplius recipiantur in monasterio mona-
chorum aut clericorum seu etiam puellarum. Quia
quot se regere possunt de bonis ecclesie absque penuria

temporalium rerum. ¶ Patet hec conclusio ex consi-
lio Arelaten. extra de institutionibus capitulo Non
amplius. et per clemen. in capitulo Auctoritate. ibide
et maxime quo ad monasteria ordinum non mendi-
cantium ut patet extra de sta. regul. capitulo Peri-
culoso. §. Sane li. vi.

¶ Conclusio. iii. papalis.

In monasterio aliquo pro uno vel una vel plu-
ribus bene prouiso. Ceteris paribus in ydonei-
tate. tutius pauperem quam diuitem recipiendum dico.

Ista conclusio patet. Quia diuitem preferre pau-
peri eque ydoneo. speciem auaricie et symonie prete-
dere videtur et ab omni specie mala cauendum est ca-
pitulo Audiuimus de symonia et de. vi. et ho. cleri.
Cum ab omni.

¶ Conclusio. iiii. papalis.

Sicut symoniacum est quod quis sua in tantum vel
in toto ex pacto largiatur ut in fratrem vel so-
rorem recipiatur ita potest esse non symoniacum si
quis pure ac sine pacto et conditione qualibet sua
offerat. humiliter rogando ut in fratrem vel sororem
admittatur. ¶ Patet ista conclusio per Innocentium
.iii. extra de symonia capitulo Tua nos. §. Si vero
pure. per ar. a simili et expresse per Urbanum. v. in
extraua. De in vinea domini. §. Auctoritate aposto-
lica. et §. sequenti.

¶ Conclusio. v. papalis

Quādmōdū a petente recipi ab monasteriūz nī
hil dādū p loco etiam preteritu vere paupertas
tis ex pacto potest exigi. Ita cū eodem vel alio. dato
eidem prius loco pro sua sustentatione habenda po
test monasterium in veritate pauper. licite pacisci.

Prima pars huius conclusionis patet per Inno
centium. iii. in consilio generali extra de symonia.
Quoniam symoniaca. Secunda pars patet per bea
tum Thomam secunda secūde questione .c. 7 per Vi
ricum in summa sua.

Conclusi. vi. papalis.
Puper monasterium in veritate. q non potest
aliquem vel aliquaz sine suo grauamine recipere
Non tenetur petentem ibidem recipi 7 se prouidere
non valentem. in fratrem vel sororem admittere.

Patet ista conclusio ex consilio Arelaten. extra d
institutiōibus capitulo Non amplius. 7 per Inno
centium ibidem capitulo Autoritate. 7 per Bonifa.
.viii. ca. Periculoso. de statu regu. li. vi.

Conclusio. vii. papalis.
Quādiues aliquis. pauper monasteriūz ingre
ditur 7 pro se de suis bonis sine pacto sibi suf
ficienter prouidet. Non est amplius ab eo requiren
dum nec repellendus si non plus nec omnia sua ibi
det. **P**atet hec conclusio ex consilio generali capi.
Quoniam symoniaca. extra de symo. Quia conuentus
sic quo ad talem prouisus / non dicitur pauper sed
diues. vel satis habundans / aut sufficiens. Sed

a conuentu sufficiente / nihil a petentibus recipi exi-
gi potest ergo si hoc fieret symoniacus esset per capi-
tulum Guoniā. prealp. Inno. iiii.

Conclusio. viii. papalis.

Qui ex ficta paupertate etiam loco gratis prius
dato. a petente recipi aliquod temporale exigunt
Symoniaci sunt et mortaliter peccant / ac excommuni-
cationem citra papam non absolubilem incurrunt.

Prima pars huius conclusionis patet per Inno-
centium. iiii. in capitulo Guoniam symoniaca. extra
de symonia. Secunda pars patet per idem capitulum
et per Urbanum. v. in extraua. De in vinea domini

Conclusio. ix. papalis.

Qui in recipiendo aliquem vel aliquam etiam
sine pmissione vel pacto de aliquo dato. deum et
salutem recipiendi principaliter non intendit. Sed
plus et principalius ad fauorem amicorum vel pro-
motionem conuentus vel lucrum temporale respicit
symoniam mentalem coram deo mortaliter incurrit

Patet ista conclusio per Innocentium. iiii. extra
de symonia capitulo Tua nos. q. Licet autem. Et ratio
huius est / quia deus in omni re agenda et salus proximi
sunt intendendi et preponendi. Unde dicit dominus
Diliges dominum deum tuum et proximum tuum sicut teipsum.
Et iterum. Querite primum regnum dei et iusticiam eius
et hec omnia supple temporalia adiciuntur vobis. mathei. v.

Sed illi qui in recipiendo ad tēpalia tendūt hoc nō faciunt. ergo symoniā corā deo cōmittūt.

Cōclusio. x. papalis.

Religiosi qui sua statuta de dandis vel consuetudines. ante vel post receptionem pacto vel compulso volunt recipere. Symoniam committūt mortaliter peccant/ et excommunicationem predictā incurrunt. nec possunt sic receptos apud se retinere.

Patet hec conclusio a simili per Gregorium. ix. in capitulo Jacobus. extra de symonia. et per Innocētiū. iii. in capitulo Veniens. ibidem/ et per Urban. v. in extraua. De in vinea domini. et in ca. Sūm symoniaca. preallegato.

De penis religiosorum. symoniace recipientium et receptorum.

Conclusio. xi. papalis.

Illi religiosi qui ab ingrediētibus ad se aliqđ symoniace receperint. Nō sunt in statu salutis nisi prius hoc integraliter/ et debite restituerūt. **P**atet ista conclusio per beatum Aug. et habetur in regula iuris libro sexto. Peccatum non dimittitur nisi ablatum restituatur. Et per Urbanum quintum qui tales excommunicauit. ita qđ citra sedem apostolicā preterqđ in mortis articulo/ tales nō possint absolui utz in extraua. De in vinea dñi. Et debēt illa bona symoniace recepta restituī d iure si ad aliđ mōaste

ingreditur. xvi. questione. i. De lapsis. et si in seculo
permanet iterum sibi restituentur ex gratia / ut ha
beat unde viuat. Si vero manserit in primo mona.
ex dispensatione / conuentus non retinebit sed dabū
tur xpo. Nec obstat si mortui sint illi qui receperunt
talitā symoniaca bona / quia turpia lucra etiam ab
heredibus sunt extirpanda. ff. de calump. l. In here
dem. Patet etiam hec conclusio in capitulo. De hoc in
fine de symo. 6. Regem.

¶ Conclusio. xii. papalis.

Religiosi qui aliquod monasterium symonice
et scelerate sunt ingressi. Illo loco et ordine simpliciter
sunt privati et ad altiore ordinem siue religionē
retrahendi. Patet ista conclusio per Celestinum
.iii. in capitulo De regularibus. extra de symonia
et per Innocentium. iii. in capitulo Quoniam symo
niaca eodem titulo.

¶ Conclusio. xiii. papalis.

Religiosi vero qui se ignorātibz data pecunia
ab amicis sunt recepti. Possunt prius loco eo
dem renunciato. de nouo ibidem recipi. Si hoc sine scā
dalo possit fieri. Patet hec conclusio per Celestinū
.iii. in capitulo De regularibus. extra de symonia p
allegato ad finem. 6. ultimo.

¶ Conclusio. xiiii. papalis

Licet religiosi symoniace recepti sint omnes de
iure a suis monasteriis expellendi. Potest tamē
cum eisdem certis ex causis per papam ut remaneāt
dispensari. **P**atet huius conclusionis prima ps
per Celestinum .iii. in capitulo De regularibus. ex
tra de symonia. et per Innocentium .iii. in capitulo
Quoniam symoniaca. eodem titulo. Secunda pars
patz extra de symonia. Si quis in fine/ d hoc in glo
sa Bernardi eodem titulo De symoniacis. et etia
per Joannem andree/i. questione pma Ordinatio
Et hoc intellige secundum Boeyk. q papa dispensat
cum religioso symoniace ingressor quando per ipsum
vel eo sciente et tacite consentiente. vel postea ratum
habente commissā est talis symonia. Alii ut Raymū
dus et ceteri dicunt/ q episcopus dispensare potest
de symonia. capitulo Euz dilectus quinto et capitu
lo Quoniam et capitulo De regularibus. et hoc secū
dum distinctionem illoz capitulorū.

De symonia mentali que fit multis modis.

Ex premissis conclusionibus clare patet q du
plex sit symonia in specie/ sicut etiam notatur
in capitulo Mandato. extra de symo. Prima est mē
talis quia sola et nuda voluntas interior inducit sy
moniam mentalem. v. questione .i. Qui studet. et
capitulo Reperiuntur. Hec symonia mentalis cōtra
bitur in receptione nouitiorum et circa illam recepti
onem multipliciter et ideo ad se precauendum de dic
ta symonia oportet quemlibet valde sollicitum esse

et in conscientia puz. ¶ Primo namque quoniam aliquis vel
aliqua petit recipi. si pro tunc aliqui ex recipientibus
plus et principaliter ad temporalia petentis vel suo-
rum amicorum. vel plus ad fauorem populi et ami-
corum petentis. vel principaliter ad promotionem
monasterii vel defensionem temporalium/ que occa-
sione illius nouicii prouenire possunt monasterio.
quod ad honorem dei et salutem anime petentis ac manu-
tenentiam religionis inclinatur/ tales omnes sunt
symoniaci mentales quia plus temporalia quam deum
et salutem petentis querunt. Ar. ad hoc extra de symo-
nia. capitulo Tua nos. §. Si autem et est contra doc-
trinam christi dicentis Querite primum regnum dei et
hec omnia adicientur vobis. Mathei quinto Licet
ergo ad temporalia possint habere oculos secundo
non tamen primo et principaliter. Et rarissime con-
tingit quod hec mentalis symonia hoc modo non sit in-
ter religiosos quando aliquem vel aliquam recipere
debent ad religionem. ¶ Secundo sunt mentales sy-
moniaci. illi qui de hoc non sunt contenti quod aliquis
proprio motu tantum secum portet quantum pro
suis necessitatibus indiget. sed cupiunt plus habe-
re / quia hoc plus est symoniacum cum post hoc ob-
latum quod offerenti sufficit iam non subsit causa
aliquo plus petendi. cum ibi iam nulla sit monaste-
rii quo ad illius paupertas vel indigentia. Ar. ad hoc
in ca. Quoniam symoniaca. extra de symo. ergo plus
desiderare ab illo vel de hoc murmurare. symonia est
mentalis / ut in capitulo Tua in fine. ¶ Tercio sunt
mentales symoniaci qui per se vel per alios.

directe vel indirecte quouis quesito colore domos
secularium et viduarum penetrant / animo procu
ranti filios vel filias ad religionem suam. nō prop
ter deum et salutem illorum sed principaliter prop
ter lucrum vel obsequium temporale vel fauorem
populi et amicorum. Quia tales temporalia deo et
spiritualibus preponūt / et illa plus q̄ deum et salu
tem proximi capiunt Argu. ad hoc eodem capitulo
Tua nos. in fine extra de symo. ¶ Quarto illi sunt
symoniaci mentales qui ideo suam religionem super
alias religiones efferunt ut sic et per hoc temporalia
vel obsequia uel fauorem secularium et spiritualium
plus et principalius habere possit q̄ deum et salutem
eorum quos sic trahere possunt Argu. ad hoc in ca
pitulo Tua. preallegato. ¶ Quinto illi sunt symo
niaci mentales qui aliquem vel aliquam inuitant
ad prandia vel cenas vel ad eorum recreationes ut
sic allecci intrent ad eos. animo tali ut sic finaliter
per talem familiaritatem ne dum personas sed eorum
bona principalius vel amicorum suorum possint ha
bere. Quia licet secundum beatum Thomam secun
da secunde questione. c. primum scilicet per tempo
ralia trahere quemquam ad spiritualia / liceat non
tamen hoc licet eo fine q̄ sic principaliter possint il
lorum temporalia consequi vel acquirere / per capi
tulum Tua nos. extra de symonia. ¶ Sexto illi
sunt symoniaci mentales. qui ad hoc principalius
aliquos iuuenes apud se in seculari habitu nutriūt
vel ad studia secularia mittunt / ut postea per eo
rum susceptionem ad religionem.

possint sua vel suorum amicorum bona habere / q̄
q̄ eorum salutem ⁊ dei honorem in eis querant. Et
breuiter ubicunq; et in quocunq; casu huiusmodi.
plus querit denarius q̄ deus / ibi cōmittit symonia
mētalis p̄ ca. Tua nos. sepius preallegatū.

De pena symonie mētalis.

Quia enim hec symonia mentalis est peccatum
mortale toriens quotiens. ideo talis symoni
acus. est quo ad se et non quo ad alios suspensus ut
patet. vi. d. Testamentum. ⁊ i. questione. i. Sacerdo
tes. in fine / ⁊ de temporibus ordi. capitulo finali / et
de cohabitatione clericorum. capitulo Vestra. ⁊ ca.
Questum. potest tamen deleri per penitentiā extra
eodem titulo capitulo finali ⁊ capitulo Ex parte.
primo / et extra de offi. dele. ubi hoc notat Bernbar
dus in glosa.

Sequit̄ de symonia conuentionali ⁊ actuali quid
sit ⁊ quot mōis contrahit̄.

De secunda symonia que sc̄z est conuentionalis
Sciendū q̄ illa est que fit precedente pacto p
missionis / conditionis / modi ⁊ seruitii / precum / vel
cuiuslibet temporalis receptio vel donatio / ⁊ illa si
militer fit multis modis. de quibus hic aliquos pro
ut sequitur subiungaz quos evitare oportet. **P**ri
monamq; cauendum est cuz aliquis instat pro loco
ut nihil ab eo exigatur muneris. siue sit munus a lin
gua puta fauor vel promotio / siue sit munus ab

obsequio siue sit munus amant / quodcumq; sit illud
quia locus simpliciter propter deum ⁊ gratis est cō
ferendus . extra de symonia Tua nos . ⁊ capitulo
Non satis . si secus actum fuerit symonia est . ut pa
tet in iuribus allegatis . ¶ Secundo cauere debent q
nihil debet exigi pro loco ab ingredientibus . q ita
nec secrete aliquid pro loco dando recipiant ab ami
cis petentium ipsis petentibus ignorantibus / quia
per hoc recipiens fit symoniacus . ⁊ sic receptus nō
potest ibi sine dispensatione remanere per capitulu
extra de symonia . De regularibus . q . ultimo . ¶ Ter
cio cauere debent ne preteritu paupertatis vere vel
fictē allegare sibi aliquid dari faciant vel promit
tant ante loci spiritualis concessionem . quia si hoc
fit symoniacum est / extra eodem titulo Quoniam
symoniaca . Secus si paupertas post loci assigna
tionem ingredientibus exponatur / quia hoc licet se
cundum beatum Thomam . ⁊ alios ut supra patuit
et de hoc etiam potest pacisci secundum Ulricum .
¶ Quarto cauere debent ne preteritu paupertatis
vere vel fictē aliquid ab eo petant / qui est artifex
vel mechanicus . sciens et potens cotidie necessaria
sua lucrari . ante etiam collationem loci vel post .
quia in illo cessat causa aliquid petendi . cum sibi
sufficiat et loco magis profit q noceat . Si autem
secus actum fuerit per conuentionem quamcumq;
symonia est conuentionalis / per capitulum Tua
nos . ⁊ capitulo Quoniam symoniaca . Extra de
symonia . ¶ Quinto custodire se debent

receptores nouiciorum / ne petentibus receptione.
causa ab eis aliquid extorquendi statuta sui conue-
tus vel aliorum conuentuum. sui vel etiam alterius
ordinis de aliquo dando siue in pasta siue in propi-
nis siue in clenodiis vel in utensilibus exponat ante
religionis ingressum vel post / quia illorum statuto-
rum obseruantia ex pacto vel promissione conuenti-
onali. symoniam talem inducit si occasione illorum
aliquid receperint per capitulum Tua nos. prealle.

Sexto etiam se custodire debent ne consuetudines
locorum unius vel alterius ad hoc eis proponant ut
sic ab eis aliquid extorqueant ante loci collatione
vel post. nisi cum tali addito. ut si queratur a peten-
tibus ingressum quid sit consuetudis dandi. qd tunc
respondeant qd ad nihilum teneantur ex consuetudi-
ne ut in capitulo Veniens. et in capitulo Jacobus.
extra de symonia. Sed qui vult aliquid propter de-
um facere hoc poterit per capitulum Tua nos. in pn-
cipio extra de symonia et qui non vult. ex nulla co-
suetudine obligatur. ymmo ubicunq; talis consue-
tudo est de aliquo dando in utensilibus. vel in offe-
rendo ad altare / vel in similibus. potius est corrup-
tela dicenda qm consuetudo ut in capitulo Jacobus.
et capitulo veniens. extra de symonia. et Urbanus
v. in extrauagan. De in vinea domini. De pena
autem symonie conuentionalis. dictum est supra.
in quattuor ultimis conclusionibus et suis proba-
tionibus. **I**sta sunt pater prior venerande que
ad pns mibi occurrunt ex dictis aplicis et canonicis.

ad questionem mihi a vestra dilectione super symo-
niaca prauitate in receptione nouicioꝝ vitanda p-
positam. saluo semper iudicio sancte matris ecclesie
et cuiuslibet in hac materia experti melius sentientis
Valete in xpo semper.

ExPLICIT epistola breuis ac perutilis de symonia
vitanda in receptione nouiciorum et nouiciarum ad
religionem. collecta per Reuerendū magistrū Engel-
cultificis sacre theologie professorem ordinis pꝛeica-
toꝝ. Anno dñi .M. cccc. lxxix. mēsis Julii. die. ix.
in Nouimagio. Impꝛessa p me Joānē de westfalia.

domus 7 25

